Hain 15149.

Gramatica Sulpicij

Castitas hec quinque [illegible] adulter

Amplissimo longeq; Reueren-
do patri & domino. domino An-
gelo pontifici Tyburtino. & in
Agro piceno vicelegato dignis-
simo Sulpitius Uerulanus cũ
plurima commendatione foelici
tatem.

Grammaticen quam in meorum vsum discipulorum ex di-
uersis latinae linguae autoribus olim propere legeram. & ve-
lut nondum coctam cererem esurientibus subministraueram
proxime accuratius recognoui additisq; pleris & paucis mu-
tatis subtractisq; paucioribus. postremam illi manum imposui.
tradidiq; impressoribus tuae dominationis nomini dedicans.
non equidem quo magnae id voluptati tibi fore existimarē. sed
vt omnes intelligerēt. adeo me tuae benignitati debere. vt nul
lus mihi sine tui nominis mentione libellus edatur. Uale
domine mi Perusie septimo idus Aprilis.

Sulpitij verulani examen

Grammatica est rectae loquelae. rectaeq; scripturae scientia. origo ⁊ fons omnium liberalium artium.

Grammaticae partes sunt quattuor. videlicet littera. syllaba. dictio. ⁊ oratio.

Littera. est minima pars vocis compositae ex litteris quae scribi potest individua. Et dicitur a litura vel a legendo quasi legitera. quia legendo iter praebet.

Litterae accidunt tria. Nomen quo appellantur. Figura qua depinguntur. Potestas. qua valent.

Litterae sunt in alphabeto duae ⁊ viginti. A. b. c. d. e. f. g. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. x. y. z.

Ex his quinq; sunt vocales. a. e. i. o. v.

Vocales ideo dictae. quia plenam per se vocem faciunt. Y. vocalis graeca est. ⁊ in graecis scribitur dictionibus. vt. Tityrus

Caeteras consonantes appellamus. quasi cum vocalibus sonantes. Sunt autem sedecim. B. c. d. f. g. k. l. m. n. p. q. r. s. t. x. z.

H. non est littera sed aspirationis nota.

Consonantes dividuntur in mutas ⁊ semivocales.

Mutae sunt novem. b. c. d. f. g. k. p. q. t. Mutae autem ideo dictae. quia respectu aliarum litterarum parum sonant.

Semivocales sunt septem. l. m. n. r. s. x. z. ideo dictae semivocales. quia plenam vocem non habent.

Ex his duae sunt liquidae. l. ⁊ r. Quas ideo liquidas appellamus. quia post mutas positae faciunt praecedentem syllabam esse communem. vt. Pharetra ⁊ pharetra.

Dipthongus. est conglutinatio duarum vocalium vim suam servantium in eadem syllaba.

Dipthongi sunt quattuor. ae. oe. au. eu. Harum duae scribuntur ⁊ non proferuntur. ae. ⁊ oe. vt. Aeneas. ⁊ Foenum. Au. et eu. scribuntur ⁊ proferuntur. vt. Audio. ⁊ Euge.

Syllaba. est vox litteralis quae sub uno accentu ⁊ uno spiritu indistanter profertur.

¶ Syllaba ꝯstare pōt ab vno ad sex litteras vt a. ab. abs. stra. trans. stirps

¶ Accidunt syllabe quattuor. Tenor. Spiritus. Tempus. et Numerus litterarum. Tercia ps gᵉ

¶ Dictio est minima pars orationis constructe. id est in ordīe posite. Pars autem q̄ntum ad totum intellectum. Quarta

¶ Oratio est ordinatio dictionum congruā perfectamqꝫ sententiaꝫ demonstrans.

¶ Oratio est duplex. scilicet Grāmatica. que cōstare potest ex nomine et verbo. Et rhetorica. que constat ex sex partibus

¶ Pars orationis est vox indicans mentis conceptum.

¶ Partes orationis sunt octo. Nomen. verbum. participium. ꝓnomen. prepositio. aduerbium. interiectio. ⁊ coniūctio.

¶ Ex his prima illa quattuor sunt declinabilia. Reliq̄ vero non declinantur. Nomen et Pronomen declinantur ꝑ casus Verbū per tempora ⁊ modos Participiū ꝑ tempora ⁊ casus

¶ Nomen est pars orationis que vnicuiqꝫ subiectorū corporum seu rerum ꝯmunē vel ꝓpriam qualitatem distribuit.

¶ Nomini accidunt q̄nqꝫ spēs. genus. nūerꝰ. figura. casus.

¶ Nominū. aliud ꝓpriū. aliud appellatiuum.

Propriuꝫ nomen est quod naturaliter vniuscuiusqꝫ priuatam substantiam ⁊ qualitatem significat.

¶ Propriorūꝫ nominum quattuor sunt species. Prenomen Nomen. Cognomen. ⁊ Agnomen.

Prenomen est. quod preponitur nomini differētie vel amicicie causa. vt Quintus. Aulus. Titus.

Nomen est ꝓprie vniuscuiusqꝫ suum. vt Cecilius.

Cognomen est cognationis nomen. vt Scipio.

Agnomē est qđ ab aliq̄ euentu īponit̄ vt Numidicus Torquatus. Africanus.

¶ Appellatiuum est. quod naturaliter cōmune est multorum quos eadeꝫ substantia siue qualitas siue quantitas generalis et specialꝭ iūgit. Generalꝭ vt Aīal corpꝰ Specialꝭ vt Hō lapis

¶ Species est qua cognoscitur primitiuum a deriuatiuo.

Species nominū duae sunt. Primitia & Deriuatiua. Primitiua vt mons. Deriuatiua vt montanus

¶ Patronymicū ē. qđ a ꝓpis tm̄modo deriuat̄ patrum noib₉ ſm̄ graecaȝ formā. & significat cū gtō primitiui filiū vel nepotem. filiam vel neptem. vt Eacides fili⁹ vel nepos Eaci.

Formant̄ patronymica abusiue a noibus matꝝ. vt Iliades Auoꝝ vt atlantiades Regū vt cecropides Fratꝝ vt phaetontiades Urbiū gentiū & regionū. vt Argolis. troas. thessal̄. & qm̄ vel masculia vl̄ foeminina sunt Masculina in des t̄minata sic formaūt. & sunt p̄me declinatōis

Nomina p̄mi ordinis mutāt extremū e. gti in a. & iūcta syllaba des. reddūt patronymicū vt Pelias peliae peliades aeneae aeneades. Enides em̄ ꝯ r̄gulā ē. Anchises tñ āchisiades bȝ & Laertes laertiades. Cū patronymicū nūq̄ȝ debeat p̄mitiuū genitiuū nisi in vna syllaba superare.

Secundi v̄o ordinis noīa quae in i purā t̄mināt genitiuū sumūt des. vt Priami priamides. Quae i. ij. vertūt vltimū i i a & des capiūt. vt Meneti⁹ menetij menetiades. Quae v̄o i ei. mutāt ei in i longū & sumūt des. vt Tydeus tydei tytides.

Si tertij sunt ordinis a datiuo formantur addita des syllaba. vt Hectori hectorides. Herculi herculides. Scipio tamen q̄ȝq̄ȝ latinum nomen scipiades habet ꝓ scipionides.

¶ Patronymica foeminina ī is. que tertie sunt declinationis fiunt a masculinis ablato de. vt Priamides priamis. aeneades aeneas. Uirgili⁹ tamē aeneis vsurpauit. Sciēdū poetas q̄nq̄ȝ vel addere syllabas patronymicis. vt Atlantiades ꝓ atlātides Peliades ꝓ pelides Uel diminuere vt Deucalides pro deucalionides.

In ne. patronymica foeminina sunt. & formātur a genitiuis addita ne. vt Adrastus adrasti. adrastine. Nere⁹ nerei nerine. ei in i longam. Acrisius acrisij acrisione penultima producta.

¶ Possessiuū ē qđ cū gtō p̄ncipali significat aliquid ex his q̄ possident̄. vt Euandri⁹ ensis. id est Euandri ensis

Eteroclitum nomē est. quod vario modo declinatur. vt hoc Caelum. In plurali. hi Caeli.

Noīm. aliud adiectiuū. aliud substantiuum.

Substātiuū nomen est. cui praeponitur vnū articulare tm̄. vt hic Poeta. Uel duo ad summū. vt hic ꝛ haec Homo.

Adiectiuū nomen est. cui praeponunt̄ tria articularia vl' ꝯiuncta vel diuisa. vt hic ꝛ haec Omnis ꝛ hoc Omne. Est etiaꝫ illud quod variatur per tres diuersas voces. vt Bonꝰ. Bona. Bonum.

Genus ē discretio sexꝰ.

Genera nominū sunt septem. Masculinū vt hic Poeta. Foemininū. vt haec Musa. Neutꝝ. vt hoc Scamnū. Cōmune. vt hic ꝛ haec Homo. Omne. vt hic ꝛ haec ꝛ hoc Foelix. Promiscuū. vt hic Passer. Incertū. vt hic vl' haec Dies.

Articularia masculina singularia sunt. Hic. huius. huic. hunc. ab hoc. Foeminina. Haec. hꝰ. huic. hanc. ab hac. Neutralia vero. Hoc. huiꝰ. huic. hoc. ab hoc. Pluralia masculina Hi. hoꝝ. his. hos. ab his. Foeminina. Hae. haꝝ. his. has. ab his. Neutralia. Haec. hoꝝ. his. haec. ab his.

O. ꝛ heus. aduerbia sunt. ꝛ praeponunt̄ omnibꝰ vocatiuis

Numerus. ē dictōis forma quae discretiōeꝫ quantitatis facere potest.

Numeri nominum duo sunt. Singularis. ꝛ pluralis. Singularis. vt Homo. Pl'alis. vt Homines.

Figura ē. q̄ simplex ꝯgnoscit̄ a ꝯposito vl' decōposito.

Figurae nominū sunt tres. Simplex. vt animus. Cōposita. vt magnanimus. Decōposita. vt magnanimitas.

Casus. est declinatio nominū vl' aliarum casualium dictionum quae fit maxime in fine.

Casus sunt sex. Nominatiuus. qui ꝛ rectus. Genitiuꝰ. qui ꝛ patriꝰ ꝛ possessiuus. Datiuus. qui ꝛ commendatiuus. Accusatiuus. qui ꝛ causatiuus. Uocatiuus. qui ꝛ salutatorius. Ablatiuus. qui ꝛ ꝯparatiuus ꝛ latinus dicit̄.

Obliqui sunt q̄ttuor. Gtūs. Dtūs. Actūs. ꝛ Ablatiuꝰ.

Uocatiuꝰ vero est per se vocandi casus.

¶ Declinatio est inflexio nois.
Sunt autem declinationes nominum quinqꝫ. Prima quae
facit gtm̄ in ae. diphthongū. vt Poeta poetae. Secunda in i.
vt Dn̄s domini. Tertia in is. vt Pater patris. Quarta in vs.
vl' in u. vt Visus visus. et cornu cornu. Quinta in ei. diuisas
syllabas. vt Dies diei. ⁊ res rei.

¶ De verbo.

Verbum. est pars orationis cum temporibus ⁊ modis. sine
casu agendi vel patiendi significatiuum.
Verbo accidunt octo. Genus. Tempus. Modus. Speci-
es. Figura. Coniugatō. Persona cum numero.
Genera verborum sunt quinqꝫ. Actiuū. Passiuum. Neu-
trum. Cōmune. et Deponens.
Verboꝝ. aliud personale. aliud impersonale. Personale ē
illud. quod habet numeros et personas. vt Amo amas amat.
amamus amatis amant. Impersonale vero quod caret nume
ris et personis. vt Miseret.
Verbum actiuum est illud. quod desinit in o. et format passi
uum in or. vt Amo amor. Praeter do. quod caret prima perso
na passiui. nam non dicimus dor
Passiuum verbum est. quod desinit in or. et habet actiuum
in o. vt Legor. lego.
Neutrale verbum est. quod desinit in o. et non habet passi
uū in or. vt Gaudeo.
Neutraliū verboꝝ species sunt quattuor. Neutꝝ puꝝ. vt
Sedeo. Neutꝝ substantiuū. vt Sū. Neutropassiuū. vt Gau-
deo. Neutrūpassiuū. vt Vapulo.
¶ Deponēs verbum est. quod finitur in or. et non habet acti-
uum in o. et tam actionem q̄ꝫ passionez significat. vt Largior
Disce oīa v̄ba appellari accidentalia praet̄ substātia. vt Sū
es ē. Et vocatiua. vt. Vocor. noior. nūcupor. et appellor.
¶ Tpa v̄boꝝ sunt tria. Praesens Praeteritū et Futuꝝ. Seo
praeteritū rursus diuidit̄ in tria. in praeteritū iperfectū. prae-
teritū pfectū et praeteritū plusq̄ꝫ pfectum

Praesens tempus ꝓprie dicit̃. cui⁹ ps preterijt ps futura est. vt docet Priscianus. qđ fallit in v̄bis substãtiuis. ⁊ vocatiuis.

¶ Modus ē diuersa īclīatio aīmi. varios ei⁹ affect⁹ demõstrãs

Modi v̄boꝝ sunt qnqꝫ. Indicatiu⁹. q̇ ⁊ diffinitiuus. Imperatiuus. q̇ ⁊ precatiuus. Optatiuus. q̇ ⁊ desideratiuus. Subiūctiuus. q̇ ⁊ cōiunctiuus. Infinitus. qui ⁊ infinitiuus.

Imperatiuus omnis actiuae vocis format primam personam pluralis numeri a tertia singularis. t. v̄so ī mus. vt Amet amemus. Doceat doceamus. Legat legamus. Audiat audiamus. Tertiam format ab eadem n. interiecto. vt Amet ament Doceat doceant. Secunda pluralis formatur a secūda singularis addita syllaba te. vt amate. docete. legite. audite. Prima pluraľ futuri imperatiui similis est presenti. Secunda fit a secunda singularis addita te. vt Amato. amatote. Doceto. docetote. Tertia fit a tertia praesentis īdicatiui addito o. vt Amāt amāto. Secunda psona pluralis praesentis imperatiui passiuae vocis similis est secūdae indicatiui. vt Amamini. docemini. legimini. audimini. ⁊ mutata ni in nor. fit secūda pluraľ futuri. vt Amamini. amaminor. docemini. doceminor. Tertia fit a tertia actiuae indicatiui addita or. vt Amant amantor.

¶ Species verborum sunt duae. Primitiua vt Amo. Deriuatiua. vt amaturio.

¶ Figurae verborum sunt tres. Simplex vt taceo. Composita vt conticeo. Decomposita. vt conticesco.

¶ Coniugatio est consequens verborum declinatio.

Coniugationes verborum sunt quattuor. Prima quae ī secunda persona praesentis indicatiui modi. habꝫ a aň s. et ris. vt Amo amas. ⁊ Amor amaris. Secunda quae habet e āte s ⁊ ris. vt doceo doces ⁊ doceor doceris. Tertia quae habet i correptū ante s/⁊ e aň ris. vt Lego legis ⁊ legor legeris Quarta quae habet i productum ante s ⁊ ris. vt Audio audis audior audiris.

Verba quae coniugationes non sequuntur appellantur anormala. vt Sum.

¶Personae verborum sunt tres. Prima vt amo. Secūda vt amas. Tertia vt amat. Et similiter in plurali.

¶Numeri sunt duo. Singularis et Pluralis. Sīgularis vt amo. Pluralis vt amamus.

Prima persona singularis ideo carent imperatiui. quia sibypsi imperare non potest. Et primam pluralis ideo habēt. quia alijs potest imperare miscendo seipsum.

Prima persona ideo praeponitur alijs. quia ipsa loquitur et per eam ostenditur secūda ad quā loquitur, et tertia de qua loquitur.

Actiua verba ideo praeponuntur passiuis, quia naturaliter actus praecedit passionem quae non potest esse nisi sit actus.

Volo vis. caret imperatiuo. quia imperatiuus significat necessitatē, et voluntas quā significat volo. debet esse libera.

Ante verbum ideo ponitur nomē. quia cū verbū significet agere et pati. necesse est vt nomē in quo actio vel passio sit prius oñtat

¶De Participio.

Participium est pars orationis quae pro verbo accipitur ex quo deriuatur. et genus et casum habet ad similitudinē nominis. et accidētia a verbo absque discretione personarum et modorum.

Participio accidunt sex. Genus. Casus. Tempus. Significatio. Numerus. et Figura

Genera participiorum sunt quattuor. Masculinū vt amatus. Foemininum vt amata. Neutrum vt amatum. Omne. vt hic et haec et hoc amans.

Casus sunt sex. vt in nomine.

Tempora participiorum tria sunt. Praesens cum imperfecto vt amans. Praeteritum cum plusquamperfecto. vt amatus. Futurum vt amaturus et amandus.

Significationes sunt quinque. Actiua vt amās. Passiua vt amatus. Neutralis vt seruiens. Cōmunis vt largiens. Deponens vt loquens.

Numeri duo sunt Sīgularis vt legēs. Pluralis vt legētes.

Figurae participiorum sunt duae. Simplex vt legens. Decomposita. vt perlegens.

Participiū transit in nomen quattuor modis. Constructō
ne. qñ aliter ꝯstruitur q̄ verbum a quo descendit. vt Amās vir
tutis. Comparatione. vt Doctior id est. magis doctꝰ Cōpositō
ne. vt Indoctꝰ. Tpis amissiōe. qñ nullū significat tēpꝰ. vt Ego
sum amandus. id est. amari dignus.

Participia declinant̄ vt noīa. praet̄ pauca quae descendūt
a verbis quartae coniugatōis in eo. desinentibus. qm̄ mutant
duas primas vocales in eu. vt Iens euntis. Quiēs queuntis.

De pronomine.

Pronomē. est pars oratiōis quae ꝓ nomine ꝓprio vniuscu
iusqꝫ rei accipit̄ ꝑsonasqꝫ finitas recipit.

Pronomini accidūt sex. Species. genus. numerus. figura.
ꝑsona. casus.

Species sunt duae. p̄mitiua. vt ego. deriuatiua. vt meꝰ

Genera sunt q̄nqꝫ. Masculinum. vt hic. Foemininum. vt
haec. Neutꝝ. vt hoc. Cōmune. vt nostras. Omne. vt ego ⁊ tu.

Figurae sunt duae. Simplex. vt is. Cōposita. vt idē. qḋ cō
ponit̄ ex is. et demū. Solū idem idē decōpositae figurae est.

Personae sunt tres. Prima. vt ego. Secunda. vt tu. Ter-
tia. vt ille.

Ideo p̄ma et secūda ꝑsona vnica tm̄ ꝓnoīa hn̄t q2 nō eget
diuersis vocib9. qm̄ semꝑ p̄ntes inter se sunt. et demōstratiue.

Tertia vero ꝑsona ideo habet plura ꝓnomina. quia modo
demonstrat. vt Hic/ mō refert. vt Ipse/ modo praesens est et vi
cina. vt Iste/ modo absens et longe posita. vt Ille. Si em̄ sup
omnes alias partes orationis finit ꝑsonas ꝓnomen/ rectissime
tertiaꝝ q3 ꝑsonaꝝ differētia distiete ꝓfert̄. quae plurimas ha-
bet diuersitates.

Quattuor tm̄ ꝓnoīa hn̄t vtōs casus. Tu. meꝰ. nr̄. et nr̄as.
Et hoc q̄dē gratia possessiōis est actum.

Reliq̄ ꝓnoīa ideo vocatis caruer̄t. q2 dn̄t ee̅ eiusdē ꝑsone ꝑ
oēs casus et p̄ma ꝑsona n̄ pōt seipaz aut tertias vōr c ꝓnominū
Sui. ideo ntm̄ casum nō habuit. q2 cū significet passionē. ꝑ-
sona quae patit̄ nō pōt nisi ꝑ obliquos ostendi. Vel ad differē

tiam. sis verbi.

Pronomina non sumunt articularia in declinatione. sz no stras et vestras non tanq̄ pnomina assumpserunt. sz q2 sequū tur declinatiōez noīm tertiae declinatōis.

Ego et tu. ideo genera habuere confusa. q2 cū demōstratia sint secum genera ostendunt.

Modi declinationis pnoīm sunt quattuor. Prim9 ɔtinet tria pnoīa. Ego tu sui. Secūd9 ɔtinet q̄nqz. Ille. ipe. iste. hic et is. Tertius q̄nqz. Me9. tuus. suus. nr̄. et vester. Quartus duo. nostras et vestras.

Pronomīa pmi et scd̄i mōi sunt pmitīa. Reliq̄ v̄o deriuatīa Ipe ipa ipm. ideo nō facit ipsud in neutrali voce sicut illud et istud. q2 veteres dicebant Ipsus ipsa ipsum.

De praepositione.

Praepositio est parsorationis indeclinabilis quae praeponitur alijs ptibusoratiōis p appositionem. vt Coraz deo. Per ɔpositionem. vt Impius.

Praepositioni accidit casus tm̄. Actūs videlz et Ablatiu9

De aduerbio.

Aduerbiū. ē psorationis īdeclinabilis. quae adiecta verbo significatōez ei9 explanat atqz implet.

Aduerbio accidūt tria. Species. significatio. et figura.

Spēs duae sunt. Primitīa. vt clam. Deriuatīa. vt clanculū

Significatōes sunt multe. vt Qualitatis. Tpis. Similitudinis. Quantitatis et similia.

Figurae sunt tres. Simplex. vt diu. Cōposita. vt interdiu. Decōposita. vt imprudenter.

De interiectione.

Interiectio. est parsorationis indeclinabilis. quae mentis affectū significās interiacet alijs partibusorationis.

Interiectioni accidit significatio tantum.

De Coniunctione.

Coniunctio. est parsorationis indeclinabilis coniunctiua aliarum partiumorationis.

Coniunctioni accidunt tria. Potestas Figura et Ordo.

Potestas est vis que coniungit. approbat. affirmat. continuat. ⁊ similia peragit.

Figurae sunt duae. Simplex vt et. Cōposita vt etem̄.

Ordines coniunctionū sunt tres. Prepositiuus. Suppositiuus. ⁊ Cōmunis.

Haec vobis Camille ⁊ Marcelle ne ī examine qđ factito ineruditi videamini. breuiter fideliterqꝫ collegi. Quare vos velim ediscere optime. quod si ꝯpero. ad alia me vobis auxilia subministranda hortabor. Reliqua autē quae soleo vos rogare: partim in donato partim ī meis regulis didicistis Quae autem de speciebus appellatiuoꝝ ⁊ de possessiuoꝝ diminutiuorūqꝫ colligere potuissem. malo hauriatis ex Prisciano.

Finit Sulpitij verulani examen.

Sulpitij verulani de nominum declinatōe opusculū ꝯpēdiosūꝫ.

Omina per casus paucis variare docebo.
Te quicūqꝫ puer grammata nostra leges.
Nolo in alexandro perdes tua tempora frustra.
Est breuis ille nimis. fuscus ⁊ ille nimis.
Multaqꝫ praeterijt. praeceptaqꝫ multa coegit.
Falsa. sed in multis ingeniosus erat.
Ergo age ne sterilis totiens te ludat arena.
Perlege Sulpitij candida dicta tui.
Nec ꝙ sim paruus duriſqꝫ in montibus ortus.
Spreueris. a nobis cōmoda multa feres.

De nominatiuo prime declinationis.

Rime decliationis noīa. aut ī a. aut ī as. aut ī es. hn̄t singulares nominatiuos In a t̄miata. tā graeca q̄ꝫ latina. tā masculīa q̄ꝫ foeminina q̄ꝫ cōmunia sunt. vt h Poeta. haec Rhoma. h ⁊ haec Aduena In as. ⁊ in es graeca sunt tantuꝫ ⁊ masculina. vt hic Aeneas. hic Anchises.

De genitiuo ⁊ datiuo.

Genitiui ⁊ datiui in ae dyphthongon finiũtur .vt hui⁹ poe
tae huic poetae Veterẽs tñ genitiuũ noĩnũ ĩ a. desnẽtiũ plerũqȝ
ĩ as ẽminauerũt. vt hec familia. hui⁹ familiae ⁊ familias

De accusatiuo vocatiuo ⁊ ablatiuo.

Accusatiui in am desinũt. vt hũc poetã. hanc musaȝ. Voca
tiui ⁊ ablatiui ĩ a. vt o poeta ab hoc poeta. Illa vero greca ĩ
as ⁊ ĩ a. etiã ĩ an. finiũt accusatiuos vt hũc Aeneam ⁊ aenean
hãc aeginam ⁊ aeginan Alia greca ĩ es. accusatiuos ĩ en emit
tunt. vt Anchises anchisen. Vocatiuos aũt ⁊ ablatiuos ĩ e. vt
o Anchise. ab hoc Anchise Interdũ etiã ĩ a. more greco. Vir
gili⁹ in tertio eneidos. Cõiugio anchisa veneris dignate sup-
bo. Idem ⁊ ĩ qnto Tũ sat⁹ Anchisa. Barbara ꝓ̃a ĩ am. ñ va
riant nisi ĩ genitiuo ⁊ datiuo vt hic Adã hui⁹ adae. huic adae
Reliqui casus nominatiuo similes sunt.

De nominatiuis ⁊ vocatiuis pluralibus.

Huius declinationis plurales nominatiui ⁊ vocatiui in ae.
dyphthongon desinunt. vt hi Poetae. o poetae.

De genitiuis.

Genitiui sunt in arum. vt horuȝ Poetaruȝ. nisi in um per
syncopam composita ⁊ deriuatiua nomina ꝓferãtur. vt Gra-
iugenum ⁊ graiugenarum. Dardanidum ⁊ dardanidarum.

De datiuis ⁊ ablatiuis.

Datiui ⁊ ablatiui in is. exeũt. vt his Poetis. ab his poetis
Pauca tñ foeminina ĩ abus hos casus habẽt. vt Deabus. fili
abus. natabus. equabus. mulabus. libertabus. ⁊ vix plura. q̃ȝ
uis antiqui dextrabus. ⁊ eabus dixerint. Et falsum est illud. ꝙ
omnia foeminina quae a masculinis ĩ vs neutro carentib⁹ trãs
formantur in abus hos habeant casus. Nam vt inquit Valla
Diuabus. priuignabus. genitabus. asinabus. iuuencabus. cer
uabus. lupabus. vrsabus. libertinabus. patronabus. concubi
nabus. seruabus. famulabus. dominabus. animabus. non dici-
mus. Et licet aliqui dixerint dominabus ⁊ animab⁹. sed extra
vsum profecto.

De accusatiuis.

Accusatiui in as.emittuntur.vt.hos Poetas.

De recto singulari secundae declinationis.

Ecundae declinationis nominū sex modis terminantur
singulares nominatiui.Aut eñ in vm desinunt.vt Tem
plum.Aut in er.vt caper. Aut in ir.vt vir. Aut in vr.vt satur.
Aut in vs.vt Uirgilius.Aut in eus.diphthongon.graecorum
tm̄.vt Tydeus.orpheus.

De genitiuis.

Genitiui singulares in i.longum desinunt.vt Tēplū tēpli.
Sed in quibusdā sunt pares.in quibusdā vna syllaba abūdāt.
Nam paucarū syllabaꝝ q̄ꝑ nominatiui sint esse non possunt.
vnde in his genitiuis quos poetae minores nominatiuis ꝓfe-
rūt.fit subtractio litterae vltimae per apocopen. vt Peculi ꝓ
peculij.Tuguri pro tugurij.Omnes igitur genitiui huius de-
clinationis vna syllaba rectos supant.vt Uir viri.Satur satu
ri.Tydeus tydei.Exceptis q̄ veniunt a nominatiuis in vs.ꝛ in
vm.qui pares sunt.vt Uirgilius virgilij.Templum templi.Ex
qui formantur a nominatiuis in er.habentibus foemininū i a.
vt Niger nigri.Nigra.Ex his excipimus quae f.vel sp.vel n.
añ er.syllabam habent.vt Miser miseri.Prosper ꝓsperi.Te
ner teneri.Et a fero vel gero composita.vt Armifer armiferi.
Armiger armigeri.Excipitur etiam Puer pueri.Liber libe
ri.quod bacchū ꝛ ingenuū significat. nam in alia significatiōe
libri facit.Adulter adulteri.Socer soceri.Lacer laceri.Iber
iberi penultima ꝓducta.Item ꝛ eius ꝯpositū Celtiber celtibe
ri.Presbyter presbyteri.Mulciber mulciberi et mulciberis.
Dexter dexteri ꝛ dextri.Asper asperi ꝛ aspri.qñ est ꝓpriū.

De datiuis ꝛ ablatiuis

Datiui ꝛ ablatiui in o.formantur a genitiuis.vt Sulpitij
sulpitio.Templi tēplo.Tydei tydeo.Graeca aūt illa ī eus ge-
nitiuos in ei.vel eos ꝛ in eos.more attico etiā hñt.ꝛ datōs in i.
vt Orpheꝰ.hꝰ Orphei vl' orpheo.vl' orpheos.huic orphi.Uir
giliꝰ ī bucol'.Orphi caliopea lino formosus apollo.Et ī sexto

aeneidos. In foribus letum androgeo.

De accusatiuo et vocatiuo.

Accusatiuus omnis huius declinationis est in vm. vt Hoc Templum. hic Tydeus. hūc tydeum. Sed ista in eus diphthōgum graeca emittūt hunc casum etiam in a. et vocatiuum i eu vt hunc Tydeum et tydea. o tydeu Vocatiuus desinentium i er. et in vm. similis est nominatiuo. vt hic Magister. o magister. Et hoc Templum. o templum. haec Glycerium. o glycerium. Ideoque animaduertēdū. o Euandre. o Thymbre. o Teucre o Puere et his similia. non esse a nominatiuis in er. sed a rectis i vs. vt Euandrus. Thymbrus. Teucrus Puerus. vt antiqui dicebant. Nomina propria in vs. terminata. et i. ante vs. habentia. vtm̄ in i. remoto vs. minorem nominatiuo vna syllaba finiunt. vt Virgilius. virgili Pōpeius. o pōpei. Caius. o cai. Vetustissimi tamē dicebant. o virgilie. pōpeie. caie. Caetera in vs conuerso vs in e. faciunt vocatiuū. vt Priamus o priame. Dicimus tū o deus. o lucus. o fili et o filie. o populus et o popule. o fluuius et o fluuie. o agnus et o agne. o vulgus et o vulge. o chorus et o chore. o pelagus et o pelage. Quae sic plurimū metri causa ptulere autores. At ne aliqū ambiguā dictis meis fidē adhibeas charissime lector. volo te scire haec omnia ex illustribus me collegisse autoribus. quorum non posui verba. ne crebra interpellatio fastidiū generaret. et ne ingenium puerile profusitate cōfunderē.

De ntō et vtō pl'alibus.

Nti pl'ales et vti huius declinationis in i. longū desinūt. vt hi Magistri. o magistri. Sed neutra nomina habent nominatiuos accusatiuos et vocatiuos in a. vt haec Templa. haec templa. o templa

De genitiuo.

Genitiui in orum terminantur. vt horum Templorum. horum dn̄orum. Proferunt etiā in vm. ab autoribus gti masculini neutro carentes. siue per syncopam siue quod in vm. naturaliter exeant. vt Deum et deorum. Numum et numorum. Millenummū tamen et Milledenariū. non millenummorū et milledenariorum. Triumuirum sed non triumuirorum. vt Varro docet

De datiuis ⁊ ablatiuis.

Datiui ⁊ ablatiui in is pferuntur. vt his Templis. ab his templis. Sed ludoꝝ ⁊ festoꝝ nomina illa semper pluralia tam in vm. q̄z in orum genitiuos emittunt. Datiuos autem ⁊ ablatiuos in ibus. vt hoꝝ Saturnaliū ⁊ saturnalioꝝ. his saturnalibus. ab his saturnalibus. hoꝝ Uulcanaliū ⁊ vulcanalioꝝ. his vulcanalibus. ab his vulcanalibus.

De accusatiuis.

Accusatiui in os. exeūt. vt hos Dominos. has Platanos.

De tertia declinatione.

Ertie declinationis singulares nominatiui varie terminanť. Desinunt em̄ in a. vt hoc poema. In e. vt hoc cubile. In i. nullū est nomen. nisi illa monoptota neutri generis Gummi. Sinapi. Frugi. Nihili. Mancipi. Nauci. Huiusmodi. ⁊ similia. In o. vt hic leo. In al. vt hoc animal. In el. vt h̄ mel. In il. vt hic ⁊ hec vigil. In ol. vt hic sol. In ul vt hic cōsul. In an. vt hic titan. In en. vt hoc nomen. In in. vt hic delphin. Nā q̄z dicimus etiā hic delphin delphini. In on. vt hec sidon sidonis In ar. vt hoc calcar. In er. vt hic vomer. In ir. vt hoc gadir. In or. vt hic orator. In ur. vt hic turtur. In as. vt hic mecenas. In es. vt hic pes. In is. vt hic collis. In os. vt hic flos. In us. vt hoc tempus. In aes. diphthongon. vt hic praes. In aus q̄z. vt laus. In ans. vt amans. In ens. vt mens In ins. vt tyrins. In ons. vt mons. In vns. vt aruns In ars vt pars. In ers. vt iners. In ors. vt mors. In vrs. vt tyburs. In uls. vt puls. In abs. vt trabs. In ebs. vt plebs. In ybs. vt calybs. In obs. vt scobs In urbs. vt vrbs. In aps. vt daps q̄zuis in vsu non sit. In eps. vt adeps. In ops. vt inops. In yps. vt cinyps. In irps. vt stirps. In ms. vt hiems. In ax. vt fax. In ex. vt fex. In ix. vt nix In ox. vt nox In ux. vt nux In aux. vt faux In alx. vt falx. In anx. vt lāx In unx. vt cōiūx In arx. vt arx In ac. vt lac In ec. vt allec In id. vt h̄ dauid In ud vt bogud. In ut. vt caput. Sȝ aliq̄ ťminatiōes ex his ĩtdū pducte. ĩtdū corrupte ĩueniūť. q̄s q̄dē cū de gtō tractabiť cog̃sces.

De genitiuo.

Genitiui eius in is correptum desinunt. excepto huius vis. quod ꝓducit. In a rectum finientia. addita tis syllaba faciūt gtm̃. vt Poema poematis. Schema schematis In e correptū terminata e in is vertunt. vt Monile monilis. Caepe indecli/nabile est. Dicimus etiam haec Caepa caepae. In e ꝓductuz graeca sunt. 7 ꝓpriā seruāt declinationē. vt haec Penelope. pe nelopes. 7 Rhetorice rhetorices. In o si foeminina sunt. 7 g vel d ante o hn̄t o in i breuem vertunt. et accepto nis formant gtm̃. vt Virgo virginis. Dulcedo dulcedinis. Cōpago tn̄ cōpa gis. Dido didonis facit. 7 didos vł didus. Calisto etiā calistoīs 7 calistos vł calist⁹ 7 alia hmōi. Caetera vō quaecūq; seruant o longum. vt Juno iunonis Caupo cauponis. preť haec Car do cardinis. Ordo ordinis. Homo hominis. Vetusti tamē ho monis dixerunt. Nemo neminis. Turbo turbinis qn̄ ē appel latiuū. Appollo appollinis. ħ Cupido cupidis. Margo mar/ginis. Brito britonis. popul⁹. Caro carnis format. Anio flu/uius anienis facit. Lac lactis. Allec allecis. Boguo boguois Dauid dauidis. Caput capitis. Et sic ei⁹ ꝯposita Sinciput sin cipitis. Occiput occipitis. Nepet oppidi nomen indeclinabi/le ē. In al desinentia si neutra sunt formant gtm̃ in alis longū vt hoc animal animalis. Sin masculina hn̄t illō a breue. vt hā nibal hannibał. ħ Sal salis. In el addita lis. formant gtm̃. vt Mel mellis. In il. in ol. 7 in vl. sumūt is. vt Vigil vigił. Sol soł. cōsul cōsuł Nihil nomē īdeclinabile ē. sic 7 Nequaz. In an termīata a lōgū ꝓuāt. 7 formāt gtm̃ addita is. vt Titan ti/tanis. Pan panis. Graeci tn̄ hn̄t hoꝝ noīnuz genitiuos in os vt Pan panos. Titan titanos. In en correptū. mutant e in i. etiā breue. 7 assūpta is faciūt gtm̃. vt ħ flamē flaminis. ħ Nu/mē numinis. In en ꝓductū accipiūt is. vt Lien lienis. ren re/nis. rien rienis. syren syrenis. splen splenis. In in assumūt is. penultīa ꝓducta. vt Phorcyn phorcynis. delphin delphīs In on. assūpta is. gtm̃ ꝯfuse emittūt. vt Simon simoīs. mēnon mē nonis. Nonnulla tn̄ accipiunt tis. sicut Lacoon lacoontis. 7

Demophoon demophoontis In ar. accipiũt is. vt Caesar cae
saris. Nectar. nectaris. par. paris. penultia correpta. Sz far.
farris facit. ad differẽtiã ꝯbi faris. Et nar. naris. ꝓducit a. Sz
neut̃ si deriuatiua sunt ꝓducunt a. i obliquis casibꝫ. vt a lupa
lupanar. lupanaris. A calce. calcar. calcaris. Epar autez epa
tis facit. In er. finita. sumũt. is. ꝛ genitiuuz penultia correpta
reddũt. vt Carcer. carceris. Mulieris aũt ꝓtrahit. Statius
Si q̃ deũ soboles si q̃ est mľieris origo. Uer. veris. ꝓducit Ad
iectiua tñ in cer, quae foemininũ in. is hñt. vertũt cer. in. cris.
vt Alacer. alacris. Ueteres tñ alacris i masculino etiã ꝓtule
rũt. Terentiꝰ. Quid tu es alacris. Sz celeber. celebris facit.
ꝛ saluber. salubris Imber. imbris emittit. Sic et eiꝰ ꝯposita se
ptẽber. septẽbris. octob̃. octobris. nouẽbris decẽbris. Mulci
ber ꝟo mulciberis. vt supꝛꝰ diximꝰ. Illa q̃dez quae in. ter. hñt
rectos. vertũt. ter. in. tris. vt Frat̃. fratris. Aether tñ aetheris
dicimꝰ. Later. lateris. Iter. itineris. correpta penultia. Crat̃
aũt crateris. Stater. stateris. et Panther pantheris. ꝓducta
Quidã hñ addi volũt character characteris. Iupit̃ iouis facit
Lz ãtiq̃ iupitris ꝛ iupiteris dixer̃t. ꝛ iouis i nt̃io. Accipit̃ acci
pitris. et accipiteris ꝓferebãt veteres. Sic et opiter. maspiter
diespiter. In ir. sumũt. is. ꝛ penultimã. corripiũt. vt Gadir ga
diris. Ir iris. vt Carisius declinauit. In or. si masculina aut
foeina aut cõmunia sunt. addita. is. ꝛ ꝓducto. o. formãt gt̃m. vt
Hic orator. oratoris. Haec soror sororis. Hic et haec autor.
autoris. Memoris tñ corripit. o. Sic rhetoris. arboris. bi
corpis. tricorpis. roboris. Indecoris ꝛ si ꝓduci debeat corripit̃
tñ. Sic ꝛ illa vetusta marciporis. publiporis. Sic ꝛ ꝓpa graeca
vt hectoris. actoris. Neut̃ q̃z. o. breue fuãt. vt marmor. mar
moris. Cor aũt cordis facit. In. ur. oĩa sumpto. is. ꝛ correpto
u. gignũt gtõs. vt vult̃ vulturis. Fulgur fulguris. Furis tñ ꝓ
ducit̃. Robur ꝟo roboris. Ebur eboris. Femur femoris. Ie
cur iecoris ꝛ iocinoris corripiũt. o. lr̃az. In. as. latia ablata. s
ꝛ addita syllaba tis. reddũt gtõs. vt moecenas moecenatis. ar
pinas arpinatis. Excipimꝰ haec monosyllaba. Hic as assis. h̃
vas vasis. qd̃ i pľali est scd̃ae declinatõis. Hic vas vadis. Hic

mas maris. Hoc phas 7 nephas indeclinabilia sunt. Sic h 7 haec 7 h nugas. Graeca aut h⁹ tminatōis hnt apud illos i. dos vł i tos. gtm̄. quē v̄tūt apud nos i tis. vł i dis. vt Calchas cal chātos. calchātis. Gigas gigātos. gigātis. Diamas diaman tos. diamātis. Adamas adamātos. adamātis. Palas ꝓp̄u viri palātos. palātis. Pallas dea pallados. palladis. Lāpas lāpa dos. lāpadis. Archas archados. archadis. Menas menados menadis. In es. correptū latia quae masculini vł cōis generis sunt remoto. s. et mutato. e. i. i. breue. 7 addita. tis. faciūt gtm̄ vt Hic stipes stipitis. Hic et haec miles militis. Excipiūt illa quae. e. diphthōgō hnt i penultia. et quae a v̄bis deriuāt. quae e. ꝑuāt breue. vt Hic 7 haec praepes praepetis. Hic 7 haec te res. teretis. Hic 7 haec hebes hebetis. Sic declinant. i. añ. e. hūtia q̄uis lōgū. s. hēant. vt Aries arietis. Paries parietis. Tn̄ h 7 haec inq̄es ꝓducit gtm̄ inq̄etis. Foeina q̄z. e. breue ꝑ uāt. vt Seges segetis. Sz pes 7 cōposita ab eo q̄uis ꝓducāt alq̄n. es. formāt i edis. gtm̄ correpto. e. vt cōpes ꝯpedis. tripes tripedis. Apes vo apis hz. A sedeo aūt deriuata in. idis. cor reptū emittūt. vt obses obsidis. deses desidis. Sedes aūt sedis hz. In. es. lōgū sine graeca siue latia sint. mutata. es. i. is. red dunt gtōs. vt Cedes cedis. Achilles achillis. et achilli. Antiq̄ eīn hmōi graecoꝝ nominū gtōs etiā i. i. t̄minauert. Virgili⁹. At q̄ immitis achilli. Nūc acris oronti. Chremes aūt chremis et chremetis. Etiā laches lachis 7 lachetis 7 lachitis. Rham nes rhāmis 7 rhānetis. Sic 7 mlta graecoꝝ variāt. Ceres tm̄ cereris facit. Merces mercedis. Haeres. haeredis. Locu ples locupletis. Q̄ues q̄etis. q̄d olim quite fuit declinatōnis. Agnes agnetis. magnes magnetis. In. is lōgū desinētia latia ablata s. et addita tis. pariūt gtm̄. vt haec Lis litis. h et haec dis ditis. glis glitis. Excipit glis gliris. 7 glis glissis. Illa q̄z tam in er. q̄ i is. finīt i nomia regl'az ꝑuāt i er. tminatoꝝ. vt h Puluis 7 puluer. pulueris. h Cucuis 7 cucumer. cucūeris. h Cinis 7 cinez. cineris. h Vois 7 vomer. vomeris. h 7 haec pu bis et puber. puberis. Et pubis dicit 7 pubes genē foeminino

⁊ significat multitudinē. Caetera in is. correptū. similē habent genitiuū nominatiuo. vt hic. Collis. huius collis. Excipit̄ hic Lapis. h⁹ lapidis. poll' pollinis. cuspis cuspidis ⁊ ei⁹ ꝯposita vt ēcuspis tricuspidis. semis semissis. pondo⁹. naꝫ ꝓ dimidio nō declinatur. Cassis cassidis. Hic sanguis sanguinis. hic ⁊ haec exanguis. hui⁹ exanguis facit. nec ꝑmitiuū imitatur. haec Capis capidis. h̄ ⁊ haec potis ⁊ h̄ pote. h⁹ potis hꝫ. Ex q̄ ꝯponit̄ Potenolo poteuis poteuult. ⁊ potissuꝫ potises potisest. Graeca in is. si in gtō graeco ꝯsonantē habuerint an̄ os. illud o in i mutant. ⁊ gtm̄ latinū faciūt. vt Simois simoentos simoentis. qd̄ e an̄ n suscipit. Adonis adoidos adonidis. Doris doridos doridis. Similit̄ pronymica vt Aeneis aeneidos aeneidis. Praeterea Egis egidis. Jaspis iaspidis. Chlamis chlamidis. Sardis sardinis. lapillus. Aspis aspidis. Ibis ibidis. Isis isidis. Paris paridis ⁊ paris. Tigris tigridis ⁊ tigris Tybris tybridis ⁊ tybris Thetis thetidis ⁊ thetis. mater Achill' Thetys thetyos ⁊ thetys. vxor oceani. In os masculina perdunt s. ⁊ sumūt ris. vt mos moris. Nepos tamen nepotis facit. qd̄ oliꝫ ꝯmunis fuit generis. Caetera in os i otis hn̄t gtm̄ ꝓducto o. vt haec Cos cotis. h̄ ⁊ haec Sacerdos sacerdotis. Bos tn̄ bouis hꝫ. Os ossis. os oris. Custos custodis. Arbos. honos. lebos. lepos. odos. qm̄ ⁊ i or terminant̄ supra dociim⁹ q̄s hn̄t genitiuos. Graeca q̄ de i os. gtm̄ graecū sequunt̄ os finali in is. cōuerso. vt Heros heroos herois. Minos minoos minois. Athos aūt athonis. Cicero decliauit. In vs curtū. si neutra sunt. deponūt us ⁊ oris corripiūt. vt Corp⁹ corporis. Illa tamē in dus. lus. ⁊ nus. eris corripiūt. vt Pondus ponderis. Vellus velleris. munus muneris. Sed facinus facinoris hꝫ. Pignus pignoris et pigneris. ut vult Priscianus. Foenus foenoris ⁊ foeneris. penus penoris. olim peniris ⁊ peniteris. Quae autē verba in ero. desinentia habent. in eris correptum faciūt genitiuos. vt Ulcus vlceris. vlcero vlceras. Ol⁹ oleris. olero oleras Tempus vero temporis facit Hoc pecus pecoris Haec pecus pecudis Hic intercus intercutis producit v Haec acus aceris

Hic lepus leporis. Cōparatiua q̄dem perdunt us ꝛ oris ꝓdu cunt. vt Fortius fortioris. Melius melioris. In us ꝓductaȝ remoto s. tis sumūt. ꝛ seruant u longum. vt Salꝰ salutis. Tel lus vero telluris habet. Incus incudis. Palus paludis. Et monosyllaba deposito s. uris ꝓducūt. vt mus muris. Sȝ grus gruis facit. ꝛ Sus suis. In aes dyphthongon duo latina īue niunť. Hoc aes aeris. Hic praes praedis. In aus foeminina sunt ꝛ in dis gtm̄ habent. vt Fraus fraudis. Laus laudis. In bs. ms. ps. desinentia formant gtm̄ interposito. i. vt Urbs ur- bis. Hyems hyemis Inops inopis. Sed si ante bs vel ps e. habuerint. ꝛ non sunt monosyllaba. illud e in i v̄tunt. vt Cae- lebs caelibis. Princeps principis Auceps aucupis facit Et a capite ꝯposita. remouent s ꝛ e in i mutāt ꝛ sumunt itis. vt An ceps ancipitis. Biceps bicipitis. Triceps tricipitis. Antiqui tn̄ ancipes. bicipes. tricipes dixerunt. In ls. ns. rs. desinentia ablata s. ꝛ sumpta tis. emittunt gtm̄. vt Puls pultis. Mons montis. Pars partis. Frons autem licet nō sit in usu. frondis facit. cum folia arboꝝ significat. Naȝ frons frontis. capitis est pars. Lens lendis. animal Lens lentis legumen Et glās glā dis facit Excipiunť qȝ Iens. rediēs. praeteriens. ꝛ caetera ab eo is deducta. q̄m in euntis t̄mināt gtm̄. vt Iens eūtis. Prae teriens praetereuntis. Ambiens v̄o ambientis hȝ Et librapēs librapendis. Quincuns quincuncis. Et sic r̄liqua ab uncia de clinanť. Aruns aūt aruncis facit. Uecors ꝛ cuȝ corde ꝯposita primitiuum sequuntur. In x. si a verbis in go. deducantur. ab lata x. ꝛ addita gis. faciūt gtm̄. vt Grex gregis. grego gregas Lex legis. lego legis. Remex tamen remigis. e in i mutat. Cō iunx vero coniugis dicimus. remota n. littera. quam in plura- li ꝛ in omnibus obliquis perdit. Frux quo non utimur frugis habet. Caetera omnia latina perdūt x. ꝛ cis capiūt. vt Fallax fallacis. Nex necis. fex fecis. Sed si e. an̄ x. habeant neqȝ sint monosyllaba. nec ab illis ꝯposita. mutāt e ī i. correptū. ꝑ obli- q̄s casꝰ. vt Apex apicis. vertex verticis. Silr̄ masculina corri- piūt penultimā. vt Fornix fornicis. Reliqua in x. penultimaȝ

producũt. vt Foelix foelicis. Pharnax pharnacis. Phoenix phoenicis. Excipiũ⁹ grex gregis. crux crucis. fax facis. nux nucis. pix picis. dux ducis. trux trucis. ziunx ziugis. salix salicis. filix filicis. pellex pellicis. nix niuis. senex senis Nox aũt noctis bz. Pernox pnoctis Spinx spingis ꝛ spingos. Supellex supellectilis.

De datiuis.

Dtĩ h⁹ declinatõis ĩ i. pductũ. a gtĩs remoto s. deducuntur vt H⁹ patris. huic patri Sz si a grecis descẽdãt. aliqñ corripiũtur. vt Stati⁹ ĩ Achille. Palladi litoree. celebrabat scyr⁹ honor.

De accusatiuo singulari.

Accusatiui a dtĩs i. mutato ĩ em. formanť. vt Pr̃i. pr̃ẽz. Sz quaedã ĩ im. faciũt. ꝛ graeca sunt fere ꝛ ĩ is terminata. vt Charybdis. carybdim. Syrtis syrtim. Tethys tethyos. thethym Neapolis. neapolim. et alia hmõi. At ista in em et in im. Turris turrẽ. et turrim. Torquis torquẽ ꝛ torquim. Buris burẽ ꝛ burim. Securis securẽ ꝛ securim. Bipennis bipẽnẽ ꝛ bipennim Puppis puppẽ ꝛ puppim Restis restẽ ꝛ restim Peluis peluem ꝛ peluim. Febris febrẽ ꝛ febrim. Uis vim tm̃. Tybris tybrim. et Tyberis tyberim. Sitis sitim. Tussis tussim. Maguderis maguderim Reliq accusatĩ graeci h⁹ decliatõis frequẽter in a. etiã terminanť. vt Lãpas lãpadem et lãpada. Etherẽ ꝛ ethera. Aerẽ et aera. Thorax thoracẽ et thoraca. Syrẽ syrenẽ et syrena. hic Delphin hũc delphina tm̃mõ. Nõnulla in on. hñt hũc casum. vt Dido didon. et in o etiã. vt dido ꝛ alecto. Uirgili⁹. Luctificam alecto. Neutri aũt generis nõia actm̃ ꝛ vtm̃ similẽ ntõ hñt. vt h̃ Corp⁹. h̃ corp⁹. o corpus.

De vocatiuis.

Uocatiui similes sunt ntĩs. vt h̃ Pr̃. o. pr̃. Inueniunť tñ graeca quae vtm̃ seruãt graecũ. vt h̃ Pallas. o palla. haec Tebais o tebai. hic Chremes. o chreme. o Achille. o Lache.

De ablatiuis.

Ablati aut ĩ e. aut ĩ i. aut ĩ e. et ĩ i finiunť. Neutra ĩ e. tminata. abltm̃ ĩ i. faciũt. vt h̃ Mare. ab h̃ mari. h̃ Monile. ab hoc monili. Antiq aũt ab h̃ mare. monile. cubile. dicebãt. sic et re-

cētiores. Sʒ ista neutꝛ̄ ñ i i. ſʒ i e. hūc casuʒ emittūt. Rete. gau- sape. praesepe. soracte. p̄neste. celene. In al. q̄ʒ et i ar exeūtia. i̇ i. t̄minãt. vt Ceruical ceruicali. Calcar calcari Dicim⁹ tm̄ Sa le. lare. par pare et pari. Itē masculīa et cōmunia vł i er. vł i is. desinētia. si faciūt i e. neutꝛ. ablatm̄ i i. effert. vt hic Pedester haec pedestris. et h̄ pedestre. ab h̄ pedestri. Salubri. celeri. h̄ et haec Oīs et h̄ oē. ab h̄ et ab hac et ab h̄ omni. h̄ et haec vtilis et h̄ vtile. Ab h̄ ⁊ ab hac ⁊ ab h̄ vtili. Regalis. regali. Mar- cialis. marciali. qñ est adiectm̄. Nā p̄pa noīa appellatiuis simi lia. ablatm̄ hn̄t in e. vt Hic Iuuenalis. ab h̄ Iuuenale. Hic Martialis. ab h̄ Martiale. Illa etiam quae actm̄ in im. hn̄t ablatm̄ in i. finiūt. vt Tussim tussi. Sitim siti. Neapolim nea- poli. Quae ŏo in em. ⁊ in im. in e. ⁊ in i. terminãt. vt Puppe ⁊ puppi. Reste ⁊ resti. Bipennis aūt bipēne tm̄. In is. ⁊ in er. mensiū nomina terminãt hūc casuʒ in i. vt Aprilis aprili. Se- ptember septembri. Imber q̄deʒ imbre ⁊ imbri format. In er cuiuscūqʒ generis noīa nec in is terminata. ablatm̄ in e. solum emittunt. vt Pauper paupere. Vber vbere. Degener degene- re. Sed terminata i uis. vt auis. In guis. vt anguis. In gnis. vt ignis. In ctis. vt vectis. In mnis. vt amnis. Et oīs generis noīa. Et cōparatiua oīa. Et v̄balia in x. Et gentilia in as. abla tm̄ in i. ⁊ i e faciūt. vt Aui ⁊ aue. Angui ⁊ angue. Igni ⁊ igne Vecti ⁊ vecte. Amni et amne. Amanti et amante. Fortiori et fortiore. Victrici et victrice. Arpinati et arpinate. Rudis ta- men adiectiuū rudi. solūmodo hʒ. qñ ŏo est substantiuum rude. Sospes q̄dem et hospes. sospite et hospite. Postis poste et po sti. Strigilis strigili tm̄. Pugil pugili et pugile. Vigil vigili et vigile. Reliqua oīa tertiae declinationis in e. finiūt ablatiuuʒ vt Clades clade. Classis classe. Nisi sua licentia versus causa verterint poetae. Virgili⁹. Aduectū eneam classi. Quāq̄ da- tiuum esse multi velint.

De nominatiuis actis et vtis pł'alib⁊.

Nominatiuus accusatiuus et vocatiu⁹ plurales tertiae de- clinationis finiuntur in es. vt Hi patres. hos prēs. o patres.

Sed illa quae in is terminantur & finiũt gtm̃ plurale in ium. emittũt accusatiuũ in es. & in is. vt Hos & has omnes & omnis Hos ignes & ignis. Pauca quidẽ hñt ntm̃ & accusatiuũ in is. vt Hae sardis Has sardis. Itez alpis. syrtis. trallis. Neutra ꝟo noĩa hos casus in a. purã terminãt. vt Haec corpora. haec corpora. o corpora Illa aũt neutra quae ĩ i. vel in e & in i. fini unt ablatiuũ. formãt hos casus ab ipsis ablatiuis in i. addita a. vt Pare vł pari paria. Foelice vł foelici foelicia. Excipiun tur ista quae nõ seruant i. ante a. vt Ludicra. vetera. aplustra. Vez aplustria q̃z legim⁹. Pleraq̃z aũt graeca hñt accusatiuũ in as breuẽ. vt Pliadas. biadas. lãpadas. colchidas.

De genitiuo plurali.

Genitiu⁹ pluralł fit a singulari ablatiuo. Et aut in vm. aut in ium terminatᷣ. aut in iũ & in um. siue natura siue ꝑ syncopaz Illa ḡ quae ablatiuũz ĩ i. aut ĩ i & ĩ e. hñt. suscipiũt vm. & faci-ũt gtm̃. vt Ab hͦ cubili cubiliũ. Ab hͦ animali animaliũ. A foe lice et foelici foeliciũ. A sapiẽte & sapiẽti sapientiũ. Multa tñ ex his quae tñ. in i. solũ finiũt ablatiuũ tñ. in i. & ĩ e. ꝑ syncopã ꝓferuntᷣ. vt Sapientũ ꝑ sapientiũ. Moerentũ ꝑ moerentiũ. Sz ꝯparatiua in vm. tm̃ emittuntᷣ. vt Hoꝝ & haꝝ & hoꝝ forti oꝝ maioꝝ. Similiter dicim⁹ Vetus veteꝝ Vigil vigilũ. Pu-gil pugilũ. Memor memoꝝ. Cõplicũ. Supplicũ. Artificum. Quae in duas desinũt ꝯsonãtes. & ablatiuũ in e. faciũt. e. ĩ iũ vertunt. vt Mars martiũ. Fons fontiũ. Frons frontiũ. Vrbs vrbiũ. Ars artiũ. Cohors cohortiũ. Consors cõsortiũ. Praetᷣ in. ms. & ps. desinentia. vt hyems hyemũ. Princeps principum Ex his tñ excipim⁹ ꝯposita a capite quae finiũt gtm̃ in ium. vt Tricipiciũ. Bicipiciũ. nisi ꝑ syncopã succidantᷣ. Illa q̃z quae in gtõ singulari pares hñt syllabas in iũ emittuntᷣ. vt collis col liũ. caro carniũ. apes apiũ. Iuuenalis in q̃nto. Exameñq̃z apiũ longa ꝯsederit vna. Cedes cediũ. Sz similia in es frequentius in vm. terminantᷣ. vt Vatũ & vatiũ. Sedũ & sediũ. Iuuenis au tem iuuenũ facit. Canis canũ. Panis panũ. Indoles indoluz Frugũ. Sobolũ. Haeresum. Itẽ in as latina in iũ. exeunt. vt

Arpinas arpinatium. Ciuitas ciuitatũ. Probitas ꝓbitatũ. Proferunt ĺo ista etiã in vm. siue natura vel poti⁹ p syncopaȝ vt Ciuitatum. ꝓbitatũ. Similiter nõia tm̃ pluraliter declinata ⁊ in es terminata. in iũ faciũt. vt Vires viriũ. Penates penatiũ Tres triũ Opes opũ poti⁹ qȝ opiuȝ. Proceres ꝓceꝝ In is longũ desinentia ⁊ crescẽtia in gtõ etiã in iũ. hũc casum hñt vt Lis litiũ Sannis sannitiũ. Nox quoq̃ noctiũ facit. Nix niuiũ. Supellex supellectiliũ Cor cordiũ. Plus pluriũ Fel fellium Allec alleciũ A melle melliũ non inuenitur. Nec a lacte lactiũ. nisi a lactibus. quod numero plurali tm̃modo declinat. Caetera omnia terminãt gtm̃ pluralem in um. vt Consul ꝯsulum. Virtus virtutum. Caput capitum Pater patrũ. Ales autem habet alitum ⁊ alituũ. Sed figurate ĩquit Seruius Bos boum per syncopam. ⁊ datiuum ⁊ ablatiuum bobus. Composita vero simplicium regulam plerumq; sequuntur. vt Vaecordium ⁊ inopium.

De datiuo ⁊ ablatiuo.

Datiu⁹ ⁊ ablatiu⁹ plurales a singulari gtõ nascunt. ĩteriecta bu. vt h⁹ patris. his patrib⁹ ab his patrib⁹. Sȝ neutra ĩ a finita. hñt hos casus ĩ is. vt Hoc toreuma. his toreumatis. ab his toreumatis. Hoc poema. his poematis. ab his poematis. Faciunt etiam in bus. Prisciano teste.

De recto singulari quartae declinationis.

Quarta declinatio duas hȝ in ntõ terminationes. vs ⁊ u. vt h Visus. ⁊ Hoc cornu. Sȝ in u. termĩata neutra sunt ⁊ oẽs singulares casus ĩ u. finiũt. In vs. aũt masculia aut foeminina sunt.

De genitiuo.

Genitiuus ergo in vs. terminatorum erit in vs. productuȝ vt Hic visus. Huius visus. Vetustissimi tamẽ in uis. syllabas terminabant. et datiuum in u. vt Hic senatus Huius senatuis. Huic senatu. Hic metus. Hui⁹ metuis. Huic metu. Huius rei Aulus gellius est approbatus assertor.

De datiuo. accusatiuo. vocatiuo. et ablatiuo.

Datiuus nunc terminatur in vi.vt Hunc visui.
Accusatiu⁹ in vm.vt Hunc visum.
Vocatiu⁹ est simil' ntō.vt O visus.
Ablatiu⁹ in v.finit̄.vt Ab h̄ visu.

De ntō actō ⁊ vtō pl'alib⁹.

Nominatiuus accusatiuus ⁊ vocatiu⁹ pl'ales in vs.exeūt. vt Hi.hos ⁊ o visus. Vez neutra illa in u.terminata bos ca sus a nominatiuo formāt.addita a .vt Haec cornua.haec cor nua.o cornua.

De genitiuo.

Genitiuus in uum finitur.vt Horum visuum.

De datiuo ⁊ ablatiuo.

Datiuus ⁊ ablatiuus in ibus.vt His visibus. Aliq̄ tn̄ diffe rentiae causa accipiūt u.añ bus.vt Hi artus . His ⁊ ab his ar tubus.arcubus.partubus.ad differentiā hoz noīuz.ars.arx pars. Inueniunt̄ tn̄ aliqua nulla differentia impellente u.an te bus.seruare.vt Lacubus.tribubus.Similit̄ portubus.acu bus.quercubus.specubus.q̄ q̄ ⁊ specibus.Et qm̄ dom⁹ ē par tim quartae.partim secundae declinationis.ne in eius variatio ne quis decipi possit . per singulos casus declinare voluimus . Haec domus.h⁹ domus ⁊ domi.huic domui.hanc domū.o do mus.ab hac domo. In plurali. Hae domus.haz domoz ⁊ do muū.his domibus.has domos.o domus.ab his domibus .

De recto singulari q̄ntae decliationis.

Qintae declinatōis noīa termināt ntm̄ ⁊ vtm̄ in es.vt haec species.o species.Et omnia sunt generis foemi nini.excepto dies.qđ in singulari nunc masculini nūc foeminini generis reperitur. At in pl'ali semp masculinum est Meridies q̄ȝ masculini generis est.

De genitiuo ⁊ datiuo.

Genitiu⁹ ⁊ datiu⁹ finiunt̄ in ei.diuisas syllabas.vt H⁹ spe ciei.huic speciei. Veteēs tn̄ gtm̄ ī es.aliqn̄ t̄minarūt .vt H⁹ spe cies.h⁹ dies. Virgili⁹ in georgicis. Libra dies somniq̄ȝ pares ubi fecerit horas. Terminat̄ ⁊ in e.vt H⁹ die .Et in ij.vt H⁹

vij Virgili⁹ i p̄mo enei. Munera leticiaq̄ʒ dij. Et dtm̄ in e. vt Hnic facie. Gellio teste.

De accusatiuo.

Actūs fit a ntō. mutato s. in m. lr̄am. vt Haec species. hāc speciem.

De ablatiuo.

Ablatiu⁹ in e. desinit. vt Ab hac specie.

De ntō actō ⁊ vtō pl'alibꝫ.

Nominatiu⁹ actūs ⁊ vocatiu⁹ pl'ales similes sunt ntō singulari. vt Hae ⁊ has. ⁊ o species.

De genitiuo.

Gtūs fit ab ablatiuo singulari. addita rū. vt Haꝝ specierū.

De dtō ⁊ ablatiuo pl'alibꝫ.

Datiu⁹ ⁊ ablatiu⁹ pl'ales fiūt a singulari ablatiuo. adiecta bus. vt His ⁊ ab his specieb⁹. Sʒ nō te fugiat. oīa q̄ntae declinationis noīa carere gtīs dtīs ⁊ ablatīs pl'alibus. praeť haec. Res. species. dies. meridies. acies. facies. materies. progenies ⁊ maneries.

De adiectiuoꝝ triū vocū declinatione.

Adiectīa quae parti sunt p̄mae parti secūdae declinatiōis sic variant̄. In nūero singl'ari. Bon⁹. bō. bonū. Boni. bonae boni. Bono bonae bono. Bonū bonā bonuʒ. O bone o bō o bonū. A bono a bō a bono. In pl'ali Boni bonae bō. Bonorū bōꝝ bonoꝝ. Bonis bonis bonis. Bonos bonas bō. O bō o bonae o bō. A bonis a bonis a bonis.

De octo noībꝫ quae imitāť p̄noīm declīatiōeʒ. ⁊ Quis l' q̄

Octo sunt noīa quae cū p̄positis more p̄noīm scđi ordīs declinant̄. Vn⁹. tot⁹. sol⁹. ali⁹. alť. vť. vll⁹. null⁹. vt Vn⁹. vna. vnū Vni⁹ vni⁹ vni⁹. Vni vni vni. Vnū vnā vnū. O vne o vna o vnū Ab vno ab vna ab vno. In pl'ali nūero. Vni vnae vna. Vnorū vnaꝝ vnoꝝ. Vnis vnis vnis. Vnos vnas vna O vni o vnae o vna. Ab vnis ab vnis ab vnis. Ex his octo. vn⁹. tot⁹. ⁊ solus hn̄t vtm̄. Quā declinatōeʒ etiā q̄s vl' q̄ sequit̄. vt Quis vl' qui quae quod vel quid. Cuius cuius cuius. Cui cui cui. Quem quam quod vel quid. A quo vel a qui. a qua vel a qui. a quo

vel a q̃. In nũero plurali Qui quae quae. Quoꝝ q̃ꝝ quoruꝫ Quis vl' quib⁹. q̇s vl' q̇b⁹. q̇s vl' q̇b⁹. Quos quas quae. A q̇s vl' a q̇bus. a quis vl' a quibus. a quis vl' a quibus.

De compositis ex duobus rectis.

In cõpositis ex duob⁹ rectis. ambo nt̃i declinant. vt Haec respublica. H⁹ reipublicae. Huic reipublicae. Hãc rẽpublicã. O respublica. Ab hac republica. In nũero plurali. Hae respublicae. Haꝝ rerũpublicaꝝ. His rebuspublicis. Has respublicas. O respublicae. Ab his rebuspublicis. Alteruter autẽ postremũ tm̃ variat ntm̃. vt Alteruter. alterutra. alterutrũ. Altutri⁹ altutri⁹ altutri⁹. Altutri altutri altutri. Altutꝝ altutrã altutꝝ. Ab altutro ab altutra ab altutro. In nũero plurali Altutri altutrae altutra. Alterutroꝝ alterutraꝝ altutrorũ. Alterutris alterutris alterutris. Alterutros alterutras alterutra. Ab alteratris ab alterutris ab alterutris.

De ꝯpositis ex recto ⁊ obliquo

In compositis ex recto ⁊ obliquo. rectus tãtũmodo variatur. obliquus do ñ. vt Hic tribunusmilitũ Hui⁹ tribunimilitũ Huic tribũomilitũ. Hũc tribunũmilitũ. O tribunemilitũ Ab h tribunomilitũ. In nũero plurali. Hi tribunimilitũ. Hoꝝ tribunoꝝmilitũ. His tribunismilitum. Hos tribunosmilituꝫ. O tribunimilitum. Ab his tribunismilitum.

De patronymicis in es.

Patronymica i es. masculina ad morẽ nominuꝫ primae declinationis fere inflectuntur. vt Hic priamides Huius priamidae Huic priamidae Hunc priamidam ⁊ priamidem ⁊ priamiden. O priamidae ⁊ priamida ⁊ priamides Ab hoc priamide ⁊ ꝑamida. Hi priamidae. Horũ priamidarum. His priamidib⁹ Has ꝑamidas et ꝑamides. O ꝑamidae. Ab his ꝑamidibus.

Patronymica in ias.

Patronymica etiã foeminĩ a ĩ as. finita sic decliant. Haec pelias. h⁹ peliadis et peliados. Huic peliadi. Hanc peliadem ⁊ peliada. O pelias. Ab hac peliade. Hae peliades Haꝝ peliadũ His peliadib⁹ Has peliades. o peliades. ab his peliadib⁹

In e propria graeca.

In e ꝓpria graeca siue patronymica sic variant. Haec penelope. Huius penelopes. Huic penelope. Hanc penelopem ⁊ penelopen. O penelope. Ab hac penelope.

In os graeca.

In os graeca sic eunt. Hoc melos. Huius melos vel meloi. Huic melo. Hoc melon. O melos. Ab hoc melo.

In is.

In is sic eũt. Haec methamorphosis H⁹ methamorphosios ⁊ methamorphoseos. Huic methamorphosi. Hãc methamorphosim. O methamorphosis. Ab hac methamorphosi

In o.

Haec sappho H⁹ sapphos vl' sapph⁹. Huic sappho Hanc sapphon. O sappho. Ab hac sappho. Hic moyses. H⁹ moysi Huic moysi. Hũc moysen. O moyses. Ab h moyse Hic iesus H⁹ iesu. Huic iesu. Hũc iesuz O iesu. Ab h iesu.

De Etroclitis.

Quoniã de etroclitis iã mihi dicẽdũ erit. de qb⁹ sane mag int grãmaticos plerũqz quaestio orit Fateor me fere oĩa collegisse. quae grãmatica lege etroclita iudicant. Si qs aũt grãmaticoꝝ legib⁹ autores refragari ꝓpereris. ascribito autoritati. Scim⁹ em̃ Plautũ dixisse delitia in foeminino genere ⁊ numero singulari. ⁊ Ciceronẽ. nex. Et alios alia multa quae lex grãmatica vetat. Haec ideo. ne me imemorẽ aut ignarũ fuisse qspiã iudicet. ne de qđ veterib⁹ scriptorib⁹ licuit. sibi qꝫ licere i ea re putet. Primũ g dicã qđ sit aptotũ et monoptotũ nomẽ Aptotũ ẽ qđ ntm̃ tm̃mõ bꝫ. ⁊ in caeteris casib⁹ deficit. Plerũqꝫ tñ vtm̃ etiaꝫ habere inueni. eo ꝙ sit noĩatiuo simil. vt Hic Jupiter. o iupiter. Hic diespiter o diespiter. Neutra do aptota tres possunt hr̃e casus ꝓpt similitudieꝫ nominatiuae accusatiuae ⁊ vocatiuae vocis. quae generalit ẽ in õnibus neutris. vt Fas. nefas. ir. pus. ador. nil. ⁊ nihil. Monoptotũ ẽ. qđ vnam vocẽ bꝫ p oẽs casus. siue singulares siue plurales. siue vtriusqꝫ nũeri. vt sinapi. gumi. caepe. põdo. cete. pedũ ⁊ litteraꝝ noia. ⁊

numerorum a quattuor usque ad centum. Diptota dicuntur quae duos casus diversos habent. ut Verua et verubus. Triptota quae tres. ut Templum templi templo. Tetraptota quae quattuor. ut Gener generi genero generum. Pentaptota quae quinque ut Castus casti casto castum caste. Exaptota quae sex. ut Totus totius toti totum tote toto. Eteroclisis. est varia nominum declinatio. Fit quod est in casu. numero. genere declinatione. voce et significatione. Defectiva in casu et numero

Haec certis deficiunt casibus. et numero plurali. Haec sors ab hac sorte. Hunc laterem. ab hoc latere. Hanc ditionem. ab hac ditione Sponte. et flamine pro spiritu. ablativi soli sunt. Tabi et tabo. genitivi et ablativi sunt casus. Haec tabes. hanc tabem. ab hac tabe. Macte vetustum est solus. legitur et mactus apud Festum et Servium. Fuit autem apud vetustissimos adiectivum. Lucretius libro quinto. Ut nunc saepe bones luce ferro male macte. Hoc tantundem. huius tantundem. hoc tantundem. addunt. Haec lues. hanc luem. ab hac lue. Satias solus nominativus. Dicam et dicas utriusque numeri accusativi sunt. Natu solum ablativus. teste Servio. Sic astu. labeo. ganeo et aleo nominativos tantum et vocativos habere Priscianus docuit in accentibus.

Haec quinque carent nominativis et vocativis singularibus tantum. et reliquos utriusque numeri casus habent. Remigis. frondis. verberis. quod etiam singulari caret accusativo. Dapis. necis. Nex tamen in Ciceronis epistola lectum est. Et remex apud Serenum. Frons etiam dicitur teste Servio. sed olim frondis in nominativo dicebatur. Focas tamen vult carere recto. Feminis etiam rectum non habet licet sint qui dicant hoc foemen

Haec tres duntaxat habent casus in numero singulari. at in plurali in nullo deficiunt. hoc Plus. huius pluris. hoc plus. hoc Virus hoc virus. o virus. huius Opis. hanc opem. ab hac ope. quando est appellativum. huius Vicis. hanc vicem. ab hac vice. Haec vis. huius vis. hanc vim. ab hac vi. quattuor habet casus. plurale. eius est vires. Fuit et apud veteres hae vis. et has vis Haec cum pluralem integrum habeant. ablativum tantummodo singularem habere comperiuntur teste Foca. Obice. fruge. prece. viscere. Priscianus autem quinto libro vult inveniri. huius Precis. huic preci. ab hac prece. huic frugi. hanc frugem. ab hac fruge. Undecim sunt neutri

generis.quae cũ fuent omẽs casus in singl'ari.ntm̃.actm̃ ⁊ vocatiuũ in pl'ali numero hñt. Jura.rura.aera.ora.maria.vina mora.farra.thura mella.fora. Addit vetustas defruta ⁊ mulsa Hmõi sunt quite declinatõis nomĩa.vt Pernities.spes.praeť haec nouẽ. Res.species.dies.meridies.acies.facies materies pgenies et maneries. Uern in pl'ali diptotũ esse Priscianus ostẽdit.caret eñi gtõ.at reliq̃s casus hꝫ. Interrogatiua.vt Quis vter ⁊ quot⁹.Relatiua.vt Qui quae qđ. Js.i us idẽ Distributiua.vt Quilibꝫ omis null⁹. Jnfinita.vt Alius aliq̃s carent vocandi casu.Similiter ꝓnoĩa oĩa.praeter Tu.meus noster ⁊ nostras.

Numero carentia.

Plurali numero naturaliter carent omĩa Deorũ hominũ vrbiũ.montiũ.siluarũ.fluuioꝝ.et locoꝝ ꝓꝑa noĩa. nisi sua natura pluraliť tm̃mõdo ꝓferanť.vt Athene.Thebe.Cume.verule.puteoli. Argi.qđ praeť caeteroꝝ morẽ i singulari habet hoc argos.

Masculina singularia.

Praeterea haec sunt tredecim masculina.quae ex vsu cõmuñ pl'alẽ nũerũ respuunt.Sanguis.Fim⁹.Puluis.Lim⁹. Põtus.Mũdus.Funus.Sol.Gemin⁹.Sal aether. Ver.et viscus.seu hꝫ viscũ.vt Uirgili⁹ ꝓtul t. Addũt vesper⁹ et vesper

Foeminina singularia

Foemĩa haec sunt nũero q̃ttuor et q̃draginta. Par.mors.vita.fames.sitis.lux.gloria.fama.salus.lues.cui⁹ gtõ ⁊ datĩo nõ vtimur. Sara.tabes.labes.hum⁹.ꝓles.soboles.pix.senecta.senect⁹. iuuẽta.iuuent⁹.penus.fuga.fides.indoles.eloquẽtia.ꝓsapia.rabies.sanies.secordia.vecordia.parsimonia.auaritia.sapientia.stulticia.insania.dementia.amentia.diligentia elegãtia.memoria.amicicia.arena.vespera. Addũť ⁊ plura.ꝫ q̃q̃ raro. Jnuenies tamen aliquoꝝ pluralia apud autores.

Neutra singularia.

Neuť singl'aria sũt septẽ ⁊ viginti. Fas.nefas.ir.pus.ador.lac.solũ.seniũ.salũ.lethũ.cenũ.euũ.vir⁹ ĩdecliuabile.ver.vulg⁹ pelag⁹.gelu mãna.pasca crocũ baratꝝ.nil nihil nihilũ necesse

vesper lutū. Accedūt ad haec noīa metallorum excepto aes Ad de etiā liquorum. vt Ius: Et aridorum humi nascētiū noīa quae ad mēsurā pōdus de referunt cuiuscūque generis sint. vt Triticū. cicer. miliū. foenū. Ex quibus septē et viginti tm̄mō pluralem n̄ refugerūt. Equor. mare. fretū. vnda. latex. aqua. lympha. mel. vinū poculū. fons. fluuius. flumē. amnis. stagnū. lacuna. lacus. puteus. Praeterea Hordeū. frumentum. faba. melo. pepo. citrullus. far pisum. vel haec pisa. lupinus. fragum.

Masculina pluralia

Masculina pluraliter declinata duo sunt et triginta. Quirites. pmates. optiates. pcēs. minores. maiores. pmores. licet dicamus hic pmoris. vt Seruius docet. Posteri. superi. inferi. penates. liberi. lemures. sales. cani. fori. manes. fasces. antes. duo. tres. qd cōmunis ē generis. Carceres. casses. furfures. pugillares. codicilli. fasti. annales. cācelli. lares. sentes. vepres. lactes Adde luceres. titieses. quītilij. fabij. locri. gabij. veij. et similia. quae in nūero supiori n̄ cōphendunt Ludorum quoque et festorum multa noīa sunt huiusmōi. vt Appolliares. qnqtres. circēses et plura

Foeminina pluralia.

Foeminina pluralia sunt qnque et qdragīta. Kalēdae. idus. feriae. nundinae. nonae. induciae. latebrae. thermae. excubiae exuuiae. pmitiae. inferiae. exequiae. inficiae. qsqliae. reliquiae. blādiciae. opes. cātes organorum fistulae siue deae. minae. phalerae. nugae. insidiae. facetiae. illecebrae. delitiae. diuitiae. nuptiae. arguciae. cunae. scalae. scopae. bigae. trigae. qdrigae. cōpedes. īimiciciae. genae. tenebrae. antiae. grates. nares. manubiae. duae. fores Et festorum nomina. vt latinae. adde cerimoniae decretales dirae.

Neutra pluralia.

Neutra pluralia tgīta sunt. Praecordia. ilia qd ē ordinis tertij. Maurus tn̄ hoc de dicit cunabula. moenia. lustra. pōdo. castra. rostra. tēpe. magalia. mapalia. feria. arma. spōsalia. exta. tripudia. spolia. liba. cibaria. milia. classica. apd Suetoniū vero classicum legimus. serta. tesqua. insta. bactra. artaxata. carchesia ceraunia. duo et tria. Addunt et festorum ludorum que noīa i supiori

numero nõ ↄp̄rehensa. vt Orgia. parentalia. bacchanalia. ne-
ptunalia. comicia. solennia Haec ostrea ĩ nũero plurali grae
cũ ẽ. Nã apud nos haec Ostrea ostreę. dr̃. teste Seruio. Fla-
bra q̃z neutr̃ plurale Nã flamĩa hz flamĩe ĩ ablatiuo. Mlta
his addi possent si oĩa quae aliud in singulari. aliud in plurali
significãt. discernam⁹ Mlta etiã dimisi. vni⁹ aut duor̃ auto-
ritatẽ sequemur. Legim⁹ eñ Fumos. soles. mũdos. elegãtias
memorias. amicicias. arenas. quiritẽ. narẽ. fore. spoliũ. libr̃. ⁊
pl'a hmõi. Sz meminerim⁹ multa multis licuisse dicere quae
alijs ꝓhibent̃. Totidẽ etiã licet sit oĩs generis nũero singula-
ri caret. Carẽt ⁊ nũeralia praet̃ vn⁹ vna vnũ. Centenarium. et
mille substantiuum.

Masculina in plurali neutralia.

Haec quindecim in nũero singulari masculim. at in plurali
neutri generis sunt. Tartarus. haec tartara. Dindymus. haec
dindyma. Tenar⁹. haec tenara. Supparus. haec suppara. Ce
tus. haec cete. Serui⁹ tñ dicit cet⁹ nusq̃ lectũ. Menal⁹. haec
menala. Hismarus. haec hismara. Gargarus. haec gargara.
Strabo aũt gargar̃ mõtẽ eẽ. gargara coloniã dicit. Pileus
haec pilea. Infern⁹ haec inferna. Auern⁹. haec auerna. Sibi
lus. haec sibila. ⁊ hi sibili. Balthe⁹. haec balthea. ⁊ hi balthei
Maur⁹ tñ dicit in plurali neutr̃ eẽ solũmodo. Joc⁹. hi ioci. ⁊
haec ioca. Loc⁹. hi loci ⁊ haec loca.

Foeminina in plurali neutralia.

Duodecim in nũero singulari foeminina. in plurali neutra
esse ↄperiunt̃. Pergamus. haec p̱gama. Intub⁹. haec intuba.
Arbut⁹. haec arbuta. Altilis. haec altilia. Supellex. haec su
pellectilia. Pascua. haec pascua. Zizania. haec zizania. ⁊ hae
zizaniae. Carbasus. haec carbasa. Buccolica. haec buccolica.
Georgica. haec georgica. Rhetorica. haec rhetorica. Thopi
ca. haec thopica. ⁊ similia.

Neutra in plurali masculina.

Neutra ĩ singulari ⁊ ĩ plurali masculĩa octo ĩuenio. Filum
hi fili. ⁊ haec fila Frenũ. ⁊ hi freni. ⁊ haec frena Rastr̃. hi ra-

stri.et haec rastra .Claustrũ.hi claustri.⁊ haec claustra.Capi
strũ.hi capistri.et haec capistra.Porrũ.hi porri .et haec por-
ra.Caelum.hi caeli tm̃.Et specus.hi speci.vt Seruius docet.

Neutra in plurali foeminina.

Quattuor neuť sunt quae in pl'i foeminina efficiunť.Epu
lũ.hae epule.Balneũ.hae balneae.et haec balnea.Amygda-
lũ.hae amygdale.et haec amygdala . Nã amygdalus arbor ẽ
Delitiũ.hae delitiae.Caepe.hae caepe addit Focas.sed mihi
potius inter singularia neutra reijciendum videtur.

Quae plurifarium efferũt noĩatiuũ.

Sunt quaedã praeterea quae duplicit aut triplicit efferũt
apud veteres noĩatiuũ.et cũ voce variãt genꝰ. vt Hic tonitrꝰ
et hoc tonitru.Hic baculꝰ.et hoc baculũ.Hic tignꝰ.et hoc tignũ
Haec pisa. et hoc pisum . Hic nasus.haec nasa.et hoc nasum.Le
giť apud Plautũ.Hic spicus.haec spica.et hoc spicũ.At ĩ pl'ali
tãtũmodo spicos.Hic sinꝰ.et hoc sinũ.p vase.Haec vespera.et
hoc vesperũ.pncipiũ noctis.nã hoc Vesp.diei finis ẽ et stella ve
neris.quae vesperꝰ et hesperꝰ.et vesperugo noĩať.Hic mũdꝰ
et hoc mũdũ.Hic gelꝰ et hoc gelu.Hic arcꝰ.⁊ hoc arcu.Hic clypeꝰ
et hoc clypeũ.Hic syngraphꝰ.et hoc syngphũ . Hic sesterciꝰ.et hoc
sestertiũ.Haec cristallꝰ.et hoc cristallũ.Haec margarita ⁊ hoc
margaritũ.et haec margaris.vt Sũiꝰ tradit . Hic galerꝰ.et
hoc galerũ.Hic cothon.et hoc cothonũ.id ẽ.porťꝰ nõ naturalis
Hic crater.et haec cratera . Hic panther.et haec panthera.
Hic turbo.et hoc turben . Hic tiaras . et haec tiara. Haec he
benꝰ.et hoc hebenũ.Hic sanguis.⁊ hoc sanguen.Haec multra.⁊
hoc multrale.Hoꝝ pleraqꝫ remãserũt ĩ vsu. Discernunť ⁊ ita
pomoꝝ et arboꝝ noĩa.vt haec prinꝰ.et hoc pnũ.Haec malꝰ ⁊ hoc
malũ.Haec pirꝰ.et hoc pirũ. Haec cerasus . et hoc cerasuꝫ.et hic
cerasus.Propertius . Hic dulces cerasos.hic autũnalia po-
ma.Haec cornꝰ.et hoc cornũ.Haec morus.et hoc morũ.

Quae in vario noĩatiuo seruãt genus.

Sũt quae duplicẽ hñt rectũ suato genẽ. vt Haec cassis.et
hec cassida.Haec apes.et apis.Hic delphin.⁊ delphinis.⁊ del

phinus delphini. Hic cometa et cometes comete. Hic arabs arabis. et arabs arabi Hic gongr⁹. et gonger gongri Hic mu gil ꝛ h̄ mugil. Hic elephas elephātis. ꝛ h̄ elephāt⁹. ti. Hic tybris et tyberis. Hic arar ꝛ araris. Hic puluis. ꝛ puluer. Hic cucumis. et cucumer. Hic cinis. et ciner. Hic uomis. ꝛ uomer Hic ꝛ haec puber. et pubis. Hic labor. et labos. Lepor. ꝛ lepos. Honor. et honos. Haec arbor. et arbos. Hic odor. ꝛ odos. Hic iber iberis. ꝛ iber⁹ iberi. Hic ꝓsper ꝛ ꝓsper⁹. Teucer et teucrus Euander euādr⁹ Et plura hmōi. vt iter. ꝛ itiner vꝫ veteres dixerūt.

Confusa in recto.

Sūt et aliq̄ recto ꝯfusa. vt Lens lendis ꝛ lētis. Cassis cassis et cassidis. Glis gliris glitis et glissis. Uas uasis et uadis. Pecus pecoris ꝛ pecudis. Fides fides ꝛ fidei. vt Seruio placꝫ qḋ im ꝓbat Priscian⁹. Aitq꞉ fidis esse nomīatiuū ꝓ cherda Sic et plura cōperies.

Quae diuersi sunt generis

Mlta ī vna voce diuersi generis repiunt. vt Hic finis ꝛ haec finis. Hic clunis. ꝛ haec cluis. Hic spec⁹. haec spec⁹ ꝛ h̄ spec⁹ Hic pen⁹. ꝛ haec pen⁹ q̄rtae. ꝛ h̄ pen⁹ penoris. et h̄ penū cui⁹ genitiu⁹ ē peni. Gellio teste. Hic vulg⁹. ꝛ hoc vulg⁹. Hic aluus. et haec alu⁹ Hic padisus. et haec padisus Hic ꝛ haec sardonix. Hic ꝛ h̄ iubar. Hic ł haec pampin⁹. Hic ł haec turtur ꝓ aue. Hic vł haec liquor. Hic vł h̄ papauer. Hic vł haec ł h̄ rete. Hic ł haec vł h̄ sexus. Hic vł h̄ carcer. Hic vł h̄ gutt̄ Addunt̄ ꝛ illa diuersa significātia. Hic colus. et haec colus. Hic cassis. ꝛ haec cassis. Hic mal⁹. ꝛ haec malus. Hic lens. et haec lens. Hic glis. ꝛ haec glis. Hic uas. ꝛ h̄ uas. Haec pec⁹ et h̄ pec⁹. et mlta hmōi poterit q̄spiā studiosus plura colliḡ. Ego q̄dē his suꝫ cōtent⁹.

Uariātia declinatōnem.

Inueniunt̄ noīa quae in casib⁹ alteri⁹ numeri mutant declinatōneꝫ. vt sunt illa tertij ordinis in a. terminata. quae datiuū et ablatiuum pluralem more nominum secundae declinatōnis emittūt. vt His et ab his poematis. His et ab his toreumatis Ludorum quoq꞉ et festorum noīa pł alia scdae declinatōis genitīu ꝛ datīu ꝛ ablatīu more tertiae faciūt. vt Hoꝝ satnaliuꝫ.

His ꝛ ab his saturnalibus. Dom⁹ partim secũdae ē. ꝛ partim quartae. vt supra docuim⁹. Ambo ꝛ duo declinant̄ vt pluralia adiectiuoꝝ ꝑmae ꝛ secũdae dcliatōis. nisi q̄ ĩ datis ꝛ in ablatiuis hñt ambob⁹ ꝛ duob⁹. Et ĩ nominatiuis ꝛ vocatiuis in masculino ꝛ neutro genē ambo ꝛ duo. Oli aũt ĩ masculini accusatiuo habuerũt ambo ꝛ duo. Virgili⁹ ĩ duodecio. Si duo praeterea tales idea tulisset t̄ra viros. Jugeꝝ nũero singl'ari secundae ē. at ĩ pl'ali tertiae decliatōis. Vas vasis. ꝯ ĩ singulari t̄tiae ĩ pl'ali vō secũdae. Jnueniunt̄ secũdae ꝛ tertiae decliationi cōmunia. vt Glom⁹ glomi. ꝛ glomeris. Mulciber mulciberi. et mulciberis Acer acri. s̄m Seruiũ qd̄ arguit Priscian⁹ e ꝛ aceris. Sequester sequestri. ꝛ sequestris. Nō ml'ta sunt noīa adiectiua triũ vocũ quae ĩ tertiā decliatōe; trahũt̄ Sincer⁹ sincera sinceꝝ. Hic ꝛ haec sinceris. ꝛ h̄ sincere. Sic bijug⁹ et bijugis. Quadrijug⁹ ꝛ quadrijugis. ꝛ caetera a iugo. Magnanim⁹. ꝛ magnanimis. Examin⁹. ꝛ examinis. Pusillamin⁹. ꝛ pusillanimis. Et reliq̄ ab animo deducta. quae ĩ anim⁹ desinunt. Sublimus. ꝛ sublimis. Jmbecillus. ꝛ imbecillis. Jnerm⁹. ꝛ inermis Eneruus. ꝛ eneruis. Accliuus. ꝛ accliuis. Decliu⁹. ꝛ decliuis Effren⁹. ꝛ effrenis. Jnfren⁹. ꝛ infrenis. Ludicrus. ꝛ ludicris. Perenn⁹. pēnis. Ouidi⁹ in fastis. Amne perēne latēs Anna penna vocoꝛ. Jncolum⁹ ñ dr̄. ne te decipiat Alexander.

Secũdae decliationi ꝛ quartae ꝯmunia

Quattuordecim reperio tam secundae q̄ quartae declinationis. Haec cornus. pinus. adytus. questus. ornatus. tumult⁹. laurus. licet laurui ꝛ lauru. non dicamus Lacus. quercus. colus. ficus pro arbore. Ortus. cantus. caetus. adde etiam pen⁹. Monitus. visus. passus. auditus. senatus. versus. vict⁹. gemitus. Et pl'a quib⁹ veteres vsi sunt. Lectus et obitus.

Eteroclita voce.

Multa sunt eteroclita voce vt ea quorum obliqui nominatiuum non imitantur. vt Jupiter. Jouis. Ego mei. Epar epatis. Ebur eboris. Jecur iecoris. Sed si omnia quae aliquam in voce habent variationem prosequi vellem. non minus esset

lectori q̄ scriptori molestū. Haec aūt quae hactenus dixi sunt cognita. visa. digna. et necessaria. Nec te fugiant illa que plurifariū efferūt nominatiuum. aut contra regulas sese attollūt. ut iter itineris appellari eteroclita voce.

Eteroclita significatione.

Sunt et eteroclita significatione. ut Ops opis. qd̄ deaz significat per omnes casus. Rursus ī gtō possibilitatem et auxiliū. In accusatio et ablatio auxiliū. In pl'ali diuitias et possibilitatē. ut Seruius docet. Aliqñ et auxilia et potētiā. Salustius Opibus cōiurationis fretus. Ueteres. teste Capro. dixerūt Hic et haec et hoc ops. pro opulento. sicut cops pro copioso. Similit̄ et illa quae aliud in singl'ari q̄ in pl'ali significāt. ut Littera et litterae. Lūdus et ludi. Terra et terrae. Mare et maria Illa q̄z quae omonyma seu aequiuoca appellantur. ut Caelū. species auris. discrimen. eteroclita sunt significatiōe

De deductis a quis et q̄.

Opere finito uolui apicē addere. ut a quis et qui dducta flectere te docerem. quae quidem duo inimica inter se sunt. Nam cum quis quod olim communis generis fuit. venit in coniunctionē non recipit qui in nominatiuo singulari. et qui cum augetur expellit quis. Unde extāt versus. Cum quis. nam. qz. piam. sine qui coniunge. putas. q̄. Dam vis cunqz libet q̄ sine q̄s retinet. Componitur quis. cum si. ut Siquis. Cum ne. ut neq̄s Cum alius. ut aliquis. Cum en. ut ecq̄s. n. in c. verso. Cum nū ut nūq̄s. Cum quis. ut quisquis. quaequae. quodquod. vl' q̄d quid Quorū quidem vocibus. scdm analogiam possumus uti. Quidam vero praecipiunt quisquis tantūmodo habere in recto et accusatiuo quicquid. et in ablatiuo quoquo Adiiciuntur et ei nam. ut quisnam. qz. ut q̄sqz. ex quo componit̄ vnusquisqz. Piam ut quispiam Putas. ut q̄sputas. Q̄. ut q̄sq̄. quae omnia declinant̄ ut eorū simplex quis. quae. qd̄. praepositis vl' post positis vocibus. nisi q̄ in foeminina voce nominatiui singl'aris dicimus. siq̄. neq̄. aliq̄. ecq̄. nunq̄. A q̄ etiā deducta. ut Quidā. q̄uis. q̄libet. q̄cūqz. primitiuum sequunt̄. Addamus et pl'a fastigio.

De compositis pronominibus.

Iste et hic cōponunt̄ et dicim⁹ noīatiuo. Istic. istec. istoc vl' istuc. Accusatiuo istunc. istāc. istoc l' istuc. Ablatiuo ab istoc ab istac. ab istoc. In plural' noīatiui et accusatiui neutrali voce. istec. Nā nō nisi p voces quae in c. desinunt cōponunt̄ absq3 datiuo singulari. Idem. eadē. idez cōponit̄ ex is ea. id. et demū. 7 sequitur ꝑmitiuū. Sz in neutrali voce rursus cōponit̄ in noīatiuo 7 accusatiuo tm̄. vt Identidem. quod aliqn̄ aduerbiū est. et frequent̄ significat Ego ꝯiūgit̄ cū met. et declinat̄ ad sui imaginē p omēs casus Met cōnectit̄ cū omib⁹ obliquis hui⁹ ꝓnois tu. praeterq̄ cū genitiuo plurali Tutemet in noīatiuo solo et vocatiuo dicim⁹. Tete. meme. sese. accusatiui et ablatiui casus sunt. Sese plural' numeri etiā ē. Meapte nostrapte. tuapte. vestrapte. 7 suapte. soli ablatiui sunt a possessiuis. Ce. syllabaz adijciebant antiq̄ omib⁹ casib⁹ hui⁹ ꝓnois hic. haec. hoc. vt Hicce. hecce. hocce. Noui aūt tantūmō cū his obliq̄s q̄ in s. desinunt. vt Genitiuo huiusce. Datiuo pl'ali hisce. Accusatiuo hosce. hasce. Ablatiuo ab hisce. quae vox inuenit̄ etiā masculina 7 noīatiui casus plural'. Terenti⁹ in eunucho. Hisce h̄ munere ambiciant̄ suā thaidē esse. Illicce illiusce. istiusce. illucce. istucce et illanccine veteres dicebāt. Ecca 7 ella i noīatiuo singl'ari 7 genē foeminio veteres vsi sunt. Terenti⁹. Ecce nr̄i fundi calamitas. Eccū. eccā. eccos. eccas. Ellum. ellam. ellos. ellas. vtriusq3 numeri accusatiui sunt. Uale candide lector.

Finem operis quicūq3 vides et nostra ꝓbasti
  Scripta. precor faciles in tua vota deos.
Et tu liuor edax qui nō hic carpere iure
  Quid potes. et rodis lurida fella crepa.
Grammata Sulpitij toto relegentur in orbe.
  Atq3 erit in precio nostra Minerua suo.

Finis

Sulpitij verulani in opusculum de generibus nominū. praefatio.

Ogitanti mihi et tentanti saepe et curiose q̄ via possent et facili⁹ et melius ꝓficere pueri in arte grāmatica. cōptuz ē doctrinae clara ⁊ breuia praecepta uberi⁹ illis q̄ obscura cōferre. Itaqꝫ cū de nominū declinatōne. et de verboꝝ caeterarumqꝫ oratōnispartiū cōstructōe duos libros cōpendiosos nuper ediderim. Incessit mihi de nominū generibꝫ. et de verboꝝ praeteritis et supinis. duobꝫ alijs exiguisqꝫ voluminibꝫ scribēdi libido. Omnis em̄ pueroꝝ difficultas ī declinatōe. genē. praeteritis et supinis. et constructōne cōsistit. Qua quidē si ego illos breuitate claritateqꝫ efficaciū praeceptorū leuauerim. videbor pietati mee fecisse satis. atqꝫ mei laboris premiuz gloriā habitur⁹. Admiroꝛ aūt superioris etatis homies. aut veteranos ludi magistros hanc sibi ꝓuinciaz nō assumpsisse. maluisseqꝫ Alexādri obscuritatibꝫ et erroribꝫ imbuere adolescētes Puto sane laboris aliquos fuisse ꝑtesum. aliquos inuidisse minoribus. vt ea quae ipsi didicerint difficulter alios nō minore docerent labore discentiū. nec posteris aptior esset ad emergēdum via. Aliquos tanq̄ religionem veritos esse rudimēta mutare. et ne apud gentem ꝑsuasaz nouellū op⁹ meritā foret autoritatē cōsecuturū. Contriuere em̄ omnes iam pridem supuacaneum in Alexandro temp⁹ et cōterunt. Illū solum ex grāmaticis norunt. Illum praecipue habent. Illum euoluūt. nec alios attingunt. Illuz pueris explanāt. In illo totos cōterūt dies semꝑ discipulos infoelices per quā regulā rogitando. Dicerē litteraruz expertes nisi etiā ex doctis aliq̄t haec ip̄a tractare veluti valde peculiaria scirem. Sꝫ quanta id faciūt (vt pace eorū dixerim) imprudentia. Nā pueros qui lacte cibisqꝫ delicatissimis facilisqꝫ solutōnis alendi sunt. m̄lto absinthio. cibisqꝫ rusticis et durissimis nutriunt male. reddūtqꝫ aut inualidos et deformes. aut ꝓ pinguibus turgidos. Respondebunt illos facili⁹ Alexādri carmē ediscē et ſuare. q̄ solutā oratiōez. Quod qdē cōtingit in m̄ltis. Mlti q̄ꝫ meli⁹ prosaz q̄ carmē ediscūt

Sed esto ita. quõ de arte grãmatica copiose et clare scribi car
minib⁹ põt. Sciãt memorie Alexandrũ. Quid demum pficere
cũ nõ intelligant. Intelligẽt inquiũt paulatim. quusqz tñ num
ad tertiũ. num ad quartũ. num ad quintũ. sextũ ve annũ intelli
gent. Do tibi nobilis ĩgenij puer nec tñ intelliget prae obscu-
ra carminis breuitate. Do tardae mentis. semp in tuo Alexan
dro morabit. Da mihi tu qualiscũqz ingenij tuoqz idoneũ Al
lexandro añ trienniũ. hoc noua praeceptione. declinationẽ no-
minũ 7 genera. praeterita et supina. 7 ₒstructionẽ sciat melius
q̃ tuus. Idem inquies ego polliceor. nũq̃ seruabis pollicita.
nec erit tuus adeo elegans et copiosus vt meus. At non modo
vnũ. sed q̃plurimos aequo pcessu docebo. Tu võ si voles tam
cito docere. ñ poteris nisi paucos. 7 eos quidem ad reliqua ru-
des. At ista missa faciam⁹ Quid mihi respondes. probas ne Al
lexandrũ tuũ? nõ inq̃s. Mendosus ẽ eñ 7 difficilis 7 obscurus
Rogo rursus nunquid mali autores legendi sunt? abnegas.
Si Alexander mendosus ẽ 7 obscurus. nonne mal⁹? cur igitur
malum legis. nisi exinnata vecordia? Nõne vides Alexandrũ
cũ quibusdã alijs grãmaticã 7 ingenia hominuz ₒtaminasse?
Scim⁹ q̃ indocti fuerint supiores apd q̃s fuit in precio Alex-
ander. Illi añ eũ fuere eruditissimi Nos perditi legam⁹ Alex
andrũ. legam⁹ graecismũ. legam⁹ modossignificandi. q̃ reddũt
indoctiorẽ 7 stultiorẽ adolescentẽ. q̃ acceperint. Et qd gen⁹ do
ctrinae uno supstitionis omnib⁹ priscis ignotũ fuit. Nũq̃ hoc
Varro. Nũq̃ Caesar. Nũq̃ Quitilian⁹. aut Palemon. aut
Asper. aut Probus. aut Carisius. aut Focas. Atqz ut recen-
tiores attingam. Nunq̃ Donatus. aut Seruius. aut Priscia
nus tradidit. aut audiuit. O tempora perdita. O labores ina
nes. O ingenia in muscis captandis occupatissima. Sed quid
haec cum puerorum parentes nolint nisi Alexãdro filios eru
diri. O mores corruptos. O pueros ĩfortunatos. Heu ben li
bet flere. libet clamare. Nam fraudamini dicendi politiae. et
plus ignari q̃ docti de vestra eruditione cognoscere volũt. Sz
nolite pueri Alexandrũ spernite. reijcite. floccifacite. 7 refugite

illos qui interpretant. Vacate intelligibili et elimatae doctri/nae. ut brevi tempore multum pficiatis. Nec me solūmō vos ad legendū hortor. sed alios modo sint bona Postubi aūt hac eritis intiati doctrina poteritis alios intrepide voltare gram/maticos. Non dubito qn in me insurgant Alexandrini conē/turqȝ cavillationib⁹ mea damnare opuscula. Sed modo res ī doctoꝝ iudiciū deducat. nihil mihi verendū est. Calūnientur ī/sidient. latrent. crepent. nihil veritatis refert. Ebijciet omni/no ad paucos ānos Alexāder e medio. exterminabit in barba/riem suam. ⁊ iam itali ex latinis non ex barbaris linguam lati nā edíscent. Persuadeo mihi rem gratam plerisqȝ fecisse. ⁊ do/ctis ingeniosisqȝ viris. praecipue q̄ me laborēqȝ meū sine invi dia collaudabunt. Tuebunturqȝ adversus hos. si qui erūt ve/cordes Alexandrinos ⁊ hostes doctrinae politiei. Jaȝ ergo rē ipsam aggrediamur.

De generibus opusculum.

Propria viroꝝ nomina sunt generis masculini. ut Hic sci pio. Foeminarum foeminini. ut Haec penelope. Officioꝝ no mina quae ad mares ptinēt. masculina sunt. ut Hic papa. h pō tifex. Quae ad foeminas foeminina. ut Haec saga. haec ꝑ aesti ca. Quae ad utrosqȝ ɔmunia. ut h ⁊ haec dux. Angeloꝛum et daemonum nomina masculina sunt. ut Hic cherubin. seraphi. hic sathanas. Cherub autem ⁊ seraph masculina sunt declina/bilia ⁊ significant ordines angeloꝝ quemadmodum cherubin ⁊ seraphin neutra pluralia ⁊ indeclinata.

Adiectivi. qd̄ tres hȝ voces. Prima est masculina. ut bon⁹ Secūda foeminina. ut bona. Tertia neutral'. ut bonū. Quod duas. pma ɔmunis ē generis. reliq̄ neutral'. ut h ⁊ haec dulcis h dulce. Qd̄ unā oīs est generis. ut Hic ⁊ haec ⁊ hoc foelix

De nominibus arborum.

Arborū nomina foeminina sunt. ut Haec pirus. Oleaster quidem masculinum est. Item dumus. rubus. ⁊ vepres. si inter arbores sint ɔnūerāda. Siler neutri generis ē. Virgili⁹ in se cūdo georgicorū. Curva tenēt ut molle siler. lētaeqȝ. genistae.

Itē suber ⁊ robur neutꝛ sunt. Tibullus. Pomū ꝑ arbore ipa neutro genere ꝓtulit. Balsamū arbor. et hebenū neutra sunt Spinus arbor pruni masculinū ē. Hic buxus. et hoc buxū. auto re Seruio dicim⁹. Sꝫ Caper buxū materiā esse dicit.

De nominibꝰ fluuiorū

Fluuiorū ꝓpria masculina sunt. vt Hic tybris. Albula tn̄ foeminini generis repitꝛ. Ouidius in qrto fastorum. Claniger et tanto ē albula pota deo. Crustumiū neutro genē Lucanus ꝓtulit in scđo. Crustumiūqꝫ rapax ⁊ iūcto sapis isautro. Rhe num qꝫ et in Horatio et in Caesaris cōmētarijs neutrali ge nere legitꝛ. Itē apud Lucanū Ipacer. vltra haec alia quaedaꝫ inuenies.

De nomibꝰ volucrū.

Volucrū nomia ꝓmiscua sunt. hoc ē. vno articulo vtrūqꝫ sexū cōprehendētia. vt Haec aqla. Hic gryps. Columbꝰ vo mascu linū est. cui⁹ foemininū ē columba. Gallus qꝫ foemininuꝫ hꝫ gallina. Oestrum insecti gen⁹ neutrale ē. Picus et pica. diuer se sunt volucres. et ideo etiā epicoeni sunt generis. Halcyo nis. generis ē cōmunis. habꝫqꝫ in plꝛali. Hi ⁊ hae Halcyones.

De numeralibus.

Numeralia nomia a qttuor vsqꝫ ad centū sunt pluralia ois generis indeclinabilia. ⁊ a centū cōposita sunt hmōi. vt Tercē tum. Excipim⁹ adiectiua triū vocū. vt Ducēti. ducente. ducēta et Centenariū. qđ neutri generis ē. Tres cōmunis ē generis Tria neutri. Duo masculini ⁊ neutri. Duae foeminini. Mil le neutrū est singulare. vt mille hoīm. et habꝫ plurale milia. vt duo milia hominū. Mille rursus monoptotū plꝛale et omnis generis est. vt mille viri. mille pecudes. et mille pericula.

Litterarum nomia neutra sunt et indeclinabilia.

De terminatis in. a.

In a. terminata foeminini sunt generis. vt Haec candela Demuntꝛ ista masculina. Hic poeta. planeta. cometa. lanista. popa. nauta. citharista. pincerna. sophista. collega. scurra. lixa assecla. scriba. perfuga. transfuga. Et populoꝝ noia. vt tburca scytha. getha. sarmata. quae quidem malūt esse communia cū

multis alijs populorum nominibus. ut Arabs. et aethiops. Item talpa et damna quae incerti generis reperiunt. Charta et cera. Amphora. panthera. margarita. cataracta. catapulta quae apud graecos masculina. apud nos tamē foeminina sunt. Epithonia quae foemininum. apud nos neutrum faciunt. Sciendū quidem graeca reliqua et barbara. eiusdem esse generis apud nos. cuius sunt apud illos. Pauca neutra inueniunt. ut oīa graeca et barbara quae vel sunt tertiae declinationis. ut poema. poblema. Vel non declinantur. ut manna. mammona. Adde et illa semper pluralia. Arma. Sponsalia. et reliqua quae inter eteroclita numerauimus. Communia haec sunt. Pedissequa. aduena. conuena. auriga. conuiua. verna. Adduntur et a verbis deducta seu composita. nec a masculinis transformata et praecipue a colo. et gigno. ut Hic et haec agricola. graiugena. Excipitur verbigena. quod masculinum est. Sunt qui adijciāt hic et haec paricida. homicida. patricida. quae Focas vult esse masculina.

In. e.

In. e. correptū finita. neutra sunt. ut Hoc sedile.

In. e. productum foeminina. ut Haec libye libyes.

In. i.

In. i. neutra sunt. ut Gumi. sinapi. Composita vero a genitiuis. ut Illiusmodi. omnis sunt generis. Nihili. frugi. mancipi. huiusmodi. et similia obliquos plerique casus esse voluerunt qui cū omibus generibus casibusque iūgant. Veij. Gabij. Iliturgi. et reliqua noīa opidorum masculina sunt.

In. o.

In. o. desinentia. masculina. ut Hic sermo. Sed si. d. vel. g. ante. o. habent. sunt foeminina. ut Haec dulcedo. Haec margo. quod etiam masculini reperitur. Haec virgo quod quidam volunt esse communis. Demuntur ex his. Ordo. predo. spado. cudo. carbo. mägo. quae masculina sunt. Similiter bubo. quod etiā foeminini inuenies apud Virgiliū. Pondo pluraliter neutrū est. et monoptotum. Verbalia et participialia in io. sunt foeminina

vt Haec oratio. lectio. Reliqua omnia in o. quacunqꝫ littera antecedente. masculina sunt. vt Stellio. vnio. pro puncto et lapide. Nam pro coniunctione foemininū est. Caro ⁊ talio foeminina sunt. Ambo et duo tam masculina ꝙ neutra. Homo. nemo. et latro. communis sunt generis. Praesto ⁊ pseudo. omnis generis sunt Leo etiā cōmunis eē generis. asserit Seruius

Jn v. c. d. t.

Jn u. vt Hoc genu. Jn c. vt lac. Jn d. vt Quid. aliqd. aliud. Jn t. vt Caput. occiput. neutra sunt. Sed tot et quot. cuꝫ compositis omnis sunt generis.

Jn al.

Jn al neutra. vt Hoc animal. Sal semper masculinum est Quidam tamen ex vetustissimis in neutro genere protulerūt. Afranius. Quicquid loquimur sal merum est.

Jn el et in il.

Jn el. et in il. neutra sunt. vt Hoc mel. et hoc nihil. hoc nil Pugil et mugil masculina. Uigil vo ꝯmunis ē generis.

Jn ol. et in vl.

Jn ol. et in vl. masculia sunt. vt Hic Sol. et hic ꝯsul Praesul et exul communia.

Jn am.

Jn am. vnum inuenitur omnis generis et vtriusqꝫ numeri Hic et haec et hꝯ nequā. Tātūdē neutꝝ ē. Totidē generis oīs ⁊ plalis nūeri.

Jn vm.

Jn vm. neutra sunt. vt Hoc templum. Caue tamen ne mulieꝝ ꝓpria te decipiāt. vt Glicerium et eustochiū.

Jn an.

Jn an. masculina sunt. vt hꝯ titan.

Jn en.

Jn en. neutra. vt Hoc stamē. Demūt ꝯposita a cano. q̄a masculia. vt Hic fidicen. lyricen. Jsta etiam masculina sunt. Splen. pecten. ren. rien. lien. Unū ē foemininū. Haec syren.

Jn in.

Jn in. masculi. a. vt hꝯ delphi.

Jn on.

Jn on. masculia. vt hꝯ helicon. Barbiton aūt foemininuꝫ ē dicitur et barbitus.

In ar.

In ar neutra. ut Hoc iubar. Sed lar masculinum est. Par cum compositis omnis est generis. ut Dispar et Compar.

In er.

In er masculina. ut Hic uomer. Excipiuntur Mater et mulier. quae foeminina sunt. Lynther quamuis apud graecos est masculinum. apud nos foemininum est. Et haec neutra dicuntur Uer. tuber. suber. uber. pro mamilla. Papauer. Piper. Cadauer. Laser. Cicer. Siser. Siler. Iter. Spinter. et Ruder. Cõmunis generis sunt. Pauper. puber. degener et uber pro abũdãti. Caue ne te decipiant ista cõmunia cõiũcta obliquis neutrorum. ut Pauperis tuguri. ubere solo. et alia huiusmodi. ut Terete telo. Diuite regno. Illud non praetermittendum quattuor. haec Acer. alacer. saluber et celeber. olim fuisse communis generis. nunc uero tantummodo masculini. sicut Equester. pedester. celer. uolucer. paluster. campester. siluester. quae foemininum in is habent. et neutrum in e.

In ir.

In ir masculina. ut Hic uir. Hic leuir Tria sunt neutri generis. Ir. Pir. et Gadir. Martir graecum uocabulum communis generis est.

In or.

In or masculina sunt. ut Hic fulgor. Tria sunt foeminina Arbor. uxor. soror. Neutra sunt. Cor. Ador. marmor. aequor. Comparatiua communis sunt generis. ut Hic et haec Doctior. Senior uero masculinum est. Actor pro oratore et recitatore. communis est generis. Auctor uero ab augeo masculinũ Auctor ab auctoritate commune. Iuno uirgiliana in decimo aeneidos. Auctor ego audiendi. Et notandum quod quaedã nomina i or. quae a ũbis ñ descẽdũt. ut senator et balneator omnia sunt. Memor et immemor. Et composita ab his trib⁹ noib⁹. Corp⁹. Decor. et Color. ut Tricorpor. indecor. et bicolor. oĩs generis sunt. Licet aliqui uelint esse communia.

In ur.

In.or.neutra sunt.vt h iecur. Masculinu3 ē sal̄. Itē fur-
fur.et auiū appellatiua.et gentilia quae.x.aut.t.ante or.habēt
vt Auxur.et vultur. Ligur quidē augur.et fur.cōmunia sunt.

In.as.

In.as.foeminina.vt Haec pietas. Demunt̄ quattuor. As
assis.vas vadis. Boreas et gigas. quae masculina sunt. Pri-
mas et optimas non vl' raro dicit̄.sed primates et optimates.
Fas.nefas et vas vasis sunt neutra. Gentilia. vt Arpinas.et
aletrinas cōmunia sunt. Nugas omnis est generis.

In.es.

In.es.correptu3 masculina sunt.vt Hic fomes. Demunt̄
seges.et teges et apes.quae sunt foeminina. Teres aūt. pre-
pes.comes.diues. supstes.sospes.hospes lic3 habeat hospita
vsurpatum. Miles antistes.ales.hebes.eques. Et a sedeo.et
pede composita.vt Deses.praeses.tripes et quadrupes.cōmu-
nis sunt generis. Ex his quaeda3 iunguntur neutris per om-
nes casus. Lucanus. Imperiumq3 comes. Iuuenalis. Depo
situ3 tibi sospes erit. Salustius. Iter inquies dixit. In.es.p-
ducta3 foeminina sunt.vt Haec fides. Dies in singulari incer
ti generis est. In plurali masculini. Meridies masculinum ē
Item patronymica in es.vt Priamides et habētia.i.ante.es
vt Hic aries et paries. Uerres quoq3 masculinu3 est. Simili-
ter hic pres. Es eris.est neutrum. Commune est inquies. Et
sic haeres et locuples. Hippomanes vero neutrū.

In.is.

In.is.foeminina sunt.vt Haec vallis. Demuntur.n.aut
c.ante.is.habentia.quoniam sunt masculina. vt Panis et pi-
scis. At bipennis. quod Uirgilius adiectiuum fecisse videtur
vt Ferro sonat alta bipenni.foemininū est. Illa quae vna syl-
laba crescunt in genitiuo masculina sunt.vt Hic lapis lapidis
Sanguis sanguinis. Excipiuntur cassis.cuspis ⁊ iaspis.quae
foeminina sunt. Tricuspis vero communis. Masculina etiā
sunt. Hic fustis.cassis.ensis.postis anguis.vnguis.foll'.edil'.
molaris cum dentem lapidem ve sigficat. Hic restis.qd̄ etiā

foemininum est. Hic collis. orbis. Mensis. vectis. Axis. Torquis. Corbis. Torris. Incerti sunt generis. Finis et clunis Cannalis similiter quamquam melius genere foeminino pronunciet. Communia sunt. Canis. iuuenis. testis. ciuis. hostis. sannis. burgensis. Et dis. quod in plurali est adiectiuu. vt hi et haec dites. et haec ditia. Adiectiua quae neutrum habent in e. communia sunt. vt Dulcis. dulce. Sz de adiectiuis te monuim⁹ in principio.

In. os.

In os. masculina. vt Hic flos. Quattuor tamen foeminina sunt. Cos. dos. glos. arbos. Neutra duo. vt Os oris. et os ossis. Adduntur graeca. vt Hoc chaos. logos. melos. epos. Quinqz communia sunt. Hic et haec bos. custos. sacerdos. impos et compos. adde chironomos.

In. us.

In vs. si secundae sint declinatonis. masculina sunt. vt Hic dominus. Demuntur ista viginti foeminina. Domus. artus. carbasus. nardus. synodus. papyrus. costus. aluus. byssus. colus. vannus. penus. hum⁹. phaselus. porticus. smaragd⁹. diphthongus. egyptus. abyssus. crystallus. Adde paradisus. quod etiam masculini reperitur. Graeca quoqz aliqua. quae vertũt os. in. vs. foeminina sunt. vt Delos. delus. Atomos. atomus Quattuor sunt neutra. Pelagus. pus. virus. et vulgus quod masculinum etiam est. Si in vs. finita tertiae sint declinationis. et amittant. u. in genitiuo sunt neutra. vt Hoc mun⁹. muneris. Lepus tamen masculinum est. Vetus omnis est generis. Si vero. u. habeant in genitiuo et crescant sunt foeminina. vt Haec salus salutis. Intercus et mus. masculina sunt. Crus. ius et thus. neutra. Ligus et sus communia. Si quarte sint declinationis. masculina sunt. vt Hic visus. Excipim⁹ nouez foeminina. Haec acus. anus. idus. trib⁹. nurus. socrus domus. man⁹. et porticus.

In. aus.

In aus. diphthongo finita foeminina sunt. vt Haec fraus

In x.

X littera terminata. sunt foeminina. ut Haec filix. Adiectiua oīs sunt generis. ut Audax. nugax. loquax. rapax. pcax. fallax. ptiax. minax. ptumax. peruicax. opifex. artifex. aurifex. pnix. foelix. simplex. duplex. et huiusmodi Ferox. pernox. atrox. trux et plura. Reliqua plurium syllabarꝫ nomina. nisi sint foet⁹ terrae. si e. aū x. habeant. masculina sunt. ut Hic Codex et pollex. Senex. qd etiā foeminino genere Tibullus enūciauit. Hymbrex incerti generis reperit. q̄q̄ verius foeminino dr̄ Pumex masculinuꝫ est. Catullus tamen foeminino ptulit genere. Ex his vero haec sunt foeminina Supellex. pellex. vibex. obex. qd teste Seruio. rectius est masculinum. Forfex. forpex. ramex. carex. silex. cortex quae duo etiā masculini generis reperiuntur. Iuuenalis Siliceꝫqꝫ conterit atrum. Et Uirgilius. Stabat acuta silex. Idẽꝫ in septimo. Raptus de subere cortex. Et ī bucolicis. Tum phaetontiades musco circundat amare corticis Fornix autem. torax. rex. grex. calix. cilix. et calx p ictu. et natrix serpentis appellatiuū. masculina sunt. Lucan⁹. Et natrix violator aquae. Celox q̄ꝫ nauis appellatiuū. masculinū ē. Sardonix incerti generis reperit. Iuuenalis. Cōducta paul⁹ agebat sardonice. Et in secūdo. Densi radiant testudine tota sardonices. Dux. exlex. et cōiūx. cōmunia sunt. Uerbalia ī trix. quae veniūt a masculinis in or. foeminina sunt. et habent neutra in numero plurali. ut Cultricia. animalia. Lucanus. Tollite iā pridem victricia tollite signa.

In s. praecedente ꝯsonante

S. littera desinentia. ꝯsonante praecedente. foeminina sunt ut Haec Pars. Haec stirps. quod pro trunco arboris masculinū ē. Scrobs masculio genē magis utimur. Accidētia tñ oīs generis sunt. ut Prudēs. inops. ꝯsons. expers. amans. legens. Masculia sunt. Mōs. pōs. fons. dens. torrēs. ꝗncūs. triēs. q̄drās. et caetera ab uncia et asse deducta. Ade et seps serpētis appellatiuū Lucan⁹. Et ific⁹ seps Sꝫ polisyllaba ī ps. masculia sunt. ut māceps. Adeps et forceps. īcerti generis reperiunt

Haec autē cōmunia sunt Bifrons. effrons. parēs. infans. pn-ceps. auceps. et celebs. Aduertendumq; participia vl' ad mares tantum vl' ad foeminnas ptinētia. vt Deuirginans. Pariens. lactans. Vel masculino & neutro. vel neutro & foeminino esse cōmunia. Sz figurate diuerso generi vel epicoeno solere coniungi. vt anima deuirginans. vterus pregnans. et cygnus pariens. et elephas lactans.

Haec quae de generib9 scripsi seuero sunt iudicio ex autorū vsu perpendiculata. Quarum si interdum apud alios diuersa compereris. his adhaereas potius. Ea autē quae confusis generib9 dicerent' in supiori libro inter eteroclita maxima ex pte discernere poteris. Vale lector et relege sulpitium tuum.

Sulpitij verulani de praeteritis et supinis opusculū

Preterita o pueri liber hic pariterq; supina.
Vos docet. hunc auide discere quēq; velim.
Discite nam breuis est. dulci quoq; murmure nobis
dicite. Sulpitius tam bona dona dedit.
Ille quidem certis docuit nos iungere voces.
Casibus. et certa lege latina loqui.
Ille etiā docuit per casus flectere nomē
Et quodcunq; tenet nomina quaeq; genus.
Nunc ne quid desit studuit nos ille docere
Praeterita. et verbis iuncta supina suis.
Dij frugi seruate virum seruate libellos.
Et date muneribus premia digna suis.

Anteq̄ de praeteritis et supinis incipiam aliquid opeprecium mihi videtur de his dicere quae in numeris. temporibus modis. personis. & coniugatione deficiunt. deq; his quae praeterita nō habent. quaeq; mutuant'. Inseram etiam quattuor verborum formas. et ea quae in prima sunt cōfusa psona. Addam et illa quae in indicatiuo dupliciter efferunt'. Post haec de praeteritis disseram. Inde de supinis et de his quae in ill' deficiūt. Postremo de passiuorū. cōiū. deponētiūq; praeteritis

Defectiua in numeris.tpibꝰ.modis.et psonis.

Infit.verbum est personae tertiae tpis praesentis ꝛ praete-
riti pfecti.Forem fores foret.In pl'ali.forēt.praeteriti optati
ꝛ subiūctiui modi voces sunt.Fore vo infinitiui.Sic afforez ꝛ
conforē variant̄.Quaeso in pl'ali quaesumꝰ.hꝰ in infinitiuo
quaesere.Explicit.In pl'ali.explicīūt.Inquio seu inquā iqs.
inqt.In pl'ali.inquiūt.In praeterito pfecto inqsti.inquit In
impatiuo inque.Futuro optatiui inquiat.Participiū iquiēs.
Hae voces in vsu reperiuntur.Priscianꝰ aūt totā fere vbi de-
clinatōem reperiri testat̄. Ausim ausis ausit.In pl'ali.ausint.
Cedo secūdae psonae.hoc est dic.Impatiuo.cedite.Faxo fa-
xis faxit.In pl'ali.faxunt.Futuro optatī faxint.Aio ais ait.
In pl'ali.aiunt.Praeterito ipfecto.aiebaz aiebas aiebat.In
pl'ali.aiebamꝰ aiebatis aiebāt.Salustiꝰ Merito necatos aie
bant.Praeterito pfecto.ait.Impatiuo.ai.In pl'ali.aiamus.
Futuro optatī aiat.In pl'ali.aiatis aiāt.Impatiuo.aue.In
pl'ali.auete.Futuro.aueto.In pl'ali.auetote.Infinitiō.aue-
re.Sic salue ꝛ vale declinant̄.Ouat ꝛ ouiunt.sole voces sunt.
Ouat vo ouās participiū hz.Diescit.lucescit.noctescit.vespe-
rascit.p t'tias psonas variant̄.Et in praeteritis pfectis ꝛ quae
ab his formant̄ deficiūt.Memini meministi.meminit.In pl'a
li.meminimꝰ meministis meminerūt vl' meminere.Voces sunt
cōmunes praesenti ꝛ praeterito impfecto ꝛ pfecto modi indica
tiui. Praeterito plusq̄pfecto.meminerā memineras memine
rat.In pl'ali.mus.tis.rāt.Futuro ipatiui.memēto.In pl'ali
memētote.Praeterito pfecto ꝛ plusq̄pfecto optatiui.vtinam
meminissem.isses.isset.vtinā.meminissemꝰ.setis.sent.Praete
rito pfecto subiūcti.cū.meminerim.ris.rit.Cū.meminerimus
tis.rint.Praeterito plusq̄perfecto.cū.meminissem.p oēs pso
nas vtriusqꝫ numeri.Futuro cū.meminero.ris rit.Cū.memi
nerimus.tis.rint.Praeterito pfecto ꝛ plusq̄pfecto infinitiui.
meminisse.Sic declinant̄ Odi.noui.caepi.nisi q̄ etiaz in im-
patiuo deficiūt.Addit Focas pepigi.Impsonalia taz actiuae
q̄ passiuae vocis per singula modorū tpa singulas voces hn̄t.

Volo ꝛ malo in impatiuo modo ꝛ supinis deficiunt. Malo etiam in futuro indicatiui. Nolo habet in impatiuo noli. nolito. nolite. ꝛ nolitote.

Defectiua in ꝯiugatōe.

Sum. es. est. Edo. es. est. Volo. uis. vult. ꝛ Fero. fers. fert. anomala sunt. Nam non sequunt certe cōiugationis declinationem. Edo habz in ipatiuo esto este ꝛ estote. Et in plusq̄perfecto optatiui. essem esses esset. essem⁹ essetis essent. In infinitiuo esse. Olim aūt ederē ꝛ edere. nā dicebāt. edo. edis. edit. Illis vero vocibus etiam Macrobius usus est in gerūdio olim edendi. edendo. edendum. nunc essendi. essendo. essendum

Duco. dico. facio. ꝛ fero. habent in imperatiuo. duc. dic. fac. fer. pro duce. dice. face. fere. quae ideo per apocopen proferunt. ne casus noim esse videant.

Quae praeterito carent et quae mutuant.

Praeterito perfecto et his temporibus quae formantur ab illo. carent omnia verba quae inchoatiua appellantur et meditatiua. vt Labasco et amaturio. Prater haec duo esurio et parturio Praeterea glisco quod olim glisci habuit. Sido. polleo. quatio. furio. sisto. ferio. fero. sum. timeor. medeor. tollor. poscor. arguor. vescor. et omnia passiua quorum actiua supinis carent. quae infra docebimus. Additur vescor. medeor. reminiscor. et liquor. Ex his pleraq; mutuantur ab aliis. vt Sido a sedeo. sedi. Quatio a concutio. concussi. nam quassi non est in usu. Furio ab insanio. insaniui. Sisto cum compositis quando neutrum est et absolutum a sto. steti. nam quando actionem significat penitus caret. vt monet Priscianus. Sunt tamē qui dicunt sisto actiuū habere statui. et statutum. Ferio a percutō percussi. Fero. a tulo. tuli. Sum a fuo verbo antiquo fui. Tollor a sufferor. sublatus sum. sic eius actiuum tollo sustuli. Poscor a postulor. postulatus sum. Arguor a conuincor. conuict⁹ sum. Vescor a pascor. pastus sum. Medeor a medicor. medicatus sum. Liquor a liquefio. liquefactus sum. Reminiscor a recordor. recordatus sum. teste Foca.

Formae verbo℞ sunt quattuor videlicet Inchoatiua. meditatiua. frequentatiua. et desideratiua. Inchoatiue sunt. quae in co. terminant. et rei inceptionem significant. vel quantum sua primitiua. vt Calesco. hoc est incipio calere vel caleo. vt Aulus Gellius docet. Formant autem a secunda persona verborum perfectorum addita co. vt Labo labas. labasco. Luceo luces. lucesco. Cupio cupis. cupisco. Viuo viuis. viuisco. et reuiuisco. Hio vero hisco format non hiasco. et misereor miseresco. Quae omnia tertie sunt coniugationis.

De meditatiua.

Meditatiuae forme verba. meditationem significant et in urio terminantur. Fiuntque a supino in u. addita rio. vt Esu. esurio. mictu. micturio. et sunt quartae coniugationis.

De frequentatiua.

Frequentatiuae. in to. et in tor. so. et xo. desinunt. et frequentiam significant. Fiuntque a supino vltimo. u. in o. verso. vt Cursu. curso. Nexu. nexo. Dictu. dicto. et dictito. quod est frequentatiuum a frequentatiuo. vt factito. At illa quae sunt prime coniugationis et. a. penultimum habent. mutant illud in. i. vt Rogatu. rogito. Volatu volito. Illa vero quae praeteritum habent in gi. formant a secunda persona abiecta. s. et addita sillaba. to. vt Legis. legito. Fugis. fugito Quaero quod est quaerito. Scribo. scriptito. Quaeso. quaesito Scio. scito. Scitor. sciscitor. Sequor. sector. Egreo. aegroto habz. Et sciendum est omnia primae esse coniugationis.

De desideratiua.

Desideratiuae formae verba terminantur in. so. vt Viso id est cupio videre. Facio habet facesso. Capio. capesso. Accio. accerso. Lacero. lacesso. Arceo. arcesso. et huiusmodi quae sunt tertiae coniugationis. De nominibus et significatione horum verborum aliter et argutius sentit Valla. sed nos tritiorem vsum secuti sumus non paruo consilio. Addunt plerique alias formas et diminutiuam in lo. vt sorbeo. sorbillo. Catulo. catillo. Garrio. garrulo. Caluo. cauillo. pro caluillo.

Ea quae in p̄ma sunt confusa persona.

Dico dicas. et dicis. Fundo fundas. et fundis. Volo voles et vis. Appello appellas. et appellis. Cōpello cōpellas. et cōpellis. Mando mandas. et mandis. Lego legas. et legis. Sero seras. et seris. Caedo caedis. et Cedo cedis.

Quae duplicit̄ in indicatiuo efferunt̄ et idem significāt.

Tergo tergis. et tergeo terges Feruo feruis. et ferbeo ferbes. et ferueo ferues. Strideo strides. et strido stridis. Fulgo fulgis. et fulgeo fulges. Denso densas. et dēseo denses. Duro duras. et dureo dures. Olo olis. et oleo oles. Cōniuio cōniuis. ⁊ cōniueo cōniues. Ungo vngis. ⁊ vnguo vnguis. Sorbo sorbis. et sorbeo sorbes. Frigo frigis et frigeo friges. Excello excellis. et excelleo excelles. Sono sonis. et sono sonas. Uno vnas. et vnio vnis. Reddo reddis. et reddo reddas. Caueo caues et cauo cauis.

Quae duplicē vsurpāt ꝯiugationem.

Morior. potior et orior. fm terciā et quartā ꝓferunt̄ coniugationē. Item et cupio praetereo sunt testes. Sed si in aliq̄ dubitas sciscitare doctissimos.

Praeterita confusa.

Cerno et cresco. crēui. Pasco et paueo. paui. Acuo ⁊ aceo acui. Pendeo et pēdo. pepēdi. Luceo ⁊ lugeo. luxi. Frigeo et frico. frixi. Pando et patior ⁊ pateo. passus sum. Uertor et versor. v̄sus sum.

Syncopata in praeterito.

Non te lateant praeterita in. ui. ꝓferri per syncopam in secūda p̄sona vtriusq̧ numeri. et in tertia pluralis. vt Amasti. amastis. et amarūt. Demuntur ex his bissyllaba. Praeter ista quattuor cum compositis. Scisti. nosti. flasti. flesti.

De praeterito p̄me ꝯiugatōnis

Rimae coniugationis verba siue actiua siue neutralia formant praeteritum a secunda indicatiui persona mutata. as. syllaba in aui. vt Amo amas. amaui. Sed crepo facit crepui. nexo. nexui. Tono. tonui. Iuuo iuui. Do dedi. Circūdo circumdedi. Reddo reddas. reddidi. Sto steti. Resto restiti. Ueto vetui et vetaui. Plico plicui et plicaui. Itez eius cō-

posita. sz rari⁹ in aui. praet duplico qd semp hz duplicaui. Ne
co necui z necaui. Domo domui. Frico fricui. Cubo cubui. so
no sonui. seco secui. mi co micui. Cuius quidem cposita cũ prae-
positionibus in aui. faciunt. ut Replicaui. supplicaui. dimicaui.
dicim⁹ etiã z dimicui. At nõ ẽ ignorãdũ q̄ cposita simplicium
sequunt̃ formationem. Sz si secus se habeãt ĩfra monebimus.

De praeterito secũdae cõiugatõis.

Secũdae cõiugatiõis ũba q̃cũq3 cõsonãte ãn. eo syllabas
hñtia in ui. syllabas praeteritũ pariũt. ut sorbeo sorbui.
Excipit̃ iubeo iussi. Et quae hñt vocalẽ natura longã. ul' ar
syllabam ãn deo. quae i si. praeterita reddũt. ut rideo risi. ardeo
arsi. Sz strideo stridi hz. Tollim⁹ etiã illa quae i. ul' e. breuez
hñt ãn deo. quã in di. praeteritũ efferũt. ut Video vidi. Sedeo se
di. Excipim⁹ etiã geminantia praeteritũ. ut Mordeo momor
di. Pendeo pepẽdi. Tondeo totõdi. Spondeo spospondi. Et
discendũ ẽ equidẽ oĩa geminãtia in cõpositione non geminari.
ut Respõdeo respõdi. Demunt̃ a do. z sto. z a disco. z posco. cõ
posita. ut Addo addidi. Cõsto cõstiti. Dedisco dedidici. Repo-
sco repoposci. Excipim⁹ etiã duo a curro. Praecucurri z decu
curri. Repungo. repupugi z repunxi. facit. Diuido ũo diuisi.
Prãdeo qdẽ geminũ hz praeteritũ prandi z pransus sum. Au
deo ausus suz. Gaudeo gauisus sum. oli gausi. z gauisi. Moe
reo moerui. z moest⁹ sum. Placeo. placui. z placit⁹ sum. teste
Mauro. Demunt̃ etiaz hñtia l. vel r. ãn geo. quã in si finiunt
praeteritũ. ut Algeo. alsi. Tergeo. tersi. Et quae hñt võlẽ lon
gã. ul' diphthongũ ãn geo. quã ĩ xi. faciũt. ut Lugeo luxi. Fri-
geo frixi. Augeo auxi. Itẽ Leo leui. Et ea quae hñt cõsonan-
tẽ ãn leo. quae in ui. syllabã ẽminãt. ut Fleo fleui. Obsoleo ob
soleui hz. z soleo solui. ut ẽ apud Salustiũ. z solitus sum. licet
Varro vetet. Torqueo q̃z cũ cõpositis. nã in si desinit. ut Torsi
z retorsi. Cieo. cij. hz z ciui In veo. aũt desinẽtia. veo ĩ vi. ver-
tũt. ut Faueo faui Ferueo ferui. sic z feruo. Nã ferbeo. ferbui
facit. Cõniueo. cõniui. et cõnixi. Addunt̃ et mulceo mulsi. Ma
neo mãsi. Neo neui. Haereo. haesi. Luceo luxi. polluceo pol

Ertiae cõiugatõis ṽba in bo.t̃minata. praeteritũ in bi. faciũt.vt Bibo bibi.Sz ea quae ṽlẽ ꝓpria natura lõgã añ bo.hñt.illũ emittũt i psi.vt Nubo nupsi. Scribo scripsi. A cubo ṽo ꝯposita faciũt ĩ ui.syllabas.vt Incũbo ĩcubui Imbuo q̃oẽ ĩbui.

Jn co.

Jn co.n.praecedẽte.abiiciũt n.7 o.in i.ꝯuerso in ci.praeteritũ reddũt vt Vinco vici.Quae ṽo ṽlẽ habẽt natura longam añ co.formãt illũ in xi.vt Dico dixi.Praet̃ ico.qꝺ nũc ꝓduci.nũc corripi reperit̃.et ici.facit.Parco aũt pepci et parsi. Jlla quae s.añ co.hñt in ui.gignunt praeteritum. vt Nosco noui.Quiesco.quieui.et Conquiesco conquieui.Demũt̃ ꝯpesco.qꝺ ꝯpescui facit.Dispesco.dispescui.Disco didici.Dedisco dedidici.Posco poposci.et depoposci. Glisco olim glisci. Cõquinisco.conquessi.et significat caput inclino.

Jn do.

Jn do.finita.vertũt o.in i.vt Pãdo pãdi.Prẽdo prẽdi Excipiunt̃ hñtia.n.vl' i.añ n.in penultima. quae in di.praeteritũ pariũt.abiecto.n.vt Findo.fidi.Scindo scidi.oli scicidi. Sz diuido hz diuisi. Tundo tutudi. Addunt̃ hñtia vocalẽ natura longam ante do.quae in si faciũt.vt Ludo lusi.Cedo cessi.rado rasi.Cedo q̃dem cecidi.penultima producta.q̃ñ ꝑcutere significat.Cado cecidi.Incido.incidi.concidi.et similia. Cudo.cudi et cussi.Pedo pepedi.Tendo tetẽdi.Pendo.pepẽdi. Fido ṽo fisus sum.olim fidi.Perdo ꝑdidi.Et caetera a do.cõposita geminãt.di.vt Credo.credidi.

Jn go.

Jn go i xi finiunt̃.vt Cingo cinxi.Ago tamẽ egi.cũ compositis.Dego degi.Lego legi.Frango fregi.Tango tetigi.Pungo pupugi.et punxi.Pango.pepegi.panxi.et pegi.primum significat pacisci.alterum cantare.tertium coniungere. Impigo.ĩpegi.Diligo.dilexi. Negligo.neglexi. Jntelligo.ĩtellexi. Hñtia r.añ go.praeteritũ ĩ si.creãt.vt Mergo mersi. Demũt̃ ꝯposita a rego.q̃ñ faciũt ĩ xi.vt Corrigo correxi. pergo ꝑrexi.

In.lo.

In lo.in.ui.syllabas.vt Colo.colui. Fallo aũt fefelli. Pello pepuli. Psallo.psalli Tollo.tetuli.p q̃ nũc substuli. Vello velli.et vulsi. Reuello.reuelli et reuulsi. Seruius tñ vetat dicendũ vulsi et reuulsi. Percello.pculi.et pculsi. Excello vl' excelleo.exculi.et excellui.

In.mo.

In mo.si vo͞ lis longa praecedat.o.vertũt illõ in psi.vt Promo prompsi. Reliq̃ ṽo in.ui.syllabas.vt Gemo gemui. Emo cum compositis.emi. Sed premo facit pressi. Perimo peremi. Interemo.interemi.

In.no.

In no.vertunt no.in ui.vt Sino siui. Sterno straui. Cõtemno tamẽ contempsi habet. Illa quae g.vel a.ante no.hñt in.ui.syllabas finiunt.vt Gigno.genui. Pono posui. Et a cano cõposita.vt Succinui.cõcinui.nã Cano cecini reddit. Lino liui et leui.

In.po.

In po.in.psi.vt scalpo scalpsi. Sz rumpo rupi.habet. Illa tamen quae e.breuem ante po.habent.in.ui.syllabas terminant.vt Strepo.strepui.

In.quo

In quo.in.xi.vt Coquo.coxi. Linquo quidẽ liqui.

In.ro.

In ro.in.ui.vt Sero serui. Cuius quidem composita in.ui.syllabas terminant.vt Desero deserui. Sed consero et insero.habẽt cõserui et cõseui.inserui ⁊ inseui. Tero triui.e.in.i.mutat. Curro.cucurri.cuius composita vt diximus nõ geminant nisi Decurro et praecurro.quae habent praecucurri et praecurri. Decucurri et decurri.vt Priscian⁹ admonuit. Gero.gessi. Uro vssi. Uerro versi et verri.

In.so.

In so.in.vi.vt Lacesso lacessiui et lacessi etiã. Arcesso.arcessi. Accerso.accersi. Capesso.capessi habet. Facesso facessi. viso visi. Quaeso quaesi et quaesiui. Pinso.pinsi et pinsui.

In.to.

In to.in ui.syllabas.vt Meto messui.Sterto stertui.Sz verto verti. Flecto flexi.facit. Necto nexui & nexi.Pecto pexui & pexi.Plecto plexi.mitto misi.peto petij & petiui.Sisto statui.resto restiti.Consto constiti et huiusmodi.

In.uo.

In uo.in.ui.vt Voluo volui.Demunt habentia vocalem natq longã añ uo.quae.xi.hñt.vt Viuo vixi.Conuiuo conuixi Reuiuo reuixi.

In.xo.

In.xo.in.xui.vt Nexo nexui.

In.cio.

In.cio.habẽtia.a.añ.cio.a.in.e.vertunt.abiectoq3.o.praeteritũ reddũt.vt Facio feci.Iacio ieci. Naz alia quae.i.ante cio habent in.xi.desinunt.vt Aspicio aspexi.At icio.ici.facit.& Elicio elicui.

In.dio.

In.dio.in.di.vt Fodio.fodi.

In.fio.

In fio vnũ est cũ cõpositis.et habz factus sum.olim fij.

In.gio.

In gio.in gi.vt Fugio.fugi.

In.pio.

In pio.in pi.vt Capio.cepi.Cupio autem cupij et cupiui. Rapio.rapui.Sapio.sapui et sapiui.

In.quio.

In.quio.vnũ est.Inquio.quod habet inquit tantum.

In.rio.

In.rio.vnũ est.Pario quod peperi facit.

In.tio.

In.tio.in.i.geminato.s.vt Concutio concussi.

In.uo.

In.uo.in.ui.syllabas.vt Acuo.acui.Arguo argui. Dicimus aũt fluo fluxi.Struo.struxi.Pluo.pluui. Vnguo.vngui et vnxi.

In.abo.

In.abo.in.xi.vt Trabo.traxi.

In.ebo.

In.ebo.in.xi.vt Vebo.vexi.

De praeterito quartae cõiugationis.

Quartae cõiugationis praeteritũ formatur a scd̃a persona praesentis indicatiui. mutata s. littera. in ui. vel in i. vt Munio. muniui vel muny. Excipiuntur aũt i cio. tminata. quae si duarum excedãt numerum syllabarum. et n. hñt añ cio. praeteritũ in xi. hñt. vt Vincio. vinxi. q̃d etiã hz vinciui et vincij. Sancio sanxi. olim sanciui et sancij. Si v̄o nõ habuerit n. faciũt i si. vt Farcio. farsi. Raucio rausi. Amicio aũt amiciui et amicij. Sz haurio. hausi. effert. et hauriui et haurij. Salio. saliui et salui. vñ desilui. Sepio. sepsi. Sentio. sensi. Venio veni. Cambio campsi et cambiui. Aio ait. Aperio aperui et aperiui. teste Foca. Altre liqua a pario deriuata faciũt in ui. syllabas. vt Cooperio cooperui. Sed comperio cõperi habet. Reperio. p. in praeterito geminat. et facit repperi.

De supinis verborum.

Supina v̄borum in vm. desinũt. et in u. abiecta. m. vt Amatum amatu.

In bi.

Ea quae in bi. praeteritũ hñt. accepta tum. syllaba supinũ reddunt. vt Bibi. bibitũ.

In ci

In ci. finita praeterita. faciũt supina in. ctũ. vt Vici. victum Sz v̄ba i. añ o. hñtia. mutãt io. in ctũ. vt Iacio. iactũ Facio factũ. Horum tñ cõposita hñt e. añ ctũ. vt Reiectum. Refectum.

In di.

In di. in sum. vt Vidi. visum. Momordi. morsum. Totõdi tonsum. Cõposita v̄o a do. mutãt o. in i. et accipiunt tũ. vt Reddo. redditũ. Circũdo aũt circũdatũ hz. Tendo. tentũ et tensum. Ostendo. ostentũ et ostensum. Edo. esum et estũ. Abscondo. absconsum et absconditũ. Quicq̄ sunt quae cũ cõpositis geminãt s. vt Findo. scindo. cudo. pando. cedo. quae hñt Fissum. scissum cussum. passum. cessum. Tutudi. tunsum seruat n. vt Priscianus in duodecim carminibus asserit.

In gi.

In gi. in ctum. vt Legi. lectum. Quae vero a. ante n. hñt perdunt n. vt Frango fractum. A fugi. fugitum est.

In li.

In li.in sum.vt Fefelli.falsum. Tuli quidem latum. Pepu li.pulsum. Velli.vulsum. Perculi perculsum habet.

In mi.

In mi.in ptum.vt Emi.emptum.

In ni.

In ni.in tum.vt Cecini.cantũ. Occini.occentũ.

In pi.

In pi.in ptum.vt Rupi.ruptũ. Capio.cepi.captũ ⁊ nõ ceptũ. At ĩcipio.ĩceptũ.recipio.receptũ.⁊ huiusmodi.

In qui.

In qui.in ctum.vt Liqui.lictum.

In ri.

In ri.in sum.vt ĩcurri.ĩcursum. Peperi võ paritũ ⁊ partũ.et ab eo ꝯposita in tũ.hñt supina.vt repperi.reptum.p simplex.p.

In si.

In si.in sum.vt Visi.visum.misi.missum.p duplex s. Demũtur.hausi.haustum. Pinsi.pistum. Gessi .gestũ. Indulsi.indultum.aliqñ indulsum. Mulsi.mulctum ⁊ mulsum . Vssi.vstum. Torsi.tortum ⁊ torsum . Addim⁹ verba quartae ꝯiugationis hñtia l.vł r.añ si.quae vertũt si in tũ .vt Fulsi fultũ.farsi.fartũ. Excipimus qꝫ hñtia p.añ si.quae in ptũ exeũt.vt Scripsi scriptum.Cambio.camptum.

In ti.

In ti.in atum.vt Steti.statũ .cui⁹ q̃dem ⁊ a sisto ꝯposita i. añ tũ hñt.vt Praestiti.praestitũ. Restiti.restitũ. Ex his aliqua atũ.ꝓducũt.vt Praestatũ.obstatũ.ꝯstatũ . Lucan⁹ Constatura fides supex. Verti vt ei⁹ ꝯposita ostendũt.v̓sum bꝫ.nã conuerti conuersum.aduerti aduersum facit.

In ui.

In ui.mutant illud in tum.vt Amaui.amatum. Audiui auditum. Dimicaui.dimicatum. Quaesiui quaesitum ⁊ quaestũ. Dicim⁹ tñ adoleui.adultũ. Agnoui.agnitũ. Cognoui.ꝯgnitũ Caui.cautũ. Laui lautũ et lotũ.q̃ndã lauatũ . Paui.pastum.

Seui.satū.mutat e.in a. At inseui.insitū habz.et ɔseui.ɔsitū. Potaui potū.olim potatū. Salui saltū. Solui solutū. Uolui volutū. Uenini et venij.venū. Sepelini.sepultū. Amicui amictum.

In vi.

In vi.syllabas.i itū.vt domui domitū.praeter Fricui.frictū Necui.nectum. Secui.sectū. Censui.censum. Docui.doctum Statui.statutum. Miscui.mistum. Tenui.tentū. Torrui.tostum. Posui.postuz et positum. Alui.alitum et altum. Colui cultum. Consului.consultum. Succinui.succentū. Concinui.concentum. Et sic caetera a cano. Molui.molituz. Occului occultum. Rapui.raptū. Texui.textū. Messui.messum. Habentia.r.ante vi.sillabas.mutāt illas in tum.vt Aperui aptuz Carui tamē caritū bz et cassum. Parui et paritum et partum At in uo.terminata.vertunt illud in.utum.vt Acuo acutum. Ruo.rutum et ruitū. Composita vero a ruo.rutum faciūt.vt Dirutum.erutum et eruitum.vt Prisciano placet.

In.xi.

In.xi.in.ctū.vt Dixi.dictū. Illa aūt quae hñt n.añ xi.abijciūt illā si etiae sint ɔiugatōis.vt Mictum.pictū. Excipimus Cinctū.tinctū.auctū.vnctū.pūctū. Fluxi qdē fluxuz bz. Nexi nexū. Fixi.xū.qd̄ p̄scian⁹ oblit⁹ ē Ea quae in supio deficiūt

Supinis quidē carēt oīa inchoatiua et meditatiua praeť parturio.parturitū.et esurio.esuritū. Itez volo.nolo.et malo Adde oīa neutra scd̄ae ɔiugatōis quae praeteritū in.ui.syllabas hñt.vt Langueo.lāgui.praeť hec. Placeo.noceo.careo.pateo.valeo.et doleo. Haec q̄z supinū nō hñt.

Aestuo.sterto.mico.rudo.strido.strideo.psallo.
Et conquinisco parcas.obedit q̄z dego.
Respuo.scalpo.luo.sic signās cerno vidcre.
Horreo.scando.pauet.mando.scabo iungere debes.
Linquoqꝫ cū satago.compesco.lamboqꝫ lingo.
Ambigo cū metuo.timeo simul urgeo glisco.
Caluoqꝫ cū renuo.disco tremo q̄z posco.

Similiter et aliqua ex his quae inter defectiua posuimus.

De passiuoꝝ. cōmuniū. deponētiūq; praeteritis.

Passiua ex proprijs participijs. et sum. es. est. connectunt praeteritum. vt Amor. amatus sum. vel amatus fui. Illa igit̃ quorum actiua in supinis deficiunt carēt praeteritis.

Restat iam vt dicamus de supinis communium et deponētium. quae vt facilius formes. finges ex illis actiuū in. o. et seruata similium norma. finges etiam supinum. quod verum esse comperies. vt ab Opitulor fingatur opitulo. opitulaui. opitulatum. et est verum supinum. Ex hoc ergo participiū. ex quo deinde praeteritum formabis. At haec quae sequuntur hanc fugiunt regulam. Amplector. amplexus. sum. Complector. cōplexus sum. Experior. expertus sum. Misereor. misertus sum Reor. ratus sum. Loquor. locutus sum. Nascor. natus sum. Sequor. secutus sum. Potior. potitus sum. Ulciscor. vlt⁹ sum Orior. ortus sum. Obliuiscor. oblitus sum. Operior. optus sum. Irascor. iratus sum. Comminiscor. cōmentus sum. Fruor (in quo Focas delusus est) fret⁹ sum. fruitus sum. ⁊ fruct⁹ sum. Morior. mortuus sum. Tuor. tuit⁹ suꝫ. Tueor. tut⁹ suꝫ Queror quest⁹ sum. Utor. vsus sum. Ordior. orsus sum. Proficiscor. profectus sum. Nanciscor. nact⁹ sum. Paciscor. pact⁹ sum. Expergiscor. experrectus sum. Fungor. funct⁹ sum. Gradior. gressus sum. Metior. mensus sum. ⁊ metitus sum. Patior. passus sum. Fateor. fassus suꝫ. Fatiscor. fessus sum. Labor lapsus sum. Adipiscor. adeptus sum. Nitor. olim nixus sum. nunc nisus sum. Comperior. mereor. et diuertor. habent comperi. merui. et diuerti. quae Focas passiua neutra appellat.

Potuissem pluribus in locis doctorum autoritates afferre sed quia studui breuitati. illas praeterij nō imprudenter. Si q̄ vero sunt qui doctorū testimonia quaerant ex doctissimis grāmaticorum atq; vsu autorum accipere poterunt. Uale lector et ama Sulpitium tuum.

Finis

Sulpitij verulani in libello de constructione partiumo-
rationis ad Mazancollum. praefatio.
Um decembribus mecum vacationibus considerarem
aliquid operis lucubrare. quod tuo Mazancolle sa-
pientissime nomini dedicarem. Venere forte mihi in
mentem tui nepotes charissimi quibus si cōmodum facerem ti
bi fore gratissimū non dubitabam. Statui ergo de constructio
ne illis opusculum scribere sub tutela nominis tui. nequis liui
dus et detractor in illud latrare auderet. atq; vt inde quātula-
cūq; mihi gl'ia orire̅t. tua magis approbatione clarerem Ad
quod opus aggrediendū impulit me etiam charitas quaedam
et pietas erga adolescentes. q̇ fraudati sunt simplicitate doctri-
nae. Nam cum multi licet doctissimi hac aetate viri de ↄstru-
ctione scripserint. id tū qd̕ erat nō negligendū praeterierunt.
noīm videlicz ↄstructiōez. Illorūq; alij nimis īpliciti et parci
fuerunt. Alij sicci incautiq; in tenuissimos inciderunt errores.
Alij nimis ꝓfusa sz nō plena tradiderūt praecepta. Ego autez
conat⁹ sum ita breuit̅ rem collige̅. vt breuitas ipa nō pariat ob
scuritatē. et ita accurate vt nihil praetereā necessariū. nec alio
rū sequar errores. neq; tam vulgarit̅ scribe̅ volui. vt nihil labo
ris ī pectore docētis relinqre̅. Nā vboꝝ significata non posui.
nec secūdas ꝑsonas. et praeterita et supia. vt alij posue̅. Est em̅
h⁹ libelli titul⁹ solūmō de ↄstructione. quē vt leta fronte susci-
pias magnope̅. te oro amplissime pr̅ curesq; vt Hieronymus
et Philippus hunc diligenter ediscant. Plus em̅ in h q̄ in
alijs quibuscunq; de constructione proficient.

De generibus verboꝝ.

Genera vboꝝ praecipua sunt duo. Personale et īpsonale.
Personale vbū ē. qd̕ ꝑ nūeros et ꝑsonas declinat̅. vt Amo a-
mas amat. amam⁹ amatis amāt. Impsonale ē. qd̕ nūeris car-
ꝫ ꝑsoīs. vt Tedet. Miseret. De vbo ꝑsonali.
Genera vboꝝ ꝑsonaliū sunt qnq;. Actiuū. Passiuū. Neu-
tꝝ. Coē. et depone̅s Sūt q̇ diuidāt neutꝝ. ī neutꝝ simplex. neu
tꝝ substātm̅. neutꝝ passiuū. et neutro passiuū. quae sunt neutri

generis species.

Omnia verba personalia volunt ante se nominatiuum seu vocatiuum. vt Ego amo. O Virgili ama.

Nominatiu⁹ et vocatiu⁹ cū v̄bo dn̄t i duob⁊ accidētib⁊ con cordari in p̄sona et in numero. vt Tu amas. et o tu ama.

Adiectiuum cum suo substantiuo debet in tribus conueire. in genere. numero. et casu. vt Vir doctus legit.

Relatiuum substantiae cum suo antecedente in trib⁊ ꝯcordatur. in genere. numero. et persona. licet in persona discordari cum verbo possit. vt Equus quem video currit.

Oia v̄ba actia volūt an̄ se ntm̄ seu vtm̄ agētē. et p⁹ se actm̄ patiētē. Exceptis. metuo. formido. timeo. audio. vido Et quaedā alia ad sensus ꝑtinētia. quae si recte aduertim⁹. ntm̄ postulāt patiētē. et actm̄ agētē. vt indicat Priscian⁹. ſʒ ista eidē regule subijciant̄. Infdico solū ex actiuis refugit accusatiuum.

Actiuū v̄bū ē. qđ i o. desinit. et format passiuū i or. vt Amo amor. Et pōt facē trn̄sitiōeȝ ad hoiem i p̄ma vł in scđa p̄sona.

Haec et plura ex actiuis solū actm̄ patiētē post se postulant. vt Ego amo galateam.

Amo. Diligo. Colo. Video. Tāgo. Porto. Fero. Gero. Voco. Teneo. Verbero. Timeo. Formido. Metuo. Dicimus tn̄ metuo tibi. et a te. Sic timeo tibi. et a te. Sʒ subītelligit̄ accusatiu⁹. et differūt. Desidero. Cupio. Incipio. Incboo. Lego. Perlego. Relego. Despicio. Decipio. Fallo. dic autē via me fefellit Fimo. Perficio Perago. Cano Cāto Honoro. Sperno. Cōtēno. Vitupo. Fastidio. vt ego fastidio v̄ba tua. Laudo Supplico. qđ etiā dtīo iūgit̄. vt Supplico te. et tibi. Consulo id est ꝯsiliū peto. Ledo. Offendo. Ausculto. Audio Sʒ dicim⁹ etiā ausculto et audio tibi. h̄ est. obtēpero tibi. Et potes addē q̄si his oīb⁊ dtm̄ damnū aut vtile dec⁹ aut dedec⁹ aut accidēs denotātē. vt Desidero laudē filio tuo. Sic et nōnullis alijs quae dicentur inferius.

Haec et pl'a vltra actm̄ accipiūt dtm̄ indicātē i quē dirigit̄ act⁹. vt Tu das libꝛ Sulpitio.

Do. Praebeo. Dono. Impendo. Trado. Tribuo. Exhibeo. Credo. vt credo pecuniã tibi. i. mutuo et in fidem do. Nam credo verbis tuis. id est. fidem adhibeo neutrum est.
Nuncio. Significo. Dico. cis. Assero. Narro. Dico. as. Lego is. Lego. as. Scribo. Mitto. Ex his tñ Do. mitto. et scribo iũgũt accusatiuae praepositõni. vt Scribo ad te lras. Do lras huic ad te. hoc est. vt reddat tibi. Committo. Mutuo. Submitto. Subdo. Obycio. Suppono. Declaro. Maifesto. Recito. Promitto. Spõdeo. Reddo. Debeo. qd et solũ datm allicit. Jubeo. Edico. Indico. Parco. Assimilo. Cõparo. Confero te illi 7 cũ illo. Mãdo. Cõmẽdo. vt cõmẽdo te pontifici. i. charũ te facõ põtifici. cõmẽdo te apud põtificẽ. i. laudo. Ascribo te ĩ nũerũ illorũ. et ascribo hanc rem tibi laudi et ad laudem.
Monstro. Ostẽdo. Indico. Refero tibi. hoc ẽ. dico tibi. Refero ad te. i. consulo te. Suadeo. Persuadeo. Disuadeo. Inuideo. vt inuideo tibi vsum lignorũ. Maledico tibi. et te dicimus Sic construes benedico et vno casu contentat. Interdico vo accusatiuum nõ postulat s3 datiuũ et ablatiuũ sine praepositõe vt Interdico tibi aqua et igni.

Haec et nõ plura vlt accusatiuũ patientẽ aliũ accusatm postulant. vt Ego doceo te grammaticam.

Doceo. Moneo. Admoneo. Rogo. Interrogo. Celo. dicimus etiã Celo tibi librũ. et celo te de libro. Flagito. Posco Peto. Postulo. Sed haec duo etiã ablatiuũ cũ praepositõe vt plurimum habent. vt postulo abs te beneficiũ. Oro. Exoro Calcio. Uestio. Induo. Exuo. Cingo. Subcigo. Dicim9 q3 vestio 7 induo 7 exuo te veste. et accingo me ense. Cõprehẽdes cũ supioribus ab eis quedã cõposita. vt Edoceo. cõmoneo. Legimus doceo te de hac re. et admoneo te huius rei.

Haec et plura post accusatiuũ requirũt ablatiuum sine praepositione. vt Spolio te veste.

Munero. Percutõ. Uerbero. Dono te munere aurato. Orno. Priuo. Onero. Exonero. Lacto. Educo. Cibo. Alo. Nutrio. Dico. Munio. Spolio. Uitupo. Offendo. mordeo. Im

pugno. Expugno. Oppugno. Lacero. Uulnero. Sato. Sacio. Uacuo. Aspicio. Cōspicio. Suspicō. Respicio. Inspicio. Prospicio. Quae quidē aliqñ relicto accusatiuo dtm̄ volunt Terenti⁹ Tibi ꝓsperi. Uexo. Instigo. irrito. pello. fugo. Cedo te baculo. i. verbero. nam cedo tibi. i. do locū tibi. neutrū ē acquisitiuū. Capio te manu. Sed qñ dicim⁹. h̄ atriū capit cētū homies. sigficat ꝙ ē capax centum hoīm. Corono. Peto. vt Peto te hasta. cū hasta nō dicim⁹. Nā qñ instrumenta signi ficam⁹ praepositonē hāc nō addim⁹. vt Loquor lingua. Curro pedibus. Quando vero coniunctionē et comitem exprime volumus. addimus praepositionem vt testis est Ualla. vt Suscēpi te cū honore. ⁊ tu scribis cū iocūditate. Qd̄ qdē raro fallit. et possunt h̄ pacto innumerabilia verba construi

Haec et plura post accusatiuū volūt genitm̄ vł ablatm̄ sine praepositione. vt Impleo cadum vini et vino.

Impleo Compleo Expleo Repleo Purgo Dāno Accuso Arguo Increpo Corripio Reprehendo. Sz Emo Comparo Uendo Uenundo ablatiuum solummodo precium denotantem postulant. vt Emi lactātium quattuor aureis Uolunt vero illa quattuor hos simplices genitiuos Tanti. quanti pluris et minoris quantidem et tantidē. Similem cōstructōnem sequuntur omnia verba post quae exprimēda sunt vt Appretio Ago Doceo Facio Consto. Iuuenalis. At ꝗ iō pluris ꝙ cossus agebat. Idē Chrysogon⁹ quāti doceat vel pollio quāti. Idē Tanti tanti vna venefica constat. At dicimus. Emi librum minori precio ꝙ tu. Potesq; his addere praepositionem cum ablatiuo. vt Emi librum abs te tribus talentis. Estimo genitiuum etiam regit. vt Omnes vni⁹ estimemus aris. vt inquit Catullus.

Haec et plura vltra accusatiuū possunt recipere ablatiuum praepositione adiecta. vt Ueruları audiunt lectionē a me vel ex me.

Audio Intelligo Habeo Capio Accipio Recipio Suscipio Separo Diuido Segrego Aufero

quod etiã datiuo iungitur. Pello. Expello. Haurio. Retraho. libero. Soluo te e vinculis. et estus soluit gelu. Moueo. Amoueo. Remoueo. Semoueo. Dimoueo. Cõmoueo. Uello. Diuello. Reuello. Conuello. Extirpo. Proijcio. Eijcio. Exigo. Quib⁊ fere omnib⁊ potest addi ablatiu⁹ sine praepositione denotãs rẽ efficientẽ. vt Haurio aquã e puteo manibus Audio lectõnẽ a te aurib⁊. Uello herbas e terra ligone.

Dictum est iã de verboꝝ actiuoꝝ constructõe. sꝫ animaduertendũ est ꝙ multa cuiusqꝫ generis ṽba absolute poni pñt vt Amo. Nonnulla aliquando solo datiuo contentant̃. vt Inuideo tibi. Benedico tibi. Multa relicto post se casu. alijs ṽbis adhaerent. vt Opto te viuere. Puto te dormire. ⁊ Cupio euadas doctus. Multa praepositioni et casui suo iunguntur vt Rideo de te. et Timeo ob verba tua. Sed quia impossibile est colligere verba omnia. Charissime lector poteris ex paucis reliquoꝝ cõstructõnẽ tuo studio ⁊ industria discere. Tecꝫ oro ne audeas hoc opusculum vel addendo aliquid vľ subtrahendo corrumpere. Est eñ vniuscuiusqꝫ officium ita seruare volumina vt sunt a suis autorib⁊ scripta.

De passiuorũ constructione

Passiuum verbũ est. quod ab actiuo formatur addita. r. vt Amo. amor. Sed daris vel dare primam personam non habꝫ Passiua verba omnia quaerunt ante se nominatiuum vel vocatiuum patientem. et post se ablatiuum cum praepositone. vel datiuum agentem. et post illum postulant si libet omnes casus suorum actiuorum. vt Galatea amatur a me vel mihi. Litere dantur a me tibi. Dices tamen A me iuberis tu. et Hoc iussum est mihi ab illo. ꝙꝙ Seruius dicat Iubeor non inueniri. A me inuideris tu. et Haec res inuidetur ab illo mihi Sed inuideor figurate a poetis prolatum asserit Priscianus. A me celatur tibi liber. et A me vel propter me celaris tu librum. Tu es interdictus a me aqua et igni. Aqua et ignis ẽ interdict⁹ a me tibi. vt Ualla docet. Tu es rogatus a me veniã. Uenia est rogata abs te mihi. Cadus repletur a me vi-

ni et vino. Equus emitur a me vel ab illo tribus aureis vel pluris. Tu doceris a me grammaticam. Ego muneror a te veste. Lectio audit a me. a magistro. Illa vero quattuor Nominor Vocor. Nuncupor et appellor. volũt post se etiam noĩativum vt Nominor Sulpitius. scilicet a te vel ab aliquo. Sic cõstruuntur et pleraque alia. vt Feror sublimis. Scribor haeres. Iudicor sapiens. Arguor innocens.

Neutrũ verbũ ẽ. quod in. o. desinens. non habet passiuum in or. vt Aro Seruio. Sum vero et sua composita non in o. desinunt. Sic defectiua illa. Inquam. Infit. Odi. Noui. Coepi. Memini et huiusmodi.

Haec et vix plura ex neutris quaerunt ante se noĩatiuũ patientem. et post se ablatiuũ. vt Careo nũmis. i. nõ hẽo nũmos. Et vocant possessiua.

Careo. Abundo. Affluo. Mereo. quando militare significat Lucanus. Ere merent paruo Nam in alijs significatõnibus dicimus. mereo laudem. Sic et mereor palmam. et mereor de te. id est. confero in te aliquid. et Moereo morte filij. vel propter mortem filij. Consto. vt Liber constitit mihi duobus aureis. Egeo autem et Indigeo vel genitiuo vel ablatiuo contenta sunt. vt Egeo auro et auri. Satago. hoc est. satis sum curiosus. vel perago. et procuro. solo genitiuo. Terentius. Hic satagit rerũ suarum Abstineo illius. dicimus illũ. et illo. vt tradit Priscianus.

Haec et plura añ se postulant nominatiuum agentẽ. et post se datiuũ. vt Inseruio amicis. Et appellant acquisitiua.

Seruio. Inseruio. Disseruio. Prosum. Proficio. Adsum Praesũ. Praesideo. Praeniteo. Obsum. Noceo. Officiõ. Sufficio. quod dicimus. Terra sufficit humorẽ herbis. i. dat abunde Placeo. Libeo. Displiceo. Incido. Accido. Venio. Euenio Aduenio. Contingo. Conuenio. Resto. Vaco. quando significat dare operam. nam si cum ablatiuo construitur significat vacuum esse. vt Vaco culpa. id est. vacuus sum culpa.

Liceo. ħ ē. licitū ē. Lateo. vt tu mihi causa lates. Quod etiā accusatiuo coniūgit̄. vt nulla res latet deū. Inuigilo. Incūbo studijs ⁊ ad studia. Consulo cū significat cōsiliū do. et ꝓuideo vt Consulo rebus tuis. Studeo qđ etiā aliqñ iungit̄ accusatiuo. Benefacio. Satisfacio. Madefacio. liqueo. i. manifestus sum. Caueo. qđ etiā ablatiuo praepositōniq3 iūgit̄. vt Caue tibi ab illo. Et accusatiuo. Iuuenalis. Cauet hūc quē coccina lena. Faueo. Confero. Derogo. Abrogo. Assuesco. Obedio Pareo. Obtēpero. Fido. qđ et ablatiuū assumit. vt Fido tibi. et te et illo. Haereo. Adhaereo. Inhaereo. Acquiesco. Obuio Insto. Illudo. Insulto. q̄q̄ ista tria etiā accusatiuo iungant̄. Adsto aūt etiā ablatiuo. vt Adsto illi. illo. illū. et etiā.

Intersum qñ praesentiā sig̃ficat. datiū circa illū post se postulat. vt Interfui disputatōni. Qñ significat differētiā. vult praepositōnem cū ablatiuo. vt. Ego intersum ab illo. Dicim⁹ etiā. multū int̄est inter me et te. Qñ notat distantiā ħ pacto dicim⁹. Duo miliaria int̄sunt hinc ad vineā meā. Et decē pedes int̄sunt ab ostio ad altare. Qñ vō significat vtilitatē vult añ se noīatiū agētē. et post se genitiū patiētē. vt Númi int̄sunt pauperū. Utimur tñ loco genitiuoꝝ ꝓnūtiuoꝝ ablatiuis foemininis quiq3 ꝓnominū possessiuorū. vt Lectō int̄est mea. tua. sua. nostra et vr̄a. Sic et cuia. i. lectio est in re. id ē vtilitate. mea. tua. sua.

Soluo qñ satisfacē sig̃ficat. neutrū est. vt Soluo mercedē tibi. leges. non es soluendo. i. soluere nō potes. Sic construit̄ mutuo. vt Mutuo pecuias tibi Nā. r. assumpto nō pñt trāsire in aīal rōnale. Mutuor aūt deponēs. regitq3 accusatiū et ablatiuū. vt Mutuor nūmos a te

Haec et plura volūt accusatiū patiētē. vt Ego aro trā Et appellantur transitiua. Habent autem tertias passiuoꝝ voces. vt Arat̄. ⁊ arant̄. Bibit̄. et bibūt̄. vt monet Quītilian⁹. Ouidi⁹. Tenuis mihi cāpus aratur. Iuuenalis. Sed nulla aconita bibuntur. Ab his participia passiuae deriuātur sig̃ficatiōis. vt Aratus et Arandus Comesus et comedendus. Potus et potandus

Aro. Semino. Sero. Insero. Desero. Mando. is. Edo. Comedo. Obedo. Prandeo. Coeno. Bibo. Poto. Pitisso. Puto. Meto. Ventilo. Disco. Habito. Vindemio. Trituro. Egero. Digero. Ingero. Calefacio. Frigefacio Tepefacio. Paruifacio. et similia. Ambio. Nauigo. Mereo. pro meritus sum. vt merui aliquid de te. hoc est. contuli aliquid in te. Memini lectionem et lectionis. Odi. Noui. Coepi. quae vim habent actiuam. et neque neutra neque actiua sunt. Inquam et infit. defectiua. Mingo Spuo. Glomero. Gargarizo. Salabro. Meredo. Pinso. Spumo. Sitio. Inbio. Insisto. Delecto. cui additur ablatiuus. Valeo. Suo. Insuo. Assuo. Desuo. Molo. Neo. Filo. Nauigo Sarcio. Resarcio. Munio. Euiscero. Volo. Nolo. Texo Oleo. Redoleo. Sudo. Subeo murum et muro. Adeo vrbem et in vrbem. Fugio illum. et ab illo. Scio. Nescio. Ignoro. Dicimus tamen Scio fidibus Scio cithara. Sono quod ad instrumentum proprie pertinet. vt Campana bene sonat. et Tua vox sonat stulticiam. hoc est indicat. Virgilius. Nec vox hominem sonat. Dicimus autem Sono et persono cithara. vt est apud eundem. Et eccho resonat vocem tuam. et resonat tinnitibus ida.

Haec et plura post se non regunt casum sine praepositione posita vel intellecta. vt Fui in foro et apud forum. Et appellantur absoluta. nam sola per se valent sensumque indicant.

Eo. Vado. Euado. Meo. Pergo. Ambulo. Tendo. Accedo Curro. No. Nato. Pertineo. vt Hoc ad te pertinet bolle. Attingo etiam datiuo iungitur. Vigilo. Cubo. Dormio. Sterto. Oscito. Screo. Strideo. Volo. as. Traseo. Venio. Quiesco Deambulo. Pereo. Incedo. Sedeo. Jaceo. Sto. Maneo Permaneo. Sum. Absum. Adsum. Pigno. Deficio. vt Campani defecere a romanis. Quae fere omnia aliquando alliciunt nominatiuum post se. vt Incedo regina. Sum bonus. Curro velox. Aliqua nonnunquam accusatiuum. vt Viuo vitam. Eo iter. et itinere. Vigilo noctem. et tota nocte. Exeo aulam. et aula. Saepe ablatiuum. vt Eo pedibus. Pereo ferro.

De Sum

Sum nō mō noīatiuū ꝛ ablatiuū ꝛ accusatiuū post se postulat. vt Sum doct⁹. Sū apud forum. Sū in theatro. Sꝫ saepenumero cōstruit̄ cū genitiuo. vt Tu es magne autoritatis. Et cum datiuo. vt Multi libri sunt mihi. Et mihi est cognomen Julo. Et cū ablatiuo sine ꝑraepositiōe. vt Tu es magna vi et cōsilio

Pluo Mingo Fulmio Fulguro Tono Grādino. Tempesco. absolute ꝑ se valent in tertijs ꝑsonis. Recipiūt tn̄ noīatiuū ꝛ accusatiuū. vt Jupit̄ pluit lapides. Fulmiat turres. Grandinat segetes. Leges apud Liuiū. Pluit lapidibus. et pluerūt lapides. Stati⁹ in thebaide mq̄t. Saxa pluunt Diescit. Noctescit. id ē. incipit fieri nox. vl̄ nox fit. Defectiua sunt et absolutissima.

Haec et plura q̄runt añ se noīatiuū patientē. ꝛ post se ablatiuū agentē. siue accusatiuū cū praepositiōe ob. vl̄ ꝑpter. vt Ego gaudeo gl̄a. vl̄ ꝑpt gloriā. Et vocant̄ effectiua.

Gaudeo. Jubilo. Exulto. Doleo. Moereo. qñ moestū esse significat. Albeo. Nigreo. Caleo. Frigeo. Tepeo. Egroto. Rubeo. Palleo. Splendeo. Pingueo. Macreo. Audeo. Fido. Areo. Vireo. Ardeo. Madeo.

Haec neut̄ passiua volūt añ se noīatiuū patientē. et post se datiuū et ablatiuū agentē cū praepositiōe a. vl̄ abs. vt Seruus vapulat domino vel a dn̄o.

Vapulo. Veneo. Exulo. Nubo. Fio. Liceo. vt Tu licebis a me magno. et ego sum fact⁹. Sic cōstruit̄ Calefio. Frigefio et hmōi.

De v̄boꝝ cōmuniū cōstructōne.

Cōmune verbū ē. qđ in or. desinēs. nō format̄ a v̄bo desinente in o. et actōnē ꝛ passionē signat. Actiuoꝝq; ꝛ passiuoꝝ simplicē cōstructōꝫ req̄rit. vt Ego interp̄tor Persiū. A me interp̄tat̄ Persius. Largior aūt datiuū etiā postulat. vt Largior equū tibi. A me largit̄ equ⁹ tibi. Largior. Expior. Veneror. Moror. Osculor. Hortor. Dehortor. Cohortor. Criminor Amplector. Cōplector. Interp̄tor. Hospitor. Nec te lateat veteres int̄ cōmuia posuisse. Vereor. vtor. Consolor. Dignor

Cōfiteor. ⁊ testor.

De cōstructōne deponētib.

Deponens verbū est. qd in or. finitum. nō habz actiuū in o. Et vel actionem vel passionē significat.

Haec et plura ex deponētib' post se ablatiuū patiētē sine praepositiōe volūt. vt Utor meis reb'. Et appellanť possessiua

Utor. Uescor. Fruor. Potior. Fungor. Sz potior accusatiuo etiā et genitiuo coniūgiť. Fungor ablatiuo et accusatiuo. Terentius Tu te illorꝫ officiū fungere.

Haec et plura datiuū patientem requirunt. vt Ego auxilior infirmo. Et vocanť acquisitiua.

Auxilior. Opitulor. quae etiā actiō iūgūť. Suffragor. Patrocinor. Medeor. Medicor. Sz dici' etiā. medeor te. Misereor tibi et tui. Moderor te et tibi. Blandior. Adulor. Iniurior. Mentior. Irascor. Insidior. Ludificor. Amicor. Inimicor. Aduersor. Obuersor. Dñor. Aminiculor. Famulor. Ancillor. Aliquib' qdē ex his potes addē ablatiuū. vt Blādior tibi manu.

Haec ⁊ plura accusatiuū flagitāt patientez vt Solor te. Et appellanť transitiua.

Solor. Cōsolor. Furor. Aggredior. Adorior. Conor id. ⁊ ad id. Sequor. Insecr. Persecr. Populor. Praedor. Depraedor. Miror. Demiror.. Admiror te. ⁊ de te. Pascor panem et pane. Metior. Recordor. Reminiscor. Obliuiscor. quae tria etiā gtis iūgunť. Arbitror. Aspnor. Adipiscor. Uenor. Aucupor. Piscor. Stipulor illū et ab illo. id ē. introgo vł spondeo Promereor. Demereor. Emereor. Nā mereor cū praepositiōne iūgiť. vt Mereor de te. Loquor dulcia vba ad te. Et alloqr te dulcib' vbis. Reor. Opinor. Meditor. Imitor. Emulor. Exordior. Ulciscor te ⁊ de te. Sortior. Foeneror. Adipiscor. Prestolor. qd etiā dtio ꝯiūgiť. Lucror. Patior Uaticinor. Pronosticor. Auguror. Misereor. miseraris. Liceor. cui addiť ablatiu'. ⁊ aliqñ gtūs. vt Liceor te magno pcō. ⁊ liceor te tāti. Queror. Cōqueror. Qz ꝙ dicim' etiā. qror de te ⁊ tibi . i. apud te molior. Potes addere aliquibus datiuū. vt Furor equū tibi. Auguror tibi mortē. Aliquib' ablatiuū. vt Aggredior te ferro. et Patior dolorem ex vulnere.

Ista et plura añ se noiatiuũ volũt patiẽtem et post se ab
latiuũ agentẽ sine praepositõne. vł accusatiuũ cũ ob. vł
ꝑpt. vt Laetor pecunijs. ł ꝑpt pecuñas. Et dicunt̃ esse-
Laetor. Gratulor. cui dtm̃ addim⁹. vt Gratulor tibi ctiua
tua foelicitate. Sic et grator. Virgili⁹. Gratare sorori. Glori
or. Indignor. delector. Oblector. morior. Stomachor. Tri
stor. Verecũdor. Expergiscor. Algoror. Bacchor. Crapulor.
Contẽtor. Grauor illo et illud.

Haec et plura requirũt añ se nominatiuũ patientẽ. et
post se dtm̃ vł ablatiuũ cũ praepositõne. vt Ort⁹ suꝫ
ex bono patre. Et appellant̃ deponentia passiua.

Orior. Nascor. Renascor.

Haec et plura nõ regũt post se casum sine praepositõ-
ne. vt Altercor cũ Paulo. Et noiant̃ absoluta.

Gradior. Proficiscor. Ingredior. Reuertor. Nugor. Con-
uersor. Rissor. Tumultuor. Altercor. Ratiocinor. Argumẽ
tor. Lachrimor. Proelior. Labor Nitor sub pondẽ. et nitor
hasta. Cachinor. Gradior. Luctor. Grassor.

De verboꝝ impsonaliũ constructione

Genera verboꝝ impsonaliũ duo sunt. Actiuae vocis scꝫ et
passiue. Actiuae vocis termiant̃ in. t. vt Tedet. miseret. Passi
uae in. tur. vt Amat̃. Et descendũt ista passiuae vocis a tertijs
personis oim̃ fere actiuoꝝ. addita. ur. vt Amat. amatur. Sed
dicimus Amatũest. amatũfuit. amatũfuisset. Et similia i vni-
ca dictione ne putares duas. Descendunt etiam a neutris illł
quae non significant passionem. et vim habent actiuam vł ab
solutam. vt sunt Careo et vapulo. quae illa non habent. Sed
ab illis fere quae cum seruio numerammus et cum aro. et eo.
is. Ab alijs verbis raro inuenies. Nullum quidem verbũ in
or format impersonale. A sum et compositis eius. nullũ praet
estur et potestur inuenies. Estur q̃ꝫ ab Edo. es. est. deriuatur.
Regũt quidẽ impsonalia añ se ablatiũ cũ praepositõe. vł loco
ablatiui datm̃. vt A me vel mihi amat̃. Et absolute ꝑ se valent
Nec possunt ꝯstrui trãsitiue. quare nunq̃ addes post illa ac-

cusatiuū nisi iūcta praepositiōe. vt A me itur in antiquā siluā Potes aūt addere quibusdā datiū si eorū psonalia illum regūt vt A me seruitur tibi. Marcialis. Nō bene crede mihi seruo seruitur amico. Aliquādo ablatiuū cū praepositiōe. vt a me audit a te et A me stat̄ i foro. et A me interdictū ē tibi aq̄ et igni Est em̄ animaduertendū q̄ in infinitiuis verborum impsonaliū passiuae vocis semp debz exprimi ablatiuus. vt Volo a me amari Volo a me fuiri. i. Volo amare. volo seruire.

De constructione impsonaliū actiuae vocis.

Interest et refert. qn̄ sigficant vtilitatē si iūgunt̄ verbis infinitiuis sunt impsonalia. et quaerunt ante se infinitiuū. ꝛ post se genitiuum omniū casualiū dictionum. Sz volunt p genitiuis primitiuorum ablatiuū foemininū illorum pnominū mea. tua. sua. nostra et vestra. adde et cuia. vt dictum ē in neutris. vt Legere interest Sulpitij. vel mea. Et studere refert illius. vl' tua Inuenitur tamen refert quasi impersonale. q̄uis nō sit iūctū infinitiuo. Habet em̄ solūmodo tertias personas vtriusq̄ numeri. vt Haec res refert mea vel illius. Dicim⁹ etiam. Parui refert et istius nō refert in alia significatiōe. ea ē. parum differt et iste non curat.

Placet. Libet. Contigit. Accidit. Euenit. Liquet. Praestat. hoc est. melius est. Constat. firmum est. Cōducit. Expedit. hoc est. vtile est. Conuenit. Suppetit. Vacat. Restat. Si infinitiuis verborum iūgant̄ sunt impersonalia. et volunt ante se infinitiū et post se datiū. vt Legere placet studiosis.

Decet. Delectat. Iuuat et oportet. iuncta infinitiuis sunt impsonalia. et infinitiuum cum accusatiuo postulant. vt Audire iuuat me.

Est. erat. fuerat. impersonalit̄ saepenumero ponit̄ et exigit ante se infinitiuū et post se genitiuū. vt Seruare fidem ē boni viri. Dicimus tamē. mea. tua. sua. nostra et vestra.

Pertinet. Attinet et spectat. si infinitiuo iūgant̄ sunt impsonalia. et volunt ante se infinitiuum et post se praepositionē cū accusatiuo. vt Legere ptinet ad me.

Poetinet. Tedet. quod facit praeteritũ pertesuz est. Mise ret. misertũ est. Pudet. puduit. Piget. piguit. genitiuũ vł infi nitiuũ ante se quaerũt. ⁊ post se accusatiuũ patientẽ. vt Pau perũ miseret me. aut ṽso ordine dicam⁹. Me miseret pauperũ Virgili⁹. Si te lapsoꝝ miseret. Et haec semꝑ sunt impsonalia ꝙꝙ pudet olim fuerit personale. Terentius. Nonne haec te pudent. Oportet autem nunꝙ reperitur personaliter nisi apđ vetustissimos. Decet. Licet. Liquet. Praestat. id est. meli⁹ est. Constat. firmum est. Expedit. Juuat. et conducit. pro vti le est. quando numeros in his significatis habẽt. inueniuntur per tertias tantum declinari personas. nisi decet et iuuat Val lam decipiant.

Benefit. Malefit. Satisfit. volunt ante se ablatiuũ agentẽ cũ praepositiõe ⁊ post se datiuũ patientẽ. vt A me benefit tibi

Incipit. Desinit. Debet. Potest. Solet. et vult. si infinitis personalium iũgunť personalia sunt. et verborum illorum po stulant constructionem. vt Ego volo amare te. Tu vis audiri a me. Tu debes gaudere virtutib⁹. Tu potes letari pecunijs. Si infinitiuis impersonalium iunguntur impersonalia efficiũ tur. et illorum volunt constructionem. vt Me incipit tedere vigilie. Mihi desiuit placere studere Me vult delectare dor mire Tamẽ dicimus sz raro. vt Valla refert. Desino te tedere vigilie. et Volo me delectare dormire.

De Infinitiuoꝝ constructione.

Infinita verba omnia flagitant ante se accusatiuum ⁊ post se casus suorum verborum. vt Me amare galateam bonũ est et Me amari a galatea est optimum. Sed iste infinitiuus. esse vult post se eundez casum qui praecedit ipsum. vt Ego volo ẽe doctus. Mihi placet esse docto et doctus. Volo me esse poe tam. non tamen dices. Volo me esse poeta. nã esse. ante se ac cusatiuum habet. et post se similem copulat casum.

De gerundiorum et supi norum constructione.

Gerundia et supina et participia ante se casuz nõ postulãt

sed post se requirunt casus suorum verborum. ut Studeo gratia acquirendi gloriam. et Curro causa amandi a te. et Eo doctum discipulos. et Eo doctum a praeceptore. Dignum doctu id est. dignum ut doceat vel ut doceatur. Nec te lateat gerundia et supina eandem habere significationem quam habent eorum verba. et ab omnibus verborum generibus deriuari. Ea autē quae ab actiuo descendunt duplicem gerunt significationem. Et sunt tam actiuo quam passiuo communia.

De Participijs et eorū constructione.

Participium vult post se casum verbi sui. ut Tu amans virtutem facis bonum. Tu gaudens propter amorem diligis galateam. Debemus etiam ei dare aliquando illum casum qui ipsum praecedit. ut Ego sedens letus rideo. Mihi facto vel existenti bono placet virtus. et Tu amas me factum vel existētem bonum. Resoluitur quidem participium in relatiuum et verbum tempore seruato. ut Amans. qui amat vel qui amabat Amaturus. qui amabit. Amatus. qui amatus est. Amandus qui amabitur. Nonnumquam resoluitur in verbum absque relatiuo et cum aduerbio temporis. ut Magistro legente. hoc est. dum magister legit.

Terminationes participiorum.

Participia septē modis terminantur in ans et ens. quae sunt praesentis et praeteriti temporis. In rus et in dus. futuri. In tus. sus. xus. praeteriti perfecti et plusquamperfecti. Unum eiusdē temporis in uus. quod est mortuus.

De significationibus participiorum.

Participiorum significatōnes sunt duae. Actiua scilicet et passiua. Participia igitur quae a verbis vim actiuam habētibus deriuantur. actionē significāt. quae vero passiuā. significant passionem. Discendum tamē nōnulla ex illis praeteriti perfecti et plusquamperfecti temporis aliquādo solam actionem significare. ut fere

omnia a deponētib9. Aliqñ tā actionē q̄ passionē. vt oīa quae a cōmunib9 deriuant̄. Et aliqua a neutris quibusdā. vt prāsus et coenatus. Et a deponētib9 aliquot. vt Auxiliatus meditat9 locutus. medicatus. comitatus. imitatus. et plura. Illa vero futuri in dus. omnia passionem significant.

Participia ab actiuis.

Ab actiuo verbo duo pticipia formant̄. in. ans. vl' in. ens. vt Amās et legens. et in rus. vt lecturus.

Disce aūt oīa verba quae supinis carēt nō posse habē pticipia in. rus. Haec quidē ꝛ forte plura ex actiuis carent supinis ꝛ participijs in rus.

Respuo. cerno. luo. proprijs caruere supinis.
Linquoq꜠ cū satago. compesco. lamboq꜠ lingo.
Ambigo cū metuo. timeo. simul urgeo glisco.
Caluoq꜠ cū renuo. disco. tremo q̄3 posco.
Angoq꜠ cū viso. sugo cōiungere debes.
Ango equidē supinū hab3. s3 in participio deficit.

A passiuis.

A passiuis duo participia deducuntur. scilicet praeteriti p̄fecti et plusq̄perfecti temporis et futuri in dus. vt Doctus et docendus. S3 illa quorū actiua carēt supinis. non hn̄t participia praeteriti p̄fecti et plusq̄perfecti. s3 futuri tm̄ in dus.

A neutris

A neutris duo praesentis temporis et futuri in rus. vt Seruio. seruiens. seruiturus. Sed inchoatiua omnia et meditatiua carent supinis. vt Lecturio et labasco. praeter parturio et esurio. Item volo. nolo et malo. et neutra oīa scdae ꝯiugatōis. quae i. ui. syllabas faciūt praeteritū vt. Egeo. egui. Palleo. pallui. S3 ista excipiunt̄. Placeo. noceo. careo. pateo. valeo. doleo. quae hn̄t. Placitur9. nocitur9. caritur9. passur9. valitur9. dolitur9. Haec q̄3 in vsu nō hn̄t supina

Aestuo. sterto. mico. rudo. strido. strideo. psallo.
Et conquinisco. parcas. obedit q̄3 dego.
Horreo. scando. pauet. mando. scabo. iūgeq꜠ scalpo

Quaedā neutra tria habēt participia. vt Prandeo. prādēs pransus ꝛ pransurus. Sic etiā gaudeo cū placeo. Coeno. Titubo q̄z Nubo. Audeo. fido solet. iuro. pateo. mereo qꝫ. prādeo suesco. Tamē formabit fio. futurus qd etiā a sum. es. ē. deriuat

Neutra transitiua fere quattuor participia habent. vt Arans. araturus. aratus et arandus. Uigilās. vigilaturus. vigilatus et vigilandus. Iuuenalis. Frange miser calamos vigilataqꝫ prelia dele. Tibull9. Cū fletu nox vigilāda venit. Ouidius. Uiscera montanis ferret edēda lupis. Iuuenalis. Epotaqꝫ flumina medo. Horatius. Porcis comedenda relinques

A verbis cōmunib9 q̄ttuor emanant participia. vt a Largior. largiens. largiturus. largitus et largiendus.

Participia a deponentib9.

A deponentibus tria participia deducuntur. praesentis. et praeteriti perfecti. et futuri in rus. vt Auxilians. auxiliatus et auxiliaturus. Uescor autem et reminiscor. medeor et liquor. carent supinis. Fruor et reor. praeteriti temporis tantum participium habent. Nascor futuri caret. Orior habet oriens. ortus ꝛ oriturus. Morior moriens. mortuus ꝛ moriturus. Caetera vero quomodo participia forment ex eorum praeteritis discere poteris. Est autem aduertendum. a verbis deponentibus actionem significantibus participia nasci in dus. siue ꝙ olim fuerint cōmunia. siue natura ꝑas. vt Sequend9. Loquendus. Aggrediendus.

Ab impersonalibus non extant participia nisi a Tedet pertesus. quod regit genitiuum et accusatiuum. vt Seruius tradidit. Suetonius. Et quasi pertesus ignauiam suam. Et a pudet. pudendus. et a Piget pigendus. Propertius. Poscis ab inuita verba pigenda lyra. Et a poenitꝫ. poenitēs. Lactantius. Remissurum se poenitentibus peccata ꝓmittit. Sꝫ sciendum haec verba apud antiquos fuisse perfecta.

Participium transit in nomen quattuor modis. Constructione. comparatione. compositione. et tēporis amissione. Constructione. quando aliter construitur ꝙ verbum a quo de

scendit. ut Amās virtutis. Compatōne. ut Ego sum magis do ctus q̄ tu. Cōpositione. ut Indoctus. nam indoceo nō dicim⁹. Temporis amissione. qn̄ nullum significat tēpus. ut Ego sum amādus. id ē amari dign⁹. Sum sectādus. sum sectari dignus

Nomiā similia participijs. et
ambigua participia et sine ōbis.

Sunt nomina quaedam participijs similia. ut Trabeatus. togatus. caligatus. brachatus. litteratus. pellitus. cornutus hirsutus. et plura. Sunt et aliae voces quae cum tempore participia sunt. sine tēpore vero nomina. ut Armatus. doctus acutus. et similia. Sunt et absq3 verbis participia. ut Triumphatus. regnatus. laboratus. erratus. decursus. quae recte dicunt̄. q̄uis eorū verba in illis ex usu deficiant.

Figurae participiorum.

Figurae participiorū duae sunt. Simplex. ut amans. Et de cōposita. ut peramās Inueniunt̄ participia quae Priscianus figurae compositae esse demonstrat. ut ea quae sunt ex verbis ex duobus corruptis compositis. cū ipsa ex duob9 integris cōstent. ut Infringor. infractus. Contingor. contactus. Multa alia quae dici de participio possunt. apud Donatū iā didicisti.

De participiorum consequētia.

Consequentia seu concomitantia fit per ablatiuum substātiui et participij. ut Sulpitio scribente tu dormis. id est. dum Sulpitius scribit. Lecto Virgilio iocabimur. id est. postq̄ lectus erit Virgilius. Et te dormituro vigilabo. hoc est. Dum tu dormies. Ideoq3 consequentia appellatum. quia hoc mō dicendi praecedente aliq̄d aliud sequit̄. Et iō concomitātia q2 alterum comitatur alterum. Nam ut dixim⁹. Sulpitio scribente tu dormis. fit q tu dormias dum Sulpitius scribit.

De relatiuis.

Relatio est antelatae rei repraesentatio. Relatiuu3 ē antelatae rei repraesentatiuu3. Estq3 duplex. videlic3 substantiae et accidentis. Relatiuum substantiae ē. quod refert antecedēs substantiuum. ut Petrus qui amat disputat. ⁊ idem legit. Ista

duo relatiua qui et idem referunt illud substantiuum Petrus Sunt autem haec sola relatiua substantiae. Qui.quae.quod Su⁹.ipe.Sui. Hic. Alter. Is. Idem. Ille. Ali⁹. Reliquus simul. Ambo. Uterq3. Cetera. Nam ceter seu ceterus non legitur.

Relatiuum accidentis est.quod refert antecedens adiectiuum.vt Ego sum doctus qualis es tu. Hoc relatiuum qualis refert hoc adiectiuum doctus.

Preterea omne relatiuũ aut est identitatis.aut diuersitatis Identitatis illa dicunt͂. quae referunt eandem rē quam antecedēs refert.vt Idem. Diuersitatis aūt ea sunt quae referunt diuersam rē ab antecedente.vt Alter.alius.reliquus.

Animaduertendū tamen est.omnia relatiua concordari debere cum sequēti substātiuo aut equipollenti.vt Sum palliodi⁹ quales sunt amātes. Excipim⁹ ṽo relatiua substātiae quae cum antecedente cōueniunt. Salustius tamē.qui.quae. quod cū sequēti concordauit. Dixit enim. Est loc⁹ in carcere quod tullianuz appellat͂. Sic et Uirgilius. Celeresq3 sagittas corripuit fidus quae tela gerebat achates. Horati⁹ in epodo. Relatiuum accidentis cuz antecedēte praet͂ morē omniū concordauit. Sz incitat me pect⁹ ⁊ māme putres eq̃na q̃les vbera.

Qualis et talis correlatiua sunt. quorū antecedentia sunt adiectiua.laudē vel dedecus.damnū vl' vtile vl' accidens et qualitatē significantia.vt Doctus.indoctus.pauper.diues.albus vt Sum talis qualis es tu.et Sum doctus qualis es tu.

Quantus et tantus hn̄t antecedētia adiectiua quātitatem hoc est.excessum.vel diminutionē continuam significantia. vt Magnus.paruus.latus.longus.curtus.amplus.vt Sū magnus quantus fuit Polyphemus.

Quot et tot. habent in antecedentia nomina numeralia vt Duo.tres.quattuor.viginti.centū. Et possessiua ab his deducta.vt Deni.vigeni.ducēti.trecēti.vt Habeo decē aureos q̊t habes tu.et Habeo denas pateras q̊t habz episcopus.

Quotennis et totennis. habent in antecedentia nomina numeralia. vel composita ex numeralibus et anno. vt Biennis. triennis. quinquennis. et similia. vt Sum vigennis. vel vigintiquinqz annorum quotennis es tu. Dices tamē. Sum natus viginti annos quot natus es tu.

Quotus et totus. habent antecedentia nomina ordinalia. vt Primus. scd̄us. tertius. decimus. vicesimus. cētesimus. millesimus. vt Sum p̄mus in ciuitate mea quot⁹ es tu in tua.

Quotuplex et totuplex. habent in antecedentia duplex. triplex. decuplex. centuplex. et huiusmodi. vt Habeo vestem duplicem quotuplicem habes tu.

Quotuplus et totuplus hn̄t in antecedēta noīa mēsuralia et ponderalia. vt Duplus. triplus. q̄drupl⁹. decupl⁹. cētupl⁹. vt aegyptus reddit triticū centuplū. q̄tuplū nō reddit italia.

Cuias ē relatiuum patrium seu gentile et habz in antecedentia nomīa possessiua patria. vt Rhoman⁹. Arpinas. Uel gentilia. vt Italus. Tuscus. vt Ego sum verulanus cuias nō es tu. Et Sum italus cuias es tu.

Cuius cuia cuium. refert possessorem. et habet in antecedētia nomina vel pronomina possessiua. vel genitiuos ꝓpriorum q̄uis substantiuorum. vt Hic ensis est aeneus vel enee cuiū ē hoc telum.

Quotenus. cui⁹ meminit et Priscianus. relatiuū ē diuisiuum. et habet in antecedentia binus. ternus. quaternus. et similia. vt Fratres eunt bini quoteni boues ad iugum.

De interrogatiuis.

Interrogatiuum nomen est. rei dubie vel tanq̄ dubie postulatiuum Interrogatio est rei dubie vl' tanq̄ dubie postulatio. Interrogatiua aut sunt substantie. vt Quis. quae. qd̄ et quid. et vter quod tantum quaerit de duobus. Aut accidentis. vt Qualis. quantus. cuius. cuias. quotennis. quot. quotus. quotenus. quotuplex. Quibus respondetur p eoruz antecedentia seu redditiua siue correlatiua quae iam dicta sunt Quis ꝓ q̄lis aliq̄n ponit̄ cui p eadē accidētia respondet̄.

Aduerbia aūt interrogatiua sunt diligent̄ ꝯsiderāda. vt Qua liter. quō. quādo. quantū. q̄tiēs. cur. quare. ꝛ caetera Jtē ubi. quo. qua. vnde. quorsum. quousq̄. ꝛ quoad. de quib⁹ infra dice bim⁹. Sed quocūq̄ modo ꝛ per quecūq̄ casum fit iterrogatio fieri debet responsio. nisi eundē modū seruare nō liceat. aut vo cabulū desit. aut verbū aliū post se casū requirat. vt si rogeris quotēnis es. poti⁹ dixeris. sum q̄nq̄ ꝛ viginti annoꝝ. q̄ suz q̄n quennis ꝛ vigēnis. ꝛ Quāti vēdidisti libꝝ. Rūde decē aureis

De distributiuis ꝛ eoꝝ ꝯstructione.

Distributiuum est nota seu signum distributionis. Et ē du plex. videlicet affirmatiuum et negatiuum. Affirmatiua sunt haec. Quilibet affirmat ambo q̄z et oīs vterq̄. Nullus nemo negant decet his adiungere neuter. Postulant autem post se genitiuum pluralem omnium casualium dictionum. vel singu larem solum nominis collectiui. vel ablatiuum aut accusatiuū cum praepositione. vt Nullus istorū legit. vel nullus ex istis vel inter istos. Junguntur etiam nominatiuo. vt Nullus ho mo volat.

De partitiuis et eoꝝ ꝯstructione.

Partitiuum nomen est. quod partem trahit a genitiuo cū quo partitur. ꝛ cū illo debz in genere concordare. vt Scripto rū aliquis est breuis aliquis profusus Partitiua nomina sunt haec Quilibet. ali⁹. aliq̄s. quicūq̄. quis. q̄dā et similia Et om nia quae partitiue ponūtur. vt numeralia. vt Vn⁹. duo. Et or dinalia. vt Prim⁹. secundus. Jn partitione tria requiruntur videlicet. Pars. totum. ꝛ q̄ pars regat totum. Sed si totū sit complexiuum. tunc partes in neutro genere vel foeminino po nuntur. vt Hui⁹ montis. aliud est terra. aliud lapis. Et alia ps est terra alia lapis: Si vero totum declinet̄ in plurali numero tunc pars in plurali numero ponitur. vt litterarū vne me de lectarunt alie non. Construuntur autem sicut distributiua. Fit quoq̄ partitio per prolepsim. vt paulo post dicetur.

De comparatiuis et eorum constructiōe.

Compatiuũ ē.qđ cũ intellectu positiui.vł cũ aliquo partici-pe sensu sui positiui magis aduerbiũ signat.vt Doctus magis doct⁹.et nõ mõ p magis resoluit̃ compatiuũ.ſʒ p plus ⁊ valdi-us.et alia hmõi aduerbia.teste ingeniosissimo Valla.

Quid sit compatio.

Compatio ē rei ad rē assimilatõ.Gradus compatõnis sunt tres.Positiu⁹.Compatiu⁹ et suplatiu⁹ Positiu⁹ ē omne ad-iectiuũ cui⁹ q̃litas aut quantitas potest recipe plus et minus Caeterasq̨ partes oronis a quib⁹ cõpatiua et suplatiua formã tur.positiua sunt appellationis.

Unde formant̃ compatiua.

Formant̃ compatiua ab adiectiuis significantib⁹ accidens qđ augeri et minui potest.vt Clar⁹.clarior.Quae si secũdae sunt declinatõnis accipiũt.or.et.us.in gtĩo ⁊ reddũt compati-ua.vt Pulcer.pulcri.pulcrior et pulcrius.Si tertiae.a dtõ.vt Foelici.foelicior foelicius. Amãti.amãtior.amãti⁹.Bon⁹ tñ facit melior.⁊ Malus.peior.Paru⁹ seu parũ(vt Valle pla-cet)minor.Magn⁹.maior.Juuenis.iunior.Magnificus. magnificentior.Munificus.munificentior.Mult⁹.plus.Si nister.sinisterior.Dexter.dexterior.Potis.potior.Nequã. nequior.Debẽt equidẽ compatiua supare suos positiuos.⁊ id nullũ adiectiuũ in us.termiatũ.quod vocalẽ hʒ ante us.po-test recte compatiuũ formare.vt Pius.arduus.idoneus.et si milia.Nam si pijor diceremus.scdm i.cõsonũ esset et compa-tiuum par posito.et sic in caeteris hmõi.Tenuior tñ dicimus. et Egregior lectũ est.Virgilius in georgicis.Pectũt tenuia seres.Juuenalis.Egregius cenat.Inuenies ⁊ mł'ta alia tñ nõ tibi dicenda.Ocior compatiuum est absq̨ positiuo latino. et hãʒ suplatiuum.ocissimus.Jlla etiã quorũ accidens neq̨ augeri neq̨ minui potest compatiuum nõ habent.vt Luscus omnipotens.vnicus.singulus.Praeterea a participijs in dus vt Amandus.colendus.reuerendus.nec compatiua nec sup-latiua inueniunt̃.q̃q̃ sint in trito scribarum vsu.

A verbo vno detero.fit comparatiuum deterior.Sunt qui

a veter antiqua praepositōne deductum velint.

A participijs ita formant̄ compatiua. vt ab adiectiuis. Sz pticipia ipa noia efficiunt̄. vt Amās. amātior. Doct⁹. doctior.

A praepositionibus veniunt. vt ab Extra. exterior. Citra. citerior. Intra. interior. Ultra. vlterior. Infra. inferior. Sup̄ supior. Post. posterior. Prope propior. Ante. anterior.

Ab aduerbijs. vt a Pridem. prior. Diu. diutius. saepe. saepius. Ad bonam compatōnē quinqz requirunt̄. videlicz Res comparata. res cui comparet̄. accidens. et ꝙ vterqz terminus de accidente participet. ꝛ ꝙ alter magis participet vel participare intelligatur. vt Lelius ē sapiētior Fannio. Sz qn̄ accidens nō participat de vtraqz re. vt Nix ē albior vel magis alba coruo. tūc ē abusio in compatione nō in compatiuo.

Abusio igitur fit in comparatiuo tribus tantummodo modis. Constructione. formatione. et significatione. Constructione. quando partitiue ponitur et nō construitur more comparatiui. vt Maior horum est charitas. Formatione. cum substantiua vel propria nomina comparantur. vt Neronior. poenior. et ipsior. Significatione. cum significat quantū suus positiuus. vt Senior pro senex. aut satis senex. Aut cū minus significat. vt Tristior. id est parum tristis. Aut qn̄ contrarium significat. vt Dulcior. id est. minus amarus.

Comparatio fieri potest per positiuum et per aduerbia comparandi tam et q̄. vt Sum tam doctus q̄ tu. Fit etiam p q̄. et comparatiua. vt Sum doctior q̄ ditior. Fit nonnunq̄ p verba accidentalia et aduerbia comparandi. vt Tam placet mihi Cicero q̄ Uirgilius. Et plus vel magis placet mihi Cicero q̄ Salustius.

Comparatiuū aūt quādo formari nō potest. fit p magis. pl⁹ et valdius. et minus. et reliquus. vt Sum magis strenuus te. vel q̄ tu. Et tu es minus idoneus me vel q̄ ego.

Construitur comparatiuus cum ablatiuo vel cum nominatiuo cum. q̄. verbo subintellecto. vt Sum ditior. Creso vel q̄ Cresus. subintellige sit. Uel aliquando cum

praepositōe ꝛ accusatio.vt Pigmaleon fuit immanior añ oēs
alios Dices tū.video Lucanū q̄ sum iunior .n̄ ꝙ qui Nā inter
relatiuū ꝛ añcedēs cadet mediū.qđ nō licet fieri.Item dices.
Nemine tu es fortior.nō ꝙ nemo Negatio eñ dꝫ praecedere
Possunt etiā cōparatiua ꝛ suplatiua vltra ꝓpriam ꝯstructio-
nē casus hr̄e positiuoꝝ.vt Sū charior pontifici caeteris sacer-
dotib⁹.Et sum charissimus pontifici omniū sacerdotū.Et sum
auidior litteraꝝ illis vl' ꝙ illi. Et sum auidissim⁹ litteraꝝ illo-
rū.Sū ornatior te morib⁹.Et sum ornatissim⁹ omniū morib⁹.
Habeo plus seu min⁹ frumenti ꝙ agricolae vl' agricolis. Ha-
beo plurimū seu minimū frumēti agricolaꝝ Sicut dicim⁹ Ha-
beo multū seu paꝝ frumēti. Habeo pl⁹ argenti ꝙ auri.ꝛ Ha-
beo min⁹ olei ꝙ vini.

De suplatiuis ꝛ eoꝝ constructiōe.

Suplatiuū nomē est.qđ ad pl'es sui generis cōparat' ꝛ sup-
ponit' caeteris.vt Maro ē poetaꝝ pulcerrim⁹.Et ponit' duo-
b⁹ modis.scilicet Respectiue ꝛ absolute. Respectiue qñ habꝫ
determinatōeꝫ.vt Hercules fuit fortissim⁹ hominū.Et tūc re-
soluit' p valde vl' multo.ꝛ ꝯparatiuū. vl' meli⁹ p validissime vl'
maxime ꝛ ꝯparatiuū. Nā quid absurdi⁹ inquit Valla.ꝙ cum
resoluam⁹ ꝯparatiuū p ꝯparatiuū .resoluere suplatiuū p positi-
uū. Absolute qñ nō recipit casum. ꝛ resoluit' in valde vl' maxie
ꝛ positiuū.vt Tu es doctissim⁹.id est.valde doctus.

De formatione superlatiuoꝝ.

Formantur superlatiua a genitiuis adiectiuorum secūdae
declinationis addita s.ꝛ simus.vt Doctus docti.doctissim⁹ Et
a genitiuis adiectiuorum tertiae declinationis addita syllaba.
simus.vt Fortis.fortissim⁹.Bonus tamē optimus facit. Ma-
lus.pessimus.Magnus.maximus.Paruus .minimus.Mul-
tus.plurimus.Munificus.munificentissimus.Magnificus.
magnificentissimus.Vetus seu veter.veterrimus.Maturus.
seu matur.maturissimus ꝛ maturrimus. Nonnulli positiui ca-
rent superlatiuis.vt Memor.senex.Iuuenis.adolescēs.Ne-
quam.nequissimus habet.Detero deterrimus. In lim⁹ q̄neꝫ

finiuntur. vt Agilis. agilimus. Facilis. facilim⁹. Gracilis. gracilim⁹. Humilis. humilimus. Similis. similimus.

Si võ positiu⁹ in er. syllabã termineť. format superlatiuũ a ntõ. addita rimus. vt Pulcer. pulcerrimus. Niger. nigerrimus. Praeť dexter. dextimus. Sinister. sinistimus. Aduerbia ⁊ praepositiões quae comparanť hñt suplatiua. vt Diu. diutissime. Saepe. saepissime. Pridem. prim⁹. Nup. nuprime Et a pene penissime. ⁊ a Penitus penitissime. dixit Plautus. Citra praepositio citim⁹ facit. Supra. suprem⁹ ⁊ summ⁹. Ultra vltim⁹ Intra. itim⁹. Infra. ifim⁹. Prope. pxim⁹. Sz pxim⁹ qñ piũctũ significat. ẽ positiu⁹. hzqz cõparatiuũ pximior. Et carz suplatiuo.

De ↄstructõe suplatiuoꝶ.

Suplatiuũ ↄstruiť cũ gtõ pl'ali omniũ casualiũ dictionum. vl' cũ gtõ singl'ari nominis collectiui. vt Cato fuit sapientissim⁹ rhomanoꝶ vl' populi rhomani. Et aduertendũ ẽ φ suplatiuũ reddet naturã partitõis in qua semp ps a toto diuiditur ⁊ ps reget totũ. estqz de essentia toti⁹. ⁊ esse debet eiusdẽ speciei Unde nõ ẽ bona suplatio. Homo ẽ fortissim⁹ leonũ. φφ sit bona grãmatica.

De aduerbijs localib⁹ ⁊ eoꝶ ↄstructione

Ubi.

Aduerbia significãtia statum in loco haec sunt. Hic. illic. istic. vbi. sicubi. necubi. alicubi. vbiqz. vbicũqz Ibi. ibidẽ. alibi ibi. inibi. intus. foris.

Quo.

Significantia motũ ad locũ. Huc. illuc. istuc. quo. siquo. neq̃. quoq̃. qñã. aliq̃. alio. q̃cũqz. eo. eodẽ. intro. foras

Qua

Per locum. Hac. illac. istac. qua. siqua. nequa. aliqua. quaqz. quacunqz. quanam. Ea. eadem. illa. alia. intus. foris.

Unde.

De loco. Hinc. illinc. istinc. vnde. sicunde. necũde. alicunde. vndecũde. vndiqz. vndecũqz. inde. intus. foris.

Quorsum.

Versus locum. Quorsum. istrorsum. illorsum. siquorsuz. nequorsũ. aliquorsum. aliorsum. antrorsum. retrorsum. dextrorsuz sinistrorsum. sursum. ⁊ deorsum.

Quousq̄.

Significantia usq̄ ad locū cōponunt̄ ab illis quae ad locū significāt. vt Hucusq̄. illucusq̄. istucusq̄. Interrogatiua aduerbia sunt sex. Ubi. q̄. qua. vn̄. quorsum. ⁊ quousq̄.

Nomia vrbiū p̄me et scd̄ae declinatōnis. qn̄ iūgunt̄ verbis aut participijs siḡficātib⁹ statū ponunt̄ in g̑tio. vt Fui rhomae Si vero sint tertiae declinatōis. vl̄ pluralit̄ declinata. ponunt̄ in ablatiuo. vt Fui Sulmone. et studui venetijs. Qn̄ iūgunt̄ significantib⁹ motū ad locū. in accusatiuo. vt Eo Rhomam Quādo p̄ locū. vl̄ de loco. in ablatiuo ponunt̄. ⁊ semper absq̄ praepositōne. Et sic veniūt in constructōnem ista quattuor nomina. Domus. Humus. Rus. et militia. Et q̄ etiā dicamus Fui ruri per dendi casum aduerbialiter positum.

Nomia vero p̄uinciaꝝ et appellatiua locoꝝ. et fluminū et montiū. si iūgant̄ v̄bis statū significātib⁹. in ablatiuo cū praepositōne. in. poni debent. vt Fui in foro. Si motū ad locum. in accusatiuo. cū praepositōne ad. vel in. vt Eo in siciliā. et ad tēplū. Dices tn̄ Peto siciliā. sicut Peto vineā. Peto rhomam Peto africā. Nam peto praepositōnē nō recipit. Si per locū in accusatiuo mediante per. vt Transeo per foruꝫ. Si de loco in ablatiuo cū praepositōne de. vl̄ a. vel ab. vl̄ abs. vel e. vel ex vt Uenio ex agro. a vinea. de foro.

Omnia quidē nomia quae cū versus. iūgunt̄ siue sint vrbiū siue appellatiua locorū. semp̄ ponunt̄ in accusatiuo cū praepositione. versus. postposita. vt Eo rhomam versus. Si usq̄ ad locū. in accusatiuo cū praepositōne usq̄. si sint p̄pria ciuitatuꝫ vel illa quattuor. Domus. Humus. Rus. et militia. vt Uado usq̄ Rhomā. Caetera vero in accusatiuo cū usq̄ et ad. praepositōe ponunt̄. vt Iui usq̄ ad hortos. Usq̄ tēpus etiā notat vt Quousq̄ p̄seuerabis in tua nequitia. usq̄ ad mortem.

Disce tn̄ q̄ qn̄ noib⁹ vrbiū praepositōꝫ nō addim⁹. loquimur tanq̄ p̄ aduerbia. Si v̄o addim⁹. qd̄ licet. p̄ noia loquumur. vt Uenio ex rhoma. Eo in militiā. Terenti⁹. In militiā p̄ficisci gnatū. Huius rei mille exempla inuenies.

De figuris constructõnis.

Figura ē vitiũ ratõe excusatũ. et ascribit̃ elegãtie. Figurarũ. aliae sunt locutõnis. aliae dictõnis. aliae cõstructõnis. Figurae cõstructõnis (nã alias praeteribo) sunt octo. Euocatio Appositõ. Conceptõ siue silepsis. Prolepsis. Zeugma. Synthesis. Antiptosis. et sinecdoche. Reliquas aũt in expositõe poetarũ doceberis.

De Euocatione.

Euocatio. ē immediata reductio tertiae psonae ad p̃mã vl̃ ad scdam. vt Ego Quintilian⁹ declamo. Tu Cicero oras. In euocatõne q̃ttuor req̃runt̃. Persona euocãs. psona euocata. remotio copulae. et v̈bũ concordãs cũ psona euocante.

De Appositione.

Appositio. ē cõtinua piũctio duor substãtivor. quor alterũ declarat alterũ. vt Mirat̃ molē Aeneas magalia quondã. Et prim⁹ ille procas troiane gl'a gentis. Req̃runt̃ aũt in appositõne duo substãtiua in eodē casu. ꝛ q̃ magis cõmũe fere sp praecedat. Naz licet dicere Hector vir fortis. et Equus aial velox. Fit aũt appositio trib⁹ modis. Primo causa restringēdae generalitatis. vt Animal canis latrat. Secũdo. remouendae aequocationis. vt Leo signũ ardet. Tertio cã attribuendae pprietatis. vt Virgilius vir summus.

De Conceptione.

Conceptio seu sylepsis. ē adductõ indignioris ad dignius Fit aũt trib⁹ modis. genē. numero. et psona. Genē. vt masculinũ cõcipiat foemininũ ꝛ neutrum. foemininum cõcipiat neutrũ. vt Vlysses et Penelope sunt laudati. et Vestis et aurum sunt preciose. Numero. vt plural' cõcipiat singularē. vt Discipuli et praeceptor legunt. Persona. vt prima concipiat secundam et tertiam. Secunda concipiat tertiaz. vt Ego et tu legimus. Ego et ille legimus. Tu et ille scribitis. Potest etiaz fieri conceptio per hanc praepositionem cum. positam loco copulatiuae coniũctionis. Nã idem est dicere. Discipuli et praeceptor legũt. q̃ si dixeris. Discipuli cũ praeceptore legũt. Tu mecum currim⁹. i. tu ꝛ ego. Nyphytus ꝛ pelias mecũ. i. ꝛ ego

Sed est indirecta. dignior enim persona concipit. Requirunt in conceptione quinque. Dictio concipiens. dictio concepta. copulatiua coniunctio vel praepositio cum. verbum vel adiectiuum pluralis numeri. et quod concordat cum persona concipiente. Nam si aliter inueniatur non est figurata locutio.

Conceptio duplex est. directa et indirecta. Directa est. quando fit per dissimiles numeros. personas dissimiles et genera dissimilia. Indirecta est. quando fit per pares personas. paria genera. et pares numeros. vt Virgilius et Horatius canunt. Aurum et argentum sunt preciosa. Viri et foeminae currunt.

De prolepsi.

Prolepsis est attributio proprietatis toti diuiso in partes suas. vt Puellae legunt flores. ista violas. illa vacinia. Requirunt quidem in prolepsi quinque. Totum. Partes. Distributio partium. proprietas et ordo. Est autem duplex. Explicita et implicita. Explicita est in qua concurrunt omnia quae requirunt ad eam. Implicita est. quae non omnino exprimitur. vt Vos amatis. alter alterum. Salustius. Caepere sequisque magis extollere.

De Zeugmate.

Zeugma est. reductum vnius vbi ad diuersas clausulas. vt Ego lego et tu. Requirunt in zeugmate tria. videlicet duo aut plura diuersa substantiua copulata. proprietas. hoc est verbum. et quod concordet cum vno illorum substantiuorum. Fit autem per zeugma variatio personarum intransitiue. vt Ego lego et tu. Numerorum. vt Isti legunt et Socrates. Personarum et numerorum. vt Hebraei sunt et ego.

Triplex est zeugma. videlicet A superiori. hoc est. quando proprietas seu verbum praeponitur. vt Lego ego et tu. A medio. quando verbum in medio ponitur. vt Ego lego et tu. Ab inferiori. quando verbum postponitur. vt Ego et tu lego. et Hic illius arma hic currus fuit.

De Synthesi.

Synthesis. est attributo proprietatis vni vel pluribus copulatis. quod fit non gratia vocis sed significati. vt Populus clamant. et Pars in frusta secant. et praeneste sub ipsa.

Requirunt in synthesi tria Vnum vel plura copulata. proprietas

⁊ attributio ꝓprietatis. concordans cum significato ⁊ non voce vt Rosa flos pulcer. Et lepus gravida. Fit quidem synthesis ĩ genere ⁊ in nũero. vt Turba ꝑterui. Pars veniem⁹ scythiam

De Sinechdoche.

Sinechdoche. est attributio partis ad aliq̃d totũ. sub ꝓpri etate verbi vel adiectivi. vt Nympha nuda genu. ⁊ Tu doles pedẽ. Requirunt̃ aũt in sinechdoche tria. videlicz Totũ. Proprietas. ⁊ pars in accusativo posita. Indirecta sinechdoche fit qñ ps nõ est de essentia toti⁹. vt apud Virgiliũ. Cõfusus sanie victas atroqz veneno Est alia sinechdoche locutioĩs quã Cicero intellectiõez appellat. vt Hostis hz muros ꝑ hostes. Ponitur eñ ps ꝑ toto.

De Antiptosi

Antiptosis. est casus pro casu positio sub aliqua proprietate. vt Populo vt placerent quas fecisset fabulas. Fabulas pro fabulae posuit In hac quidem tria requiruntur. Unũ subiectum. una ꝓprietas. ⁊ q casus ꝑ casu ponatur.

De diffinitiõe constru-
ctiõis ⁊ ipsius veritate.

Constructio. est congrua dictionum ordinatio. congruam perfectamqz sententiam demonstrans. Constructionum alia ẽ congrua sensu voceqz. vt Virgilius scripsit bucolica. Alia sensu non tamen voce. vt Populus currunt. Alia est congrua voce ⁊ nõ sensu. vt Cerule sunt longa vrbs Praeterea constructionum. Alia est transitiva. alia intransitiva. Transitiva est. in qua actus vel passio principalis verbi ostẽditur transire vel inferri ab vna persona in aliam. vt Sulpitius amat galateam. ⁊ Galatea amatur a Sulpitio Intransitiva est. in qua nec actus nec passio verbi principalis ostenditur transire nec ĩferri ab vna in alteram personam. nec eadem persona ostenditur agere ⁊ pati. vt Deus est subiustus.

Transitivarum. Alia reciproca. Alia retransitiva. Reciproca est. in qua eadem persona significatur agere ⁊ pati ꝑ verbum principale. vt Ego diligo me. Tu diligis te. Retrãsitiva ẽ

qua ostendit fieri duplex transitio. vt Vera rogat te vt amas sese. Nomiatiui cum verbis inter se construunt intransitiue. Obliq vero construunt cū verbis et noiatiuis trāsitiue. Sz obliqui supponētes vbis impsonalib9 cōstruunt cū eis intrāsitiue

De nomiatiuo et vocatiuo.

Nomiatiuus et vocatiuus vt ait Priscianus sunt absoluti id est p vnā psonā intransitiue possunt pferri. vt Ego Priscianus ambulo. Tu plato philosopharis. Aristoteles disputat. Et si substantiuis vbis vel vocatiuis pmae et scdae psonae iūgunt. nō egent pnominib9. quippe essentiaz sui vl nomiatiōez significant. vt Homo sum. Cicero nominor. Sin alijs socient verbis tūc necessario adiūgunt pnomibus. vt ipsius essentiae praesentis demonstratōne transeāt a tertia psona ad pmaz vel secūdā et cōnexione pnominum. vt Ego Priscianus scribo. Tu Apollonius scribis. Et sciendū q vocatiuus nō eget pnomie. quippe cū secūdū vocē suā finiat psonaz. vt Appolloni legis vel lege. Terenti scribis vel scribe. Haec Priscianus de nomiatiuo et vocatiuo cōmemorat.

De nominū constructione.

Et quoniā nominatiuus et vtūs obliquos. et obliqui alios inter se inuicē attrahunt. colligā quoadpotero breuius eorū cōstructionē. Et pmū quae noia genitiuos asciscant aperiam.

De cōstructione genitiui.

Casus omnes genitiuo iūgunt. quādo possessio aliq vel possessor significat. ita vt possessio in genitiuo ponat. vt Hector filius priami. Et iteruz casus possessoris regit genitiuū. cuz significat laudem vel dedecus vel accidens. Laudē. vt Vir egregie virtutis. Dedecus. vt Vir magne crudelitatis. Accidens vt Cygnus albi coloris. Sed huiusmodi etiam ablatiuo iunguntur. vt Vir magna virtute. quod infra docebimus. Partitiua distributiua et superlatiua. et nomina numeralia et ordinalia genitiuo plurali vel singulari nominis collectiui iunguntur. vt Alius istorum. et Alius populi. Et Sum doctissimus ciuium. vel Istius populi. et Sum vnus istorum. et

Sum p̄mus discipulorum. Verbalia quoq; in. or. et in. trix. vt
Amator virtutis. et Amatrix deliciarum. Et omnia habentia
vim similem istis. vt Expers virtutis. et Dubius huius rei.
Sic et participijs similia in. ns. desinentia. et in. us. praeteriti.
vt Amans bidentis. Doctus grammaticae. Peritꝰ artis. Et
gerunt ia quae a verbis genitiuum regentibus veniunt. vt E-
gendi diuitiarum. Et eorum vim habentia. vt Profususq; sui
Similiter anceps dubius. nescius. ignarus. Comparatiua q̄z
excessum significantia et partitiue posita. vt Maior illorum.
et Minor istorum. Et illa quae demonstrant aliq̄d obtineri
vt Diues opum. Copiosius rerum. Opulentus. capax. plenꝰ
Et quae aliquid deesse significant. vt Pauper. egens. indi
gens. inops. vacuus. Et quae significant aliquid desiderari et
subr̄hi. vt Auarus eris. Cupidus. ambitiosus. auidus. studi-
osus. Fur. rapax. praedo. Sic Securus sui. Parcꝰ tritici. Te
nax nummorum. Nomina etiam quae determinatam mensu-
ram rei. vel indeterminatam significant. vt Ciathus vini. Ca-
dus olei. Item neutra elegantissime genitiuo iunguntur. vt
Habeo multum librorum. id est. multos libros. et Id negocij
Hoc rei. Istud mali. Quid boni. Et illa quae notant accusa
tionem seu damnationem. vt Reus doli et furti. Criminatus
adulterij Accusatus. dānatus. conuictus. Ea etiā quae post se
rei precium habent. vt Emi librum decem aureorum. geni-
tiuus ille a nomine non a verbo regitur. Similiter omnia no-
mina ad aliquid dicta eandem constructionem seruant. haec
etenim possidentur et possident. vt Seruus domini. et Pat̄
filiorum. Et nomina quae significant praeeminentiā hunc ca
sū accipiūt. vt Rex regū. Dux exercitꝰ. Princeps ppl'i. Prae
fectus arcis. Pontifex christiāorū. Causa mortis. Caput salu
tis. Origo. fundamētū. Itē quae notāt subiectōz ⁊ cōiūctōnē
⁊ grāz. vt Seruus Simonis. Discipulus. Amicꝰ istiꝰ. Frater
sociꝰ. comes. collega. riualis. sic et Omūdus patrie. Similis
tui. Dissimil' tui. Dicimꝰ etiā Sū simil' tibi. Sz differūt. Nā
Duz similis tibi in forma. Similis tui in moribus. intelligitur

Instar nomen indeclinabile gtō iungit̄. Uirgili⁹. Instar mō-tis equū. Plerique veterꝫ ad instar dixerūt. Haec quidē omnia ꝛ plura vim habent possessiuam. h̄ est. ꝙ aut possident aut pos-sident̄. ꝛ ideo genitiuo iunguntur.

De constructione datiui.

Datiuo connectitur nominatiuus ꝛ vocatiuus. ꝛ obliq̄ pos sessorē vl̄ possessionē significātes. cōmunicāte v̄bo substātiuo vl̄ eius participio. vt Maro fuit pr̄ Uirgilio. ꝛ Tullius exti-tit fili⁹ Tullio. vl̄ existens filius Tullio. Sic etiā ꝯstruuntur illa omnia quae sunt ad aliquid dicta. vt illa quae praelatōem significant. vt Scipio est dux exercitui. ꝛ dominus huic popu-lo. Item quae subiectionē ꝛ cōiunctōeꝫ significant. vt Tu es seruus illi. Et quae aliquid boni mali de nobis acquirunt. vt Utilis tibi. ꝛ Inutilis. Dānosus. Periculosus. Aptus. Ido-neus. Facilis. Difficilis. Quaestuosus. Calamitosus. Infoe-lix tibi. Prosper. Dexter. Sinister Fidus illi. ꝛ ad illū fidissi-mus. quod etiā gtō iungit̄. Uirgilius in duodecio. Praeterea regina tui fidissima dextra. Dicim⁹ etiā Haec res est mihi cor di. lucro. damno. odio. tedio. Et verbalia in bilis. ꝛ ī dus. Et participia futuri temporis huic iungunt̄ casui. vt Admirabilis illi. Amabilis. Dicēdus. Amandus. Orand⁹. Ea quoque quae ad gratiam vel ad odium alicui⁹ spectant. Uel quae esse signi ficant aliquid. vt Pater et maritus. Urbi cliens. Patronus. amicus. Inimicus. comes. Socius. hostis. Affinis. cognatus Uicinus. propinquus. contubernalis. Par. Impar. Aequus Iniquus. Similis. dissimilis.

De constructione accusatiui.

Accusatiuo noia nō iūgunt̄ nisi figurate. vt Nuda genu. id ē. hñs nudū genu. Et Collecta sinus fluētes. id ē. habēs colle ctos sinus fluētes. ꝑ sinechdochen figurā ꝯstructōis. Noia tñ quae ꝓ participijs ponunt̄ hūc casum hr̄e ꝯperiunt̄. vt Gnar⁹ causas. ꝛ Praestius futura. Osus. Exosus. ꝛ posus. accusatio etiā iungunt̄. vt Osus bella. Haec qd̄ē noia esse dicendum est. Ex ꝙ aliqui et maxime Focas participia sine verbis esse velit

Huic casui iunguntur participia et gerundia verborum quae po-
stulant accusatiuum. vt Amans virtutem. et Legendo lectiõez.
Adhaerent etiam huic casui noīa numeralia ex vi accusatiuae
praepositionis. vt Sū rudis ad pugnā.

De cõstructione ablatiui.

Ablatiuo iungunt̃ noīa q̄n p eū euenire illis aliquid demō-
strat̃. vt Acutus oculis. id est per oculos. Validus viribus. Di-
ues auro. Et q̄n aliquid haberi vl' cõsequi vl' ad esse demōstra-
tur. vt Vir magna virtute. Illa q̄z quae vim passiuā hn̄t. huic
casui cõiūgunt̃. vt Lassus labore. Fessus cursu. Viduus. Dignus.
Indignus. Et q̄ h ex autoritate sicut nōnulla alia gtō iungant̃.
Virgilius in duodecimo. Descendā magnorum haud vnq̄ idignus
auorum. Captus. Vacuus. plenus. Ornatus. Praeditus. Contentus.
Imbutus. Piger pedibus. et Tardus ingenio. Ablatiuo q̄z cõpa-
ratiua iūgunt̃. vt Sū fortior Hercule. Sic et participia et ge-
rundia que veniūt a verbis ablatiuū sine praepositiōe regenti-
bus. vt Ornās te virtute Spoliās te veste. Gaudēs cōmodo tu-
o. Quae aūt huic casui ex vi praepositiōis iūgunt̃. tu p te satis
discere poteris. Et quibus seruiāt casibus praepositiões apd̄ Do-
natū iam didicisti. Hisce tamen tenus. nō modo ablatiuo. s3 e-
tiā gtō pl'ali sepae reperiri cõiūctuz. Virgilius in georgicis. Et
cum currum tenus amento palearia pendent. Sed tūc aduer-
bium esse Seruio placet.

De aduerbiorum et Inter-
iectionuz constructione.

Aduerbia quaedam et interiectiones post se aliquando ca-
sus accipiūt. vt Pridie et postridie. quae more praepositionis
accusatiuo seruiūt. Cicero in primo inuectiuaruz. Pridie ka
lendas Januarias. Liuius li°. sexto. Postridie idus. Dicimus
etiam vt dicit Valla. Pridie illius diei. et Pridie nonarū de-
cembrium. Postridie autem significat postremo die. non post
tres dies. vt dicunt ignari. Aduerbia comparatiua et superlati
ua quae a praepositionibus veniūt vltra cõparatiui et superlati
ui constructionem seruiunt accusatiuo. Cicero ad octauium.

Castra ꝓpius vrbem mouent. Salustius in Jugurta. Proxi-
me hispaniā mauri sunt. Propius etiā datiuo iūgit. Virgilius
Propius stabulis armēta tenerēt. En. siue indicet siue expro-
bret. noīatiuo ⁊ accusatiuo iūgit. Quītilian⁹. En ꝓbitas. Ju
uenalis. En habitū. Virgilius. En q̄ttuor aras. Ecce noīati-
uo iūgi repitur. Virgilius in sexto. Deus ecce deus. Accusati
uuo aūt iunctū nō legit. teste Valla. ſʒ aliqn̄. vt idez monet. in-
uenies apud Plautū vt ī bacchidib⁹. Ecce me. Hei datiuo
adhaeret. Virgilius. Hei mihi q̄lis erat. Heu accusatiuo
Virgilius. Heu stirpem inuisā ʒ. Jnueniunt tn̄ Heu ⁊ hei no
mīatiuo cōiungi. Virgilius. Heu pietas. Hei prisca fides. Te
rentius. Hei misera. Ve datiuo. Marcialis. Carpere causi-
dicus fert mea carmina q̄ sit Nescio si sciero ve tibi causidi-
ce Proh et hem accusatiuo. Heus. vah et ah et ohe. vocant
tantūmodo. O aūt noīatiuo vocatiuo et accusatiuo. Cicero.
O nox illa. Virgili⁹. O regina nouaʒ. Jtem in georgicis. O
fortunatos nimiū sua si bona norint agricolas. Vale lector

Constructionis epilogus.

Quisquis scire voles verbis connectere verba.
Sulpitij discas hoc epitoma tui.
Ante tamen videas veteris praecepta libelli.
Hic cuius lambit gramina summa nouus.

Omnia v̄ba ꝑsonalia noīatiuū ł vocatiū ante se postulant
Jnꝑmisq3 iubeo vt v̄bi sensuʒ inuenias. et vt numeri ⁊ ꝑsonae
genera et casus cōueniant. Omīa actiua accusatiuū pa-
tientē post se requirūt. praet interdico qd fugit. Sʒ ex his alia
solo accusatiuo cōtenta sunt. vt Amo v̄tutē. Sic cōstruit neu-
trū Aro. et Solor depōnēs. Et cōmuīa v̄ba qn̄ significant acti
onem. vt Aro noualia. Solor afflictos. et Osculor filiū. Alia
vltra accusatiuū volunt dtm̄. vt Do libellū tibi. Quaedā vero
aliū accusatiuū. vt Doceo te grammaticam. Alia ablatiuū. vt
Munero te veste. Pleraq3 genitiuum vel ablatiuum. vt Jm
pleo vas vini et vino. Quaedam ablatiuum cum praepositiōe
vt Audio lectionem ab illo.